

# Jensen og Nielsen



## Egedal Krønike

## Indhold

Indhold .....	2
18. marts 2021 - Vi er flyttet til Egedal .....	4
28. marts 2021 – Noget om at flytte.....	6
28. marts 2021 – Om flytningen fra Tete til Urambo.....	8
29. marts 2021 – Vi udvider vores vandre- og løbeterritorier .....	12
30. marts 2021 – Dagens tur i engene.....	15
5. april 2021 – Påskesysler.....	16
Noget om besøg hjemmefra.....	18
6. april 2021 – Ode til ramsløg.....	21
6. april 2021 – Så kom de gule foldegardiner.....	22
11. april 2021 – Viben er kommet .....	23
13. april 2021 – Endnu en tur ned ad 'Memory Lane' .....	26
18. april 2021 – A House with a View .....	29
19. april – Der kommer flere fugle til .....	32
26. april – På cykel for at se vilde heste .....	33
27. april – Noget om folkehold.....	36
2. maj – Noget om Urambo og en vikingehjelm .....	39
3. maj – Man sku' nødigt tabe ansigt.....	41
11. maj 2021 – På café i Kaohsiung.....	43
14. maj 2021 – Den østjyske længdebane .....	45
25. maj – Viberne har fået unger.....	47
26. maj – Nu bor vi ved en flod.....	48
1. juni – Om gylle og andre dufte .....	49
8. juni – Hjarnø genbesøgt.....	51
10. juni – Nord om Horsens Fjord .....	52
11. juni – Svaneungerne træner kolonnesvømning.....	53
17. juni – Viberne er her stadig – og nu er de mange .....	54
22. juni – Nu er viberne væk – men svaneungerne er her stadig .....	55
24. juni 2021 - Egebjerg Bavnehøj.....	56
24. juni 2021 – På vandretur i vildniset .....	57
27. juni 2021 – Gensyn med Bjerre Skov.....	59
4. juli 2021 – Smuttur til 80-års fødselsdag i Vendsyssel .....	60
22. juli 2021 – Sommer ved Lille Hansted Å.....	61

8. august 2021 – Sommerglæder.....	62
16. august 2021 – Familiefræs .....	63
17. august 2021 – August har været våd .....	64
10. september 2021 – Vilde kaniner på Endelave .....	65
13. september 2021 – Bygger man nu afrikansk i Egebjerg? .....	67
23. oktober 2021 – Gensyn med Borre Knob .....	68
24. oktober 2021 – Hansted Lille Å, floden, stiger igen, igen.....	69
27. oktober 2021 – Nu falmer skoven.....	72
31. oktober 2021 – Vi har mindst 2 hejrer i Hansted-Egebjerg .....	73
1. november 2021 – Dagens hejre .....	74
22. november 2021 – Så kom vinterens første frost .....	75
8. november 2021 – Smuttur til Roskilde .....	77
9. november 2021 – Der er også fasaner i Boserup Skov.....	79
20. november 2021 – Nye vandrestier udforskes .....	81
20. december 2021 – Gensyn med Uldrup Bakker .....	82
21. december 2021 – Vintersolhverv .....	84
22. december 2021 – Julehilsen.....	85
25. januar 2022 – Nå, men nu skal vi så til det igen.....	86
10. februar 2022 – Naturen har det fint ved Hansted-Egedal.....	87
20. februar 2022 – Foråret så sagte kommer.....	88
12. marts 2022 – Gensyn med Purhøj.....	91
xx. juli 2021 – Jeg holder meget af tog.....	93
xx. december 2021 – Nye vandrestier udforskes .....	94
dd. juni – Om at bo i shelter .....	95

## 18. marts 2021 - Vi er flyttet til Egedal

Så skete det. Nomade-tilværelsen er ovre for denne gang. Vi er flyttet ind i Egedal med ud-sigt til marker. Hansted Kirke og ikke mindst Lille Hansted Å, der stille risler forbi lige uden for vores terrasse. Eller rettere, stille rislen er vist en kraftig underdrivelse. Den seneste uges regn har tydeligt kunnet ses i åen. Brølende strøm er nok til gengæld i overkanten, men det har været tydeligt på strømmen, at det har regnet meget.

Flytt bilen kom onsdag i sidste uge. De nåede det lige inden kl. 11.00. Aftalen var mellem kl. 10 og 11, og det nåede de lige. Der kom dog en forløber, eller forbærer, eller forhjælper, eller forflyttemand, eller hvad man nu skal kalde ham, allerede kl. 09.45. Han skulle hjælpe med lodsningen.

Der var fire mand i gang, og de var ret effektive. Lodsningen var færdig kl. 12.30. Da var den lette del overstået. Derefter var vi overladt til os selv.

Det har været meget kaotisk, skal jeg hilse og sige. Vi fik dog allerede onsdag vores senge på plads. Det var absolut en lise at sove i sin egen

Siden onsdag i sidste uge har vi åbnet og tømt kasser og forsøgt at finde plads i skabene til alle vores ting. Det er nu gået op for os, hvor meget skabsplads vi egentlig havde på Frederiksberg. Godt nok var lejligheden kun på 86,7 m<sup>2</sup> efter BBR, rent faktisk noget mindre, nærmere omkring 70 m<sup>2</sup>, men skabsplads var der nok af.

Har vi nu fundet ud af. Det er lidt tankevækkende. Huset her er på 112 m<sup>2</sup>, men alligevel har vi besvær med skabspladsen. Vi har været nødt til at investere i nogle HTH-hylder og trådkurve for at få plads til det hele. Der kan ikke være tale om at smide noget ud. Næh nej. Ikke endnu, i alt fald.

Der er heldigvis et stort HTH GO lager i Horsens, som vi har frekventeret et par gange. Lige ved siden af ligger der en STARK Træløst. Der har vi også været. For at hente plastickasser i en størrelse, der kan passe til HTH-skabene. De virker som en (relativ) god erstatning for de sokkelskuffer, vi havde i køkkenet i Sarepta. JYSK og Bilka deler en p-plads. Den kender vi nu. I JYSK fandt vi en dørmatte og i Bilka en dims til brusebadet. Et af den slags værktøj, der kan



*En velordnet flytning i Egedal*

senge igen. Tempur-madrassen har været savnet.

skrabe vandet nødtørftigt af fliserne, så kalken fra det lokale vand ikke sætter sig fast.

Et par net-butikker har også været besøgt. Og ting købt. Og leveret. Et par fejkøb har vi min-sandten også nået at foretage. Øjeblikkeligt retur til leverandøren. Det er en fin ordning med 14 dages fortrydelsesret. Nu ved vi, hvor det nærmeste GLS-indleveringssted befinder sig. Det er jo utroligt, hvor meget vi skal have lært, når vi bosætter os et nyt sted. Nu ved vi så det. GLS.

Vi var færdige med at tømme kasser tirsdag og ADAM, flyttefirmaet, hentede de tomme kasser i går eftermiddag. Det hjalp gevaldigt på plad-

Der er endda opsat og tilsluttet to loftslamper. Vores kontor er etableret med to arbejdspladser. Fungerer fint. Med samme udsigt til Lille Hansted Å og engen og marken og kirken og landsbyen Hansted med klosteret, som vi nyder ved hvert eneste måltid. Og det sker ikke så sjældent, faktisk ret tit, at der drøner et tog forbi på den østjyske længdebane. Den løber igennem Hansted By. Vi hører den ikke. Nye huse har 3-lags termovinduer, vores har i hvert fald, og de er ret lydisolerende.

Det går stille og roligt fremad, men der mangler stadig meget. Det kommer. Pole-pole, som de siger i Østafrika.



sen. Nu ser stuen nogenlunde færdig ud.

## 28. marts 2021 – Noget om at flytte

Forleden aften sad jeg og så Kontant i DR1. Det handlede denne gang om frygtelige flyttemænd, der havde svindlet og narret godtroende danskere. En enlig dame i kørestol, der var flyttet til Struer fra København, havde betalt tre gange som meget som aftalt, et ungt par, der var flyttet hjem fra Schweiz, havde endnu efter 9 måneder ikke set skyggen af deres bohøve, en anden enlig kvinde var blevet truet med tæsk, hvis ikke hun betalte mere end det aftalte beløb.

Jeg priser mig lykkelig for, at vi endnu engang har overstået en flytning uden problemer. Alt blev leveret til tiden, alle aftaler blev overholdt, og vi har alt vores bohøve inden for i huset i Egedal. Sådan tror jeg heldigvis det går for langt de fleste danskere.

Vores flytninger, og dem har der været mange af siden 1984, er altid forløbet uden problemer. Da vi i sin tid skulle flytte til Lusaka, gav MS os lov til at medbringe 75 kg bagage. Hver, tror jeg endda. Det lyder ikke som voldsomt meget. Det var det heller ikke. På anbefaling af MS pakkede vi det hele i en stor blå tønde, af den slags, der i 1980'erne blev brugt til kemikalier. De lugtede dog ikke, tønderne. Vi afleverede tønderne hos MS, som sørgede for at få dem sendt til Lusaka, hvor vi gense tønderne og indholdet efter et par måneder. Dengang skulle alle frivillige, der skulle til Afrika, på et 6 ugers forberedelseskursus i MS Training Centre for Development Cooperation, i daglig tale kaldt TCDC ('ti-si-di-si) i Usa River, tæt på Arusha i Tanzania. Her havde MS bygget et stort kursuscenter i god dansk højskolestil.

Det var den rene svir. Tænk at få lov til at være på højskole i 6 uger, uden at skulle tænke på andet end sit eget for godt befindende. Jo altså, ud over at forberede sig til livet som frivillig blandt de uvidende afrikanere. Sammen med 30 andre danskere, der alle havde det til fælles, at de skulle ud og frelse den tredje verden. Kors, hvor var vi naive. Det gik over.

Vi fik endda endnu et ophold på TCDC foræret. Det skete, da vi skulle flytte til Urambo i 2001. Her talte man swahili, og Danida mente, at det ville være vigtigt, hvis vi fik lært lokalsproget, inden vi flyttede ud på landet i Tanzania. Så vi blev beordret på et 4-ugers swahili-kursus på TCDC, inden vi fik lov at flytte til Urambo. Det satte vi os ikke imod.

Det er godt nok begrænset, hvor meget swahili, man kan lære på 4 uger, og da Anne Marie skulle arbejde i Urambo District Administration, fik hun ikke særlig meget brug for swahili. Tanzania er to-sproget med engelsk som regeringssprog, mens swahili er det daglige talesprog, så Anne Maries arbejdssprog var engelsk. Lille mig derimod, som var HDA (Head of Domestic Affairs), fik god brug for den smule swahili, jeg fik tilegnet mig. Jeg stod bl.a. for alt indkøb til husholdningen, og mens det gik fint med engelsk i supermarkedet i Tabora, den nærmeste provinsby, så gik det overhovedet ikke på markedet i Urambo.

Hvordan det spændte af, kommunikationen med vores folkehold og kvinder og børn på markedet i Urambo, er en helt anden historie, som jeg kan spinde en krønike over senere.

Vi har som sagt været udsat for mange flytninger, og mange forskellige flytninger. Den, der slår alle andre, var flytningen fra Tete til Urambo i starten af 2001. Den, der kommer lige efter, er flytningen fra Urambo to år senere, da kontrakten med Danida sluttede, og vi skulle hjem til Danmark. Det er en anden historie, den rister jeg en rune om senere.

Men nu er vi altså i Egedal, 4 km uden for Horsens. Vi har fået alt vores gods leveret til tiden, uden uheld og uden ekstra-regninger. Håber vi da, for det gode flyttefirma ADAM, der stod for transporten, har endnu ikke sendt os en faktura. Det kommer, og jeg er ret fortrøstningsfuld over for rigtigheden. Vi har tidligere brugt ADAM, og de har aldrig svigtet – eller svindlet som de to firmaer, der blev "portrætteret" forleden aften i Kontant.

Vi er ved at finde os til rette. Vi nyder udsigten fra vores stue til åen og engen og kirken og husene i Hansted og de mange lokale Egebjergbeboere, der lufter deres hunde på trampestien ved Lille Hansted Å. Intercity-toget til København drøner forbi på den østjyske længdebane hver time ni minutter over hel. Det kører den anden vej, mod Århus, hver time 21 minutter i hel. Vi kan ikke høre det. Vi har 3-lags vinduer. Indimellem dukker der et godstog eller et regionaltoget op. IC4 er faktisk i brug. Vi ser det dagligt. Når vi lige ser det.

Vi har fundet løberuter og vandreruter, endda flere forskellige. Vi ved efterhånden, hvad vi kan finde i det lokale supermarked, Coop 365. Det er ikke alt. De to superbrugser, hhv. i

Gedved og Stensballe, har et større udbud, så der lægger vi vores storindkøb. Fiskevognen kommer til Stensballe tirsdag og fredag og til Egebjerg onsdag, så vores ugentlige fiskemåltid har vi efterhånden også fået styr på.

Vi er, som det fremgår, ved at være faldet ganske godt til i Egedal. Og vi har nu fået gardiner og rullegardiner sat op og billeder og lamper på vægge og i lofter. Kun lamper, ikke billeder.

I dag er sommertiden startet, og så får vi længere og lysere aftener. Vi skal have fat i et cafébord og et par stole til at nyde aftensolen, der falder fint på vores terrasse på bagsiden af huset. Det burde nok være muligt.



*Tigerbilledet er kommet op at hænge*



*Rullegardinet i køkkenet*



*Strømfald i Lille Hansted Å*



*Anne Marie på broen over åen*



*Erik på en anden bro over åen*



*Et andepar nyder livet ved et strømfald*

## 28. marts 2021 – Om flytningen fra Tete til Urambo

Vi har været udsat for mange flytninger, og mange forskellige flytninger. De mærkværdigste og mest spændende var dem fra Tete til Urambo i starten af 2001 og efter et par år i Urambo pakningen og fragten af vores gods tilbage til Danmark.

Vi flyttede til hovedstaden Maputo i Mozambique i starten af 1993. Jeg havde fået job som administrator på MS Landeprogram, og det var på helt andre vilkår end femår tidligere, da vi som frivillige flyttede til Lusaka i Zambia. MS landekontorets danskere blev ansat på det, der blev kaldt Danida-lignende vilkår. Det indebar, at vi fik betalt fragten af en container fyldt med alt vores habengut. I princippet ikke anderledes end at flytte fra Lemvig til Maribo. Eneste forskel var, at det tog lidt længere tid at se sit gods igen efter nedpakningen.

At flytte fra Danmark til Mozambique var således ikke noget stort problem. Det siger sig selv, at det kan man ikke selv stå for, men må have et internationalt fragtfirma på banen. I begge tilfælde, til Maputo i 1993 og til Tete i 1997, havde vi fået Kühne og Nagel til at stå for fragten. Det klarede de professionelt og uden problemer. De sørgede også for at få min kat til Maputo. Til en uhyrlig pris, men katten kom frem, og jeg var glad. Det var katten i øvrigt også.

Begge gange pakkede vi selv vores løse gods i flyttekasser, som så på et aftalt tidspunkt blev læsset ind i en af Kühne og Nagels containere. Den blev tolddeklareret, plomberet, og et fragtbrev med detaljerede lister over indholdet behørigt stemplet af de danske toldmyndigheder. Containeren blev sat på et skib og sejlet til Maputo og nogle måneder senere kunne vi så, efter en del intense forhandlinger med de mozambiske toldere og betaling af en række importafgifter, få frigivet containeren. Efter at have tømt containeren for dens indhold, dvs. alt vores bohove, kørte fragtfirmaet containeren væk fra vores matrikel.

Bortset fra ind- og udpakning af flyttekasser, stod Kühne og Nagel for hele processen. Helt uproblematisk for os, men ikke for Kühne og Nagel. De havde deres bøvl med det mozambiske toldvæsen og havnemyndighederne i Maputo.

Sådan kunne det af gode grunde ikke foregå, da vi flyttede fra Tete til Urambo. Vi måtte selv i sving med lokale fragtselskaber. Første problem

var at skaffe en container. Dengang var det heldigvis sådan, at Danida havde et megastort landbrugsprogram i Tete Provinsen. Det program havde over årene fået tilsendt mange landbrugsprodukter fra Danmark. Altid i containere. De stod rundt omkring i provinsen og fyldte op. Uden at være i brug til noget som helst. En af containerne stod lige uden for landbrugsministeriets provinsdirektorat, hvor jeg på tredje år var ansat for at forbedre direktoratets økonomistyringen. Vældig interessant job. Jeg arbejdede sammen med en dansk/hollandsk Danida-rådgiver, hvis job var at øge direktoratets forståelse for planlægning, monitorering og evaluering. Vi havde et fortrinligt samarbejde og nåede egentlig store resultater. Skyldtes især, at vi havde stor opbakning til vores arbejde fra provinsdirektøren, som stod last og brast med os i alt, hvad vi satte i værk. Det gik rigtig fint de første par år. Så søgte direktøren et flerårs kursus i Australien, og væk var han. Hans afløser var af en hel anden støbning, en skurkagtig person, der prioriterede sine egne interesser højest. "acabou a festa", som de siger i Mozambique. Festen var slut. Men det er en helt anden historie, som heller ikke har noget at gøre med flytningen fra Tete til Urambo.

Vi havde som sagt en stor udfordring med flytningen. Vi manglede en container til at transportere vores gods til Urambo. Nu var det sådan, at lige uden for landsbrugsdirektoratet stod der en tom container, der ikke var i brug. Det var endda en gammel dansk computer, som Danida havde brugt til at levere gods til landbruget. Det lignede da et perfekt match. Det blev det også. Vi overtog containeren for gode ord og betaling. Fyrstelig betaling, så vidt jeg husker. Provinsdirektøren tog imod.

Containeren havde stået ubrugt i en del år, så den var ikke i så god stand som ønsket. Der var et par huller eller tre, der ikke ville kunne holde regnvandet ude. Det er i afrikanske lande ikke noget problem at finde en rask håndværker, der kan svejse huller i en container til, så den bliver vandtæt. Det blev den. Og så var den faktisk så god som ny. Og så skulle den fyldes med vores gods.

Containeren stod parkeret ikke langt fra vore hus, så det var relativt let at fylde den op. Også dengang i Tete havde vi folkehold, og de fik opgaven med at fylde containeren med vores bohove. Hvad har man ellers folkehold til? Ud over rengøring, havearbejde, vagtordninger,



slangefangst, indkøb, madlavning og alle andre gøremål, som en travl Danida-rådgiver ikke har tid til at tage sig af, når man også skal have tid til den daglige G&T på terrassen. Det lyder dekadent. Det var det også. Men det var også



hårdt arbejde i løbet af dagen, og det med G&T var ikke hver aften. Langt fra.

Der gik nogle dage, eller var det uger, med at fylde containeren. Da den var fyldt og vores hus tomt, lånte vi Danida's gæstehus i den resterende del af vores ophold i Tete, mens vi ventede på, at containeren blev afhentet.

Danida's gæstehus var det første hus i den række huse i Tete, som Danida havde bygget. Eller rettere, Danida havde ikke bygget husene, det var der murere, tømrere, elektrikere, vvs'ere og andre håndværkere, der havde, men Danida havde betalt. Vi boede i det sidste hus af de fire Danida-huse. De var i øvrigt alle fuldstændig ens. Det første hus, regnet fra byen, var gæstehus, de øvrige tre var beboet af Danida-rådgivere. Husene lå på kanten af en skrænt med en fabelagtig udsigt ud over Zambezi-floden, broen over floden og landskabet bagved. Vi havde en kæmpestor lizard (firben) i haven,

som en gang imellem dukkede op og hilste på. Men alt det har ikke noget med flytningen at gøre. Det er en helt anden historie, som der nok kan skæres en krønike over en anden gang.

Men altså, på et tidspunkt blev containeren hentet, vi holdt et afskedsparty i Tete og drog mod Urambo. I vores egen bil. En Isuzu Trooper, 4-hjuls-trukket, dejlig bil. Indregistreret i Mozambique, men nu på vej til Tanzania, hvor den skulle omregistreres. Det kan naturligvis ikke gøres uden en hel masse bureaukratisk bøvl. Men det er også en helt anden historie. Vi fik bilen til Tanzania, stillede den på et sikkert sted i Dar es Salaam og tog derefter flyet til Arusha for at deltage i swahili-kurset på TCDC. Efter 4 uger tilbage til Dar for at blive genforenet med bilen og vente på, at ambassaden gav os lov til at drage til Urambo. Ved ikke rigtig, hvorfor vi skulle vente i Dar på tilladelse til at fortsætte mod vores endelige destination, den lille distriktsby Urambo i den centrale Tanzania. Men det skulle vi.

Men så en morgen havde vi fået lov at fortsætte, så vi sadlede op i Trooper'en og drog af mod Urambo, en tur på 1100 km fra Dar, med 500 km asfaltvej og 600 km grus. Det tog et par dage at nå frem. Vi havde det mest nødtørftige bagage med, tøj, sko, og hvad der ellers kunne være af småting i en Isuzu Trooper. Men ingen møbler

og andet større bohabe. Så derfor var det udelukket at flytte ind i huset. Som ganske vist var blevet renoveret og sat i stand, siden vi så det et års tid i forvejen, så vi kunne i princippet godt flytte ind. Havde vi haft vores møbler.

Der manglede dog stadigvæk glas i vinduerne. Det bekymrede os nu ikke så meget på det tidspunkt. Det var i slutningen af februar, som burde være tørtid. Og i øvrigt lovede Cowi's repræsentant i Dar, at glasset ville blive sat i meget, meget snart. Det troede vi på. Og ventede så blot på, at vores container skulle ankomme.

I mellemtiden boede vi på Urambo's bedste pensionat. Bed & Breakfast. Det var ikke godt. Hverken værelset, sengen eller morgenmaden. Det var heller ikke rent. Rengøring var i det hele taget et problem. Der var ikke rindende vand. Toilettet var et hul i jorden. Skylning foregik med vand i en spand.

Der gik vel en tre uger på Urambo's bedste B&B. Men så endelig en morgen kom lastbilen med vores container. Nu var det jo blevet vores egen container, som vi havde købt og betalt hos provinsdirektøren i Tete, og som vi havde betalt Kühne og Nagel for at transportere ad landevejen fra Tete til Urambo. Med en omvej ind om Dar es Salaam for at blive tolddeklareret. Vi havde faktisk set containeren i Dar, mens vi ventede på at få lov af Danida til at rejse videre til Urambo. Vi havde godt nok ikke fået lov at se ind i containeren. Den var plomberet, og plommen måtte kun fjernes af toldmyndighederne. Og heller ikke de havde travlt.

Men altså, efter hvad der føltes som meget lang tid kom containeren til Urambo. Her havde vi, eller rettere de folk, der skulle lodse containeren en udfordring. Eller rettere, vi mente, de havde en udfordring. Det mente de lokale folk ikke. Udfordringen var, mente vi, at man ikke havde adgang til en kran, der kunne løftet containeren af lastbilen og ind på vores matrikel. Det var nu ikke noget problem for folkene fra Urambo.

Containeren blev stille og roligt og meget langsomt skubbet ud over lastbilens bagkant og ned på olietønder, hvorefter man ganske langsomt og gelinde gravede huller omkring tønderne



indtil containeren til sidst kunne skubbes på plads i vores have. De havde en slags lift, der kunne støtte containeren i den ene ende. Det

hjalp en del. Det var et spændende øjeblik, da vi åbnede containeren. Ville alt være der? Og i hvilken stand? Det var der, alt sammen, og der var intet i stykker.



Resten af historien er helt traditionelt flyttearbejde, tømme container, flytte flyttekasser ind i huset, tømme kasser, fjerne silkepapir, tæpper og indpakningspapir, flytte møbler på plads, hænge billeder og lamper op, vaske glas og porcelæn, stille på plads i skabe, og hvad der nu ellers måtte være af små og store gøremål ved en flytning.

Flyttekasserne blev gemt væk. Vi havde plads nok. Der stod en tom container i haven klar til brug som opmagasinering af flyttekasser.

Hvad der i øvrigt skete med containeren, mens den stod fint parkeret i vores have, hvordan vi fik den læsset, da vi skulle forlade Urambo efter to år, hvordan den blev løftet op på en lastbil uden en kran, og hvad der i øvrigt skete med containeren, efter at den kom til Danmark, er helt andre historier, som bestemt er værd at fortælle en anden gang.

Blot en enkelt detalje at slutte denne lille krønike af på. Containeren eksisterer stadig. Den står nu hos min svoger, der er bonde og har en bondegård en halv snes km uden for Thisted. Den er ikke i helt så god stand, som dengang i Urambo, men det er trods alt også 17 år siden, og allerede dengang var det en second-hand.



## 29. marts 2021 – Vi udvider vores vandre- og løbeterritorier

Det var et tilfælde, at vi fandt rækkehusene i Egedal. Det gik sådan for sig, at da vi i foråret 2020 havde besluttet os for at flytte væk fra Frederiksberg, havde vi mange overvejelser over, hvor vi skulle bosætte os. Jeg har i længere tid skæmtet med Maribo, men det faldt nu aldrig i god jord. Der er ellers smukt i Maribo, og der er søer, skove og havørne. Vi har selv set dem, engang vi sejlede på søerne.

Vi ville finde et smukt sted. Gerne med udsigt til natur. Og helst så tæt på naturen, så vi blot kunne tage løbe- og vandreskoene på og få noget motion, uden at skulle sætte os i en bil og køre et sted hen.

Sådan har vi faktisk haft det i al den tid, vi har boet i hovedstaden. På Amager havde vi 10 minutters løb ad Øresundsvej og så var vi Amager Strandpark. Det år, vi boede på Vagtelvej på Frederiksberg, havde vi 5 minutter til Grøndalsparken, og den kunne vi løbe og gå i helt ned til Damhussøen. Det var lidt langt, omtrent 5 km hver vej, men den gang var vi også en halv snes år yngre. Og det var da ikke hver uge, vi løb helt ned til Damhussøen. Da vi besluttede os for at købe andelsboligen i A/B Sarepta på Orla Lehmanns Vej, var et væsentligt argument, at der kun var 400 meter til indgangen til Frederiksberg Have. Fulgte vi havens perimenter hele vejen, krydsede Roskildevej og fortsatte hele vejen rundt i kanten af Søndermarken, tilbage over Roskildevej ved Zoologisk Have og hjem langs den vestlige kant af Frederiksberg Have, havde vi løbet en tur på 5,4 km. Det blev ved med at være en passende distance, selv om jeg nogle gange (mange gange?) tog en genvej ned igennem Norske Allé med statuen af Adam Oehlenschläger i den ene ende og C.C Hall i den anden ende, og på den måde sparede et par hundrede meter. Ved sydenden af Norske Allé mødtes vi så igen og fulgtes hjem.

Vi havde faktisk også et andet krav til vores bolig, dengang vi flyttede tilbage til Danmark. Det skulle være med altan eller terrasse. Vi var så vant til fra Afrika at have let adgang til livet uden for boligen, så det havde vi svært ved at undvære. Det lykkedes for os i alle tilfælde. På Dommervænget i Roskilde og Vagtelvej og Orla Lehmanns Vej på Frederiksberg havde vi altan, og på Kvintus Allé på Amager havde vi minsandten både altan og terrasse. I to etager. Altanen øverst, skulle nogen være i tvivl. Her havde vi også have, som vi delte med vores

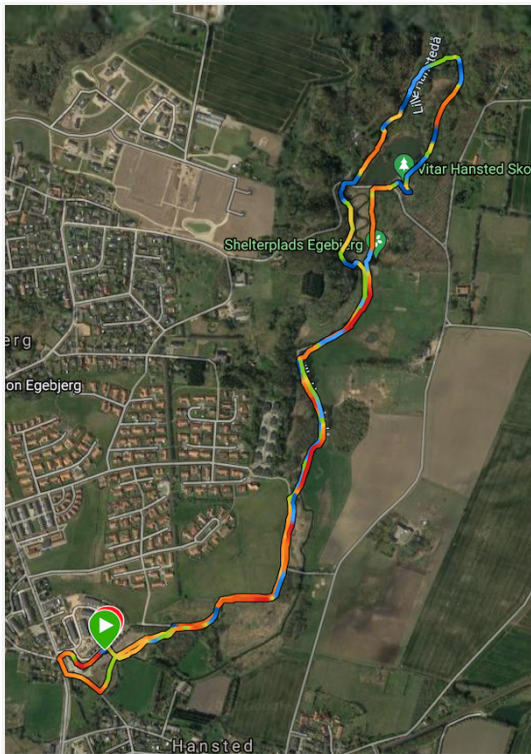
medejere. Det var et dobbelthus med fælles have, godt nok i princippet delt, men uden fysisk grænse. De var endda så flinke, at de lod mig få lov til at slå alt græsset, både deres del og vores. Der var en simpel forklaring. Vi kunne ikke holde ud at se på det lange græs på deres del, og de så det ikke, for de boede på 1. og 2. sal med altan.

Det var i virkeligheden lidt at et tilfælde, at vi fik øje på rækkehusene i Egedal. Det startede egentlig med, at vi en dag kørte en tur til Silkeborg for at se på nogle nye huse, vi havde set annonceret til leje på nettet. Jeg havde lige købt hybriden og ville gerne en lang tur ud på landevejen, så hvorfor ikke køre en smuttur til Silkeborg og se på huse. Som tænkt, så gjort.

Vi så mange huse i Silkeborg, men ingen sådan rigtig interessante. Husene var for så vidt gode nok, indretningen og materialevalget udmærket, men vi kunne ikke rigtig se os selv bo i et hus med naboer til alle sider i et stort nybygget kvarter, som man endda endnu ikke havde færdigbygget. Vi kunne forudse mange måneder med byggestøj og -støv. Vi vendte tommelfingeren nedad. Det blev ikke Silkeborg i denne omgang.

Fremviseren, en vældig flink yngre kvinde, fortalte os så til sidst, at de da også havde nogle huse til leje i Horsens, i Egedal. De var stort set identiske med de huse, hun havde vist os i Silkeborg, sagde hun, og det bedste var næsten, at det var et års tid siden, de havde afsluttet byggeriet. Hvis vi var interesseret, kunne vi da lige smutte omkring Egedal, når vi dagen efter skulle tilbage til hovedstaden. Det lød da som en god plan, så det gjorde vi. Og blev straks meget interesseret i et af de 8 huse, der lå for sig selv i en række med udsigt til Lille Hansted Å og engen og kirken og Hansted Kloster. Desværre var der en højspændingsledning, en af de rigtig store på 400 kV, der skæmmede udsigten, hvorfor vi i første omgang undlod at gøre mere ved sagen.

En måneds tid senere skulle vi til Bodil's fødselsdag i Knebel på Mols, og på hjemvejen tog vi en overnatning i en lille hobbitthytte med B&B i Rådved, kiggede endnu engang på rækkehusene, nød vandets rislen i Lille Hansted Å, løb langs åen op til skoven og tog en coronaselvtræningstur i Hansted Skov. Det var fint vejr, solen skinnede, der var en tårnfalk i et træ, der var svaner i vandværkssøen og ænder i åen, der var en stor shelterplads en kilometers vej



Løberuten rundt om søen

væk, skulle vi få lyst til at sove ude en nat, og det hele spillede sammen på den der måde, der gør, at man er solgt. Bortset fra højspændingsledningen, men den måtte vi se, om vi kunne abstrahere fra.

Nu er vi her så, og det er lige så godt, som vi troede, det ville blive. Bortset fra højspændingsledningen, men den er vi ved at vænne os til. Vi får den jo nok ikke fjernet. Til gengæld har vi fået toget, der futter forbi et par gange eller tre i timen.

Vores løbetur fra sommeren 2020 har vi genfundet. Vi er godt nok endnu ikke kommet helt op i skoven, men vi løber da langs åen, ender ved søen, som vi løber uden om, inden vi løber samme vej tilbage til huset. Vi kigger på svaner, når de er sat ud i søen, en gang imellem er der også en hejre, og en lappedykker, ænderne er der altid, ramsløgene er på vej op fra skovbunden. Vintergækkene har været der længe og anemonerne er også på vej til at danne et smukt tæppe i skovbunden. Det er da den rene idyl. Turen er 4,9 km. Det er passende til en gammel mand som mig.

I går havde vi besluttet at løbe i Egebjerg Enge, der er en del af et stort naturområde, hvor

Horsens Kommune har etableret afmærkede stier. Det fremgår alt sammen af en folder, som kommunen har udgivet med indtegnede stier og med punkter af særlige interesse. "De fire enge" hedder folderen. Hele området er et meget stort vådområde, som tidligere blev oversvømmet, når Store Hansted Å og Lille Hansted Å gik over deres bredder. Der er et dige og en pumpestation ved Store Hansted Å. Det er et meget fascinerende område, som jeg er sikker på, at vi vil bruge lang tid på at udforske, når vejret bliver bedre.

Men denne gang, altså i går, ville vi blot løbe en tur igennem og se, hvad det var for noget. Jeg havde fået lavet et kort, eller rettere to kort, et ved hjælp af Open Street Map og et andet ved hjælp af MapMagic. Det sidste et auto-genereret orienteringskort. Vi fulgte den blå rute på OSM-kortet. Det blev en lidt lang tur, 6,9 km blev det til, men det var det hele værd. Vi brugte lidt lang tid til det, dels var stien på diget



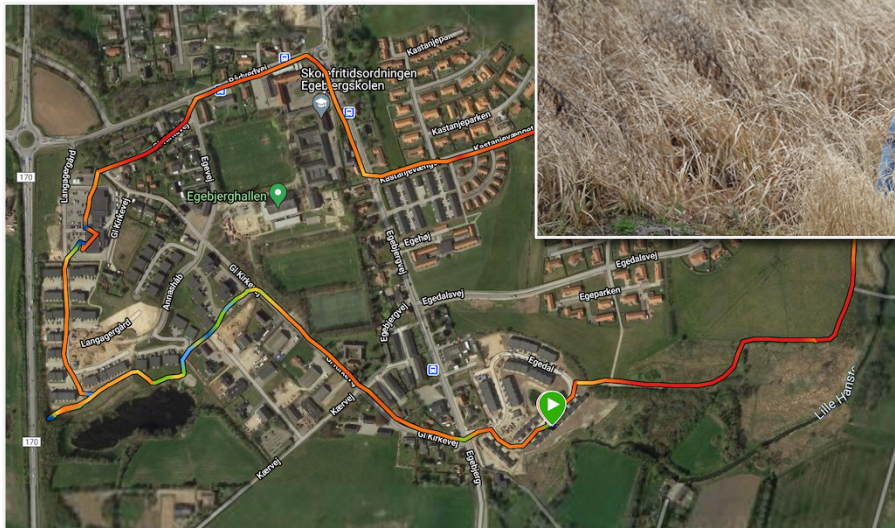
Løberuten i Egebjerg Enge

ved Store Hansted Å meget ujævn og meget vanskelig at løbe på, og dels skulle vi nyde landskabet og de fugle, vi så. En enkelt musvåge blev det til, svævende højt over engene på udkig efter føde. Mus, vel sagtens. Bramgæs var der også et par stykker af. Så ud, som om de jagtede musvågen.

De skældte ud, men det gør bramgæs altid, så det var nok ikke musvågen, de var efter. Desuden svaner, ænder, en hejre, råger, de evindelige krager, en gruppe mountainbikere og et par

hundeluffere med store hunde. En meget fin søndagsformiddagstur.

Hjemme igen blev der bagt blinis til de ny-indkøbte stedbiderrogn til søndagsfrokosten. Et glas Pinot Gris til hver gjorde ikke søndagsfrokosten ringere. Og så sluttede dagen med to fodboldkampe, begge med danske sejre. Det var da en herlig dag.



*Indkøbsruten i Egebjerg By*

Der er dog mange andre motionsmuligheder. Vi kan gå en tur rundt i byen og nyde udsigten fra Egebjerg Bavnehøj. Det gør vi ret tit. Når vi



passerer skolen, morer jeg mig hver gang over skiltet ved pladsen, hvor forældre kan droppe deres børn. Skiltet siger blot "kys og kø" og viser et barn, der kysser sin forælder farvel igennem den åbne bilrude.

Genialt skilt.

I dag har vi haft Anne Marie's søster Jette på besøg. De to Jelsbak-søstre travede en hen over engen langs med åen og op til skoven og tilbage igen inden frokosten, som jeg havde klar ved tilbagekomsten. Fin dag igen i dag.



*Jette og Anne Marie på travetur i engen og ved åen neden for vores hus*

### 30. marts 2021 – Dagens tur i engene

Søndag løb vi rundt i Egebjerg Enge. Og fandt ud af, hvad det var for et herligt område. I dag gik vores travetur til engene endnu engang.

Det er i virkeligheden ikke blot enge, men et meget varieret landskab med åer, bække og grøfter, og søer og moser. Og lidt klatter af skov. Kommunen har anlagt et stort afmærket stisystem rundt i området, så der er gode muligheder for at se fugle. Hvis ellers der er nogle fugle. Dem var der ikke mange af i dag.

Vi havde besluttet at gå over til fugletårnet, en tur på 2,5 km. Tænkte, at det nok ville være det bedste sted at se fugle. Det var ikke nu specielt overrendt af fugle.

Der var en del ænder i en af søerne langt væk, længere væk end det var muligt at artsbestemme dem. Et enligt andepar nød livet i Lille Hansted Å. Intet at notere i Store Hansted Å. Krager og råger ser man alle vegne.

Det samme gælder måger. Her var der en kæmpe flok, der muntrede sig på en mark, der var ved at blive pløjet. Et par gæs, formodentlig de samme bramgæs, som vi så i søndags, tog en flyvetur i luften.

Der var forår i luften, vel en 14-15 grader, og sommerfuglene var fremme og muntrede sig i lystig leg på diget ved åen.

Egebjerg Enge ligger mellem motorvejen og omfartsvejen ved Horsens, så måske er det trafikstøjen, som fuglene ikke bryder sig om. Eller IC4-toget, der et par gange eller i tre i timen pisser forbi i høj fart. Det kan også være, det er for tidligt for trækfuglene, hvem ved. Vi prøver igen senere. Noget liv må da være i engene.

Men, men, men, på tagrygningen af vores genbos hus har et par hvide vipstjerte opholdt sig de seneste par dage, så fugle har vi da set i dag på tæt hold. Og næsten-fuldmånen var på himlen i aftes. Flot så det ud.



*Hvid vipstjert på genboens tagryg*



*Måger i luften over engene*



*AM på vej mod fugletårnet ved Store Hansted Å*



*Sammenløbet af Lille og Store Hansted Å*

## 5. april 2021 – Påskesysler

Det er næsten fire uger siden, at vi flyttede ind i vores nye hus i Lille Hansted Ådal, og vi er nu ved at være færdige med indretningen. Vi mangler ganske vist et par ting (eller fire), som vi har bestilt på internettet, og som af den ene eller anden grund endnu ikke er kommet frem. En sovesofa til vores overnattende gæster. Vi har nemlig fået gæsteværelse igen. Det har vi faktisk ikke haft siden tiden i Afrika. Ren luksus. Altså gæsteværelset. Sovesofaen havde vi egentlig bestilt til levering før Påske, men den



*Berit og Anne Marie i gang med ramsløgspesto*

lod vente på sig, så til sidst ringede Anne Marie til leverandøren, et møbel-firma på Fyn med gode anmeldelser på Trustpilot og spurgte, hvad dølen de nølede efter. Når de nu havde trukket betalingen. Som de jo ikke må, før varen er leveret. Om de var ude på at snyde os? "Nej da", forsikrede kvinden i den anden af røret forskrækket. Sofaen var allerede afsendt med fragtmænd, men så var det, at fragtmænd var kommet til at tabe den på jorden, så den nu ikke længere var ret meget bevendt som sovesofa. I hvert fald ikke, hvis man skulle sove på den. Og det var ligesom formålet. Om vi ville have en anden model, eller vi ville vente til efter påske. "Vi venter", sagde Anne Marie, "og så vil vi have pengene tilbage og afgive en anden ordre". Og sådan blev det. Pengene kom fluks retur og ordren afgivet. Nu venter vi blot på besked på, at sofaen er afleveret hos fragtmænd, anbragt forsvarligt på hans bil og på vej til Egedal for at blive afleveret. Så betaler vi igen.

Vi havde planlagt at få sofaen inden Påske. Vi har haft besøg siden lørdag af vores niece Berit fra Nørrebro, som på vej tilbage fra forældrebesøg i Frederikshavn gjorde ophold et par dage i Egedal. Hun kom lørdag og blev, i mangel af en sovesofa, begunstiget af at sove på vores felt seng, som vist ikke har været i brug siden Anne Marie for snart 20 år siden sov ude i feltet under Tanzanias stjernehimmel.

Det er i øvrigt en luksus-feltseng, men den er ret smal, så risikoen er stor for at falde ud af sengen, hvis man sover lidt urolig. Det skete ikke. Berit havde et par rolige nætter.

I går søndag kom min familie, søn, svigerdatter og to børnebørn til frokost. Børn er vel så meget sagt. René er 26 og Simone snart 23. Påskelammet var slagtet, og en velegnet opskrift med ovnbagte rodfrugter var fundet i Samvirke. Den blev fulgt til punkt og prikke, opskriften. Lammekøllen faldt heldigt ud. Desserten var gammeldaws æblekage med makroner og piskefløde. En vellykket påske-



*Anne Marie og Annette i Risskov*

frokost. Og så måtte vi lige ud at runde stien op til vandværkssøen og tilbage igen for at få appetit til kaffe med hjemmebagte medaljer. Det blev en rigtig hyggelig eftermiddag i ådalen ved Lille Hansted Å. Henrik, min søn, kunne godt huske, hvor min onkel havde boet i et kommunalt hus med udsigt over søen. Huset forsvandt i starten af marts i år. Vi så de var i gang med at arbejde på det, da vi var her den 1. marts. Troede egentlig, at det var for at renovere de tre huse, der lå på bakken over søen, men nej, det var for at rive skidt ned.



Fandt vi ud af næste gang, vi kom forbi. Det var ellers et smukt sted.

Fredag tog vi en tur til Århus for at besøge Annette, en af vores gamle veninder. Hun bort i gåafstand til Risskov, hvor skovbunden på denne tid af året er overspættet med millionvis af ramsløg. Vi samlede et par poser, som Anne Marie senere fik omdannet til ramsløgspesto, en af vores favoritter. Eller rettere, en del af det blev omdannet til pesto, resten røg i fryseren, hvor det nu ligger og venter på at få samme behandling.

En tur til Annettes kolonihave blev det også til. Den er nu i meget fin stand, meget finere end da Annette overtog stedet for en halv snes år siden. Der er en fin udsigt ud over Århus-bugten. Den har været finere, men så byggede kommunen en række højhuse, og så røg den fine udsigt. Lidt er der dog tilbage. Og den tager den vist ikke, uden at skulle fjerne en

række lave huse i synsvinklen. Man ved selvfølgelig aldrig, hvornår det sker. Om det sker.

Kolonihaven i sig selv kan kommunen vel ikke tage fra Annette. Håber jeg ikke. Svend Auken, den store beskytter af kolonihavefolket, har forhåbentlig ikke kæmpet sin kamp for kolonihaverne forgæves.



## Noget om besøg hjemmefra

Vi har nu haft besøg i vores nye hjem i Egedal. Vi kan godt lide at få besøg. I vores Afrika-tid kom der ofte folk forbi. Det første år i Zambia havde vi nok at gøre med overhovedet at vænne os til kulturforskellene, men da vi først var kommet til Zimbabwe i 1989, tog det fart. De sidste to år i Urambo i Tanzania havde vi det lidt, som om vi havde besøg hele tiden. Det havde vi selvfølgelig ikke, men det kunne godt føles sådan. Her er skrønen om min gamle mors besøg i 2001.

Året før, i oktober 2000, fyldte min mor 80 år, og vi gav hende en tur til Urambo i fødselsdagsgave. Det tog hun vel imod. Hun havde aldrig været længere end Østrig på bustur, hun havde aldrig være ude at flyve, hun kunne ikke et ord engelsk og hun skulle i øvrigt også lige have et nyt knæ sat ind, inden hun kunne komme afsted. Men det tog hun nu kun som en udfordring. Min far var død et halvt års tid i forvejen, og han ville under ingen omstændigheder med på en tur til Afrika. Vi havde tilbudt ham det, men han afslog venligt, men bestemt. Min mor derimod, var henrykt. "Jeg har tit spurgt ham, om vi ikke skulle tage af sted", som min mor sagde, "men Karl (det var min far) sagde altid, at han ikke ville dø i Afrika". "Det er da noget sludder, Karl", sagde min mor, "for du skal da nok komme hjem og blive begravet i Danmark". Men han var hverken til at hugge eller stikke i. Nu fik hun så muligheden, og den tog hun imod med kyshånd.

Hun var lidt usikker på, om hun kunne klare turen alene, men min søster og svoger ville gerne med. Ikke fordi, det ville hjælpe meget på sprogsituationen, for min søster havde kun sin skoleengelsk fra starten af 1960'erne at klare sig med, og min svoger er thybo, havde stort set aldrig været uden for Thy, og han talte stort set kun thybo-mål, og ingen af dem havde været ude at flyve før. Men alle var fortrøstningsfulde, det skulle de nok klare.

Det var i juni 2001, at de drog afsted med KLM fra Billund til Kilimanjaro Airport over Amsterdam. Min mor med krykker og stok, som hun havde nogenlunde styr på. Hun havde fået sit nye knæ indsat nogle få måneder i forvejen, så hun kunne ikke gå langt, det kan man vel ikke med krykker eller stok, men skulle transporteres

fra den ene ende af Schiphol Airport til den anden i golfvogn. Godt nok var golfvognstransporten booket i forvejen, men det kunne alligevel ikke gøres uden at kommunikere med lufthavnspersonalet. Det klarede min søster med sit 40-år gamle skoleengelsk. Om ikke fint, men hun klarede det. De kom med flyet til Kilimanjaro Airport.

Det skal også lige tilføjes, at min mor var blevet sur på fysioterapeuterne på Horsens Sygehus, så hun gad ikke rigtig følge genoptræningsprogrammet, men mente, at hun kunne klare sig med at gå op og ned ad trapperne til sin lejlighed på 1. sal. Det kunne hun ikke. Hun var dog nogenlunde habil på korte afstande.



*Søster Hanne og min mor på terrassen i Urambo*

Mens min mor, min søster og svoger var i luften fra Billund til Kilimanjaro, havde jeg været på landevejen i et par dage fra Urambo til Arusha. Planen var, at vi skulle være i og omkring MS Træning Center TCDC i Usa River et par dage, inden vi kørte videre mod Urambo over Ngo-rongoro Crater og Serengeti Sletten. Vi kunne imidlertid ikke få plads på TCDC, men fandt indkvartering på et andet nærliggende træningscenter.

Det var en ualmindelig god plan. Og meget heldig, for det viste sig, at KLM ikke lige havde fået min families, og mange andres, kufferter med fra Schiphol, så der stod jeg med min mor, en gammel kone på 80 år og en slat, en søster og en svoger på godt og vel 60 år, hvor ingen af dem kunne hverken lokalsproget swahili eller engelsk, og ingen af dem havde mere tøj og bagage end det, de havde med i

håndkufferterne. Og det næste fly fra Amsterdam kom ikke før om 3 dage. Med den efterladte bagage. Håbede vi.

Der er omkring 30 grader eller mere i Tanzania i juni måned og man er jo meget ude, så man kan ikke rigtig undgå at komme til at svede. Det er rart at kunne skifte tøj. Også undertøj. Det kunne hverken min mor, min søster eller min svoger i de tre dage, det varede, inden deres bagage nåede frem. Det kunne man godt mærke.

Kufferterne var med i det næste fly, og glæden var stor, da de alle tre blev genforenet med deres bagage. Dagen efter rejste vi fra Arusha med retning mod nordvest, og resten af turen gik uden problemer. Ikke uden udfordringer, for hvordan får man en gammel kone med et nyt, ikke særlig funktionsdygtigt knæ til at besøge sin nødtørft på et stå-toilet. Let var det ikke, men nødvendigt, for der var ikke andre muligheder. Ja altså, bortset fra et buskads ved vejsiden, men det hverken en acceptabel, eller

farbar, løsning. Løver og andre vilde dyr kunne man jo ikke vide, hvor befandt sig.

Der skulle en del afsøgning af muligheder / overtalelse til at acceptere et lokalt spisehus med ikke helt samme rengøringsstandard som derhjemme. Det løste sig nu med tiden, især da sulten trængte sig på.

Efter en del dage på landevejen i den lille Isuzu Trooper 4W, 4D, med mange flotte naturoplevelser, nåede vi huset i Urambo og den fredelige tilværelse i et velordnet samfund. Troede vi.

Men lige den uge, hvor familien var på besøg, havde vandingeniøren problemer med en reservedel, der var faldet ned i brønden, og erstatningen var endnu ikke nået frem fra Dar, så der var så meget vandrationering, så vi kun måtte skylle ud i toilettet én gang om dagen. Min søster måtte senere indrømme, at hun nu godt vidste, hvorfor vi fik hardship-tillæg for at bo i Urambo.



*Det var midsommer, da vi havde besøg af min mor og min søster og svoger.*

*Egentlig var det vel midvinter, det var jo syd for ækvator, men det gjorde nu ikke den store forskel temperaturmæssigt.*

*Tiden gik med læsning på terrassen, og et fint Skt. Hans bål blev det også til.*



Hvordan det i øvrigt gik med familiebesøget i Urambo, hvordan min mor skabte postyr på markedet med sin stok og især sine push-up solbriller, hvordan min svoger med sit internationale thybo-mål var i stand til at kommunikere på swahili med de lokale beboere, så alle troede, de forstod hinanden, er en helt anden skrøne, som må vente til en anden gang.

Det samme må skrønen om, hvordan Ditlev, en anden god ven på besøg, og jeg sad fast i mudder et par timer i et skybrud på Serengeti-sletten, og bagefter, da vi endelig havde fået bilen fri, begge to godt og grundigt smurt ind i mudder fra top til bund, alligevel ved et tilfælde fandt vej til en luksus-lodge, der på trods af vores udseende ville give os et par værelser for natten, et tiltrængt bad, en g&t og en gourmet-middag.

Eller historien om, hvordan Ruth og hendes piger efter en vellykket tur over Serengeti-sletten og et meget fint ophold i Urambo, satte sig i

toget mod Dar es Salaam i en 1. klasses kupé uden andre rejsende, men alligevel vågnede næste morgen, bedøvet og berøvet deres penge og andre værdigenstande.

Et andet besøg i Urambo, der er værd at spinde en ende om, er besøget af min søn Henrik med kone og tre børn i alderen 4, 7 og 9 år. De blev ligesom alle andre afhentet i Kilimanjaro Airport og fragtet over Serengeti Sletten i Isuzu Trooperen til Urambo.

Det var dengang standardspørgsmålet fra ungerne var: "Hvor langt er der endnu?" og mit standard svar var "250 km", hvorefter tillægs-spørgsmålet fra ungerne var: "Og hvor lang tid tager det så?"

Indrømmet, det var en lang tur for 3 børn under 10 år.

Men alt det, og alle de andre historier fra Urambo, in the middle of nowhere i Tanzania, må vente til en anden gang.



*Børnebørn solbader på klippe i Serengeti National Park*

## 6. april 2021 – Ode til ramsløg

Langfredags ekskursion til Århus og Risskov for at besøge Annette og sanke ramsløg gav mig inspiration til denne lille ode til ramsløg.

En vår er kommet med påskekulde  
skønt solen skinner, får mere magt.  
Dog myldrer ramsløg nu frem af mulde  
og fylder skovbund med al sin pragt.  
Vi plukker ramsløg med nye blade  
og laver pesto med parmesan.  
For ramsløgspesto gør alle glade,  
med pinjekerner – det var min plan.

Og skovens bund er et grønsagstæppe  
af ramsløgblade, så god og sund.  
I millionvis, du tror det næppe,  
de fylder alting på skovens bund.  
Vi blender ramsløg med pinjekerner,  
olivenolie og parmesan.  
En ramsløgspesto til mange stjerner,  
gør alle glade – det var min plan.



*Anne Marie med en pose ramsløg*

## 6. april 2021 – Så kom de gule foldegardiner



Vi har købt foldegardiner til stuen for snart mange uger siden. Vi bestilte dem i gult. Gardinforretningen leverede dem i hvid. Det var da også pænt. Men ikke lige, hvad vi havde forestillet os.

Gardinforretningen erkendte blankt, at de havde lavet en fejl.

I dag kom de så med de gule. Og de er da også meget pænere. Synes vi.

Passer fint til udsigten til engen, åen, marken, træerne, kirken, klosteret og IC-togene, der drøner forbi flere gange i timen. Hele døgnet. Tror vi da. Vi har endnu ikke tjekket nattrafikken.

Nu mangler vi blot en sovesofa, en bænk til badeværelset og en lampeskærm, og så skulle vi vist være på plads. Og en del småting.

Men det er kun små ting, der mangler.



*Panorama udsigt fra vores terrasse*

## 11. april 2021 – Viben er kommet

Så sidder jeg da her i mit lønkammer og kigger på sne og slud, der vælter ned fra oven. Burde ikke være tilladt af vejrguderne her midt i april. Det ser ikke ud til at tynde dem, vejrguderne, de smider stadig mere væde i hovedet på os.

Det bliver nok en inde-dag i dag, med læsning, facebook-opdatering og andre sysler. Vender nu tilbage til Søren Mørch's første bog om historien 'Store forandringer'. Var meget optaget af den seneste, eller måske bliver det den sidste, herregud, manden er født i 1933, og dermed snart 90 år gammel, så skriveriet må vel stoppe en dag. Eller også må det ikke. Der er forfattere, der fortsætter helt til enden. John Le Carré f.eks.



*Udsigt mod Egebjerg fra Vandmøllevej*

De seneste dage har ellers budt på mange oplevelser. Den mest spektakulære skete fredag eftermiddag på vores vandretur rundt om ådalen.

Vi har en fin lille vandretur på 2,5 km, der går op til Hansted Kirke, under den østjyske længdebane, gennem en lille fodgængertunnel, op ad en trappe til Hansted Kloster, hvor vi drejer til venstre forbi kirken, fortsætter et stykke ud ad Stængervej, passerer en 3-4 huse under renovering, ser ud som om de har været det længe og færdiggørelsen godt kan trække ud og når da til Banevej. Her drejer vi igen til venstre og går ned mod gangbroen over jernbanen, den østjyske længdebane nok engang, ned på den anden side, lidt til venstre, hvorefter vi når Vandmøllevej, som går parallelt med Lille Hansted Å, hvis man da kan tale om parallelitet

mellem en lige landevej og en bugtslyngende å.

På Vandmøllevej har vi et smukt kig over til de nye boliger i Egebjerg, der klynger sig til den stejle bjergside, nåh ja, bakkeskråningen, med det store grønne fællesareal mellem boliger og ådalen med engen, mosen og Lille Hansted Å nedenfor.

På skråningen mellem Vandmøllevej og ådalen er der marker. På den første fra byen dyrker man korn. Det vokser lystigt, kan man se fra dag til dag. På den anden går der et par fredelige heste og græsser. De ser ud til at have det fint. Der er ikke græs nok på marken på denne tid af året, men bonden, deres ejer, sørger for

rigelige forsyninger af hø og halm.

På højre side af Vandmøllevej er der grønne marker. Her tæt på Hansted By er køerne endnu ikke kommet ud på græs. Her har vi et fint udsyn ud over markerne, der er langt til horisonten. Et fint sted at spejle efter fugle. Så det gør vi.

Hidtil har vi blot set måger og krager, en enkelt gang en råge eller skade, men intet spektakulært. Lige indtil fredag eftermiddag, så var den der, viben.

Endda to viber, sikkert et

par, der ledte efter et godt sted at lægge en rede. De blev jagtet af en flok stære, der så ud, som om de ikke brød sig om viber. Det gjorde vi til gengæld, og vi stod der et kvarters tid og fulgte med i opvisningen af viber, der ledte efter et sted at slå sig ned, og stære, der flokkede rundt efter dem.

Efter et kvarters tid fortsatte vi vores vandring ad Vandmøllevej. Efter et par hundrede meter drejer vi til venstre ned mod ådalen ad en afmærket sti gennem markerne. Den er en del af et større stisystem, som kommunen har anlagt ved skoven og åen. Der er en fin bro over åen, der lige på dette sted flyder langsomt og dovent gennem de omkringliggende enge og moser. På den anden side af broen, drejer vi igen til venstre og fortsætter nu ad stien tilbage til vores hus ved åen.



*Viber på marken ved Vandmøllevej*

Hjemme igen i fredags, gik jeg pludselig i køkken-mode. Af den mere seriøse slags. Jeg mente, at det var tid at bage gulerodsboller. Det var da også, fryseren var tom. Jeg mente også, det var tid at bage creme-linser efter gammeldags opskrift, eftersom vi havde en krukke kagecreme fra søndagens ævlekage, og det skulle naturligvis ikke gå til spilde. Vi havde også en beholdning af makroner og fløde til en ny gang gammeldaws ævlekage, der skulle koges æbler til æblekompost og senere lægges sammen. Et stykke fisk af arten lange skulle steges til aftensmaden. Vi havde også en bakke hakket fisk, der skulle røres med æg, rasp, salt og peber til fiskefars. Og steges. Og så var der lige tilbehøret til den stegte lange, der også skulle forberedes til middagen.

Jeg ved ikke lige, hvad der gik af mig der fredag eftermiddag, måske var det oplevelsen med viben, der havde sat gang i manio-genet. Jeg ve-eed det ikke. Men lige pludselig var jeg i gang med at ælte dej til boller, ælte dej til linser, røre fiskefars, koge kartofler, stege fisk og holde køkkenet nogenlunde ryddeligt. Samtidig. Og så er der nogen, der hævder, at mænd ikke kan multitask'e. Indrømmet, det var ikke gået uden Anne Maries hjælp. Hun havde styr på kartoffelpilningen, salatfremstillingen, æblekogningen og en del andre småting. Et par glas Pinot Gris gjorde nok sit til, at det hele lykkedes.

I hvert fald har vi nu gulerodsboller i fryseren, et par cremelinser i kagedåsen, en halv portion fiskefrikadeller i køleskabet og den anden halve

portion i fryseren, og en lille skål gammeldaws ævlekage i køleskabet. Den store skål blev allerede spist i aftes under afspilning af Jane Austen's Stolthed og Fordom, som vi satte os til at se for 12. gang. Selv om vi kender de fleste scener til hudløshed, så finder vi hver gang nye detaljer, så det er altid en oplevelse at gense serien. Vi ser den vel en gang om året. Vi har det nok ligesom folk, der ser Matador igen og igen.

I aftes holdt vi dog pause efter 4. afsnit.

Da var klokken efterhånden nået om på den anden side af midnat, over ét faktisk, og det kneb med at holde øjnene åbne. Vi tager vist de sidste to afsnit i aften.

Torsdag og lørdag var knap så hektiske. Torsdag ville vi kombinere et indkøb i SuperBrugsen i Gedved med en vandretur i Hansted Skov, hvor vi ville starte fra nordsiden. Vi havde set på alle tilgængelige kort, at der var en sti ind i skoven fra nordsiden.

Indkøbet i SuperBrugsen skyldtes et påskeskrabemærke med 20% rabat, som vi havde fået fat i, og en rabat lader man da ikke ligge, om man så skal fylde køleskab og fryser op til randen. Rabatten udløb torsdag den 8. april, så vi måtte i SuperBrugsen og vise samfundssind og spendere penge. Hansted Skov går faktisk helt op til Gedved, så vi ville som sagt kombinere det med en ekspedition fra nordsiden.

Det gik sådan set godt nok i starten. Skovvejen var der, helt ud til landevejen. Desværre var der også en bondegård imellem landevejen og skoven, og har havde man åbenbart ikke tænkt sig at tillade ekspeditioner i skoven fra nordsiden. Der var pløkket et 'Privat'-skilt ind i et træ ved starten af vejen. Så farvel og tak til den plan. I stedet kørte vi hele vejen rundt om skoven og endte ved Vandværkssøen med svaner og ænder og blishøns. Så gik vi derfra en tur igennem skoven. Fin skov i øvrigt. Halvvejs stødte vi igen på et 'Privat'-skilt. Tror, det var den anden ende af den skovvej, som vi ikke måtte køre ind på nordfra.



Folk er tilsyneladende meget strikse med den private ejendomsret her i Egebjerg og omegn. Vi støder ofte på 'Privat' skilte. På vejen op til kirken er der f.eks. også et 'Privat' skilt ved en have med uhindret adgang til en del æbletræer. Kan man egentlig godt forstå. Andre 'privat' områder er mere uforståelige, f.eks. eksemplet ovenfor.

Den del af skoven, der ligger nærmest søen, er ejet af kommunen. Shelterpladsen lige ved søen er også kommunal. Der er desuden et par spejderhytter lige uden for skoven. Den kommunale skov er, om ikke belastet, så i hvert fald præget af de mange aktiviteter. Ses tydeligt. Anderledes med den private del, hvor skoven er mere uspoleret, og hvor vi ikke mødte mange andre skovgæster.

I går lørdag startede vi op igen på orienterings-sæsonen. Horsens OK havde inviteret til træningsløb i Børgelund Plantage i den nordlige del af Vrads-skovene. Det var en fin tur. Det var piv-koldt, men vindstille, så når blot man

bevægede sig, var det fint nok. Der kom et par små haglbyger, mens vi var i skoven. Der kom også en kæmpebyge, da vi var på vej tilbage i bilen. Ingen af delene genererede os synderligt, slet ikke bygen på vej tilbage i bilen. Vi var ude et par timer. Vi er ikke særlig fokuseret på at løbe stærkt, men mere optaget af at nyde naturen. I går var der en lærke i luften over os. Den stod vi stille og betragtede i længere tid. Der var masser af rådyr og krondyr efterladenskaber (læs: 'lort'), men vi så ingen dyr i skoven. Det gjorde vi til gengæld, da vi nærmede os Egebjerg. Der er en mark nord for byen, hvor vi mange gange har set rådyr stå og græsse. Langt væk fra motorvejens larm.

Fuglelivet i ådalen bliver daglig bedre. Efter fredagens vibe og stærke oplevelse har vi haft vipstjerter i haven, og minsandten om ikke der i dag kom en grønbenet rørhøne forbi. Den spankulerede stolt rundt lige uden for vores køkkenvindue, men inden jeg havde fået kameratelet frem, var den forsvundet ned i åen.

Her var den nogle få minutter, inden den fløj videre. Til hvor vides ikke.

Det sner stadig. Og koldt er det også. 2 grader, siger termometret. Gad vide, om det stopper i dag.



*Grønbenet rørhøne i åen*



*Hvid vipstjert i haven*



### 13. april 2021 – Endnu en tur ned ad 'Memory Lane'

Kender I det, at man sidder ved computeren og leder efter et billede, man skal bruge i en særlig anledning, og inden man får set sig om, har man fordybet sig i en hel stak gamle billeder, som man ikke har set i årevis. Det skete for mig i går.

Jeg skulle have fat i et gammelt billede fra Gokwe i Zimbabwe. Det fandt jeg, men jeg fandt også et par tusinde andre billeder, som lå i et syndigt rod i en folder på computeren. Dengang i 1992, da vi boede i Gokwe, var det naturligvis ikke muligt for os at tage digitale billeder, men for en nogle år siden havde jeg brugt en del tid en vinter, hvor jeg alligevel ikke havde andet for, til at scanne mine gamle papirbilleder. I hvert fald de mest interessante.

Det var i 2012, og vi havde lige overstået endnu en flytning, denne gang fra Amager til Vagtelvej på Frederiksberg, hvor vi havde lejet en midlertidig lejlighed, som vi boede i, mens vi ledte efter en andelsbolig. Det tog godt nok et års tid. At lede efter en bolig, altså, ikke at

scanne billeder. Eller ret beset tog det vel også et års tid. Husker det ikke så nøje. Vi havde en hel flyttekasse med billeder. Det var ikke dem alle, jeg nåede at få scannet, inden jeg blev optaget af noget andet.

Samtidig med billedscanningen kiggede vi andelsboliger i det år. Og vi har set rigtig mange andelsboliger i hovedstadsområdet. Hold op hvor var der mange ringe boliger til salg, og hold op hvor er folk ublu, når de fastsætter prisen, og hold op hvor har vi brugt meget tid på at kigge på skidt. Det er imidlertid en anden historie. Tålmodighed kan betale sig, vi fandt til sidst en meget fin andelsbolig, som vi blev meget glade for at bo i.

Når man flytter, får man ryddet op. Derfor skal man ikke bo for længe det samme sted. Er vores erfaring. Med mere end 30 flytninger bag os. Men det er også en anden historie.

Tilbage til hovedsporet. Ganske utilsigtet fandt jeg i går mig selv begravet i et par tusinde billeder, der lå hulter til bulter i en folder, der vist

hed 'Blandede billeder', eller noget i den retning. Og så gik jeg ellers i gang med den store oprydning, så nu ligger de pænt ordnet efter årstal.

Jeg fandt mit Gokwe-billede. Sammen med en del andre billeder fra Gokwe i 1992.

I Gokwe havde vi et hus på en skrænt med en terrasse, der vendte ud mod den mennesketomme savanne med et par



*Huset på skrænten i Gokwe,  
for- og bagside*



hundrede zebraer, hvis liv og færden vi hver aften sad og fulgte med i. Hævder jeg.

Anne Marie påstår, at det er en skrøne. Der var ingen zebraer lige på den savanne. Hun havde endda været oppe i et lille fly sammen med sine gode kolleger fra WWF for at lede efter dem. De havde ikke fundet en eneste zebra. De lokale Gokwe-borgere hævdede ligesom mig, at der var zebraer, så det var der selvfølgelig. Mindst 200.

Vi havde ingen vagtfolk i Gokwe. Dengang var det et fredeligt sted. Og næsten alt var nyt. Byen havde fået status som Growth Point i 1982, og siden var den vokset fra nærmest ingenting til en rigtig by med omkring 20.000 indbyggere i 1991-92, da vi boede der. Byen fik i øvrigt først status som Town i 2014, har jeg læst på Wikipedia.



*Servants' quarter i Gokwe, palhota'en var til vores ged*

I 1992 var det dog allerede en rigtig by, med supermarkeder, sportsklub, tennisbane, hotel, og et forsamlingshus med fjernsyn. Det eneste i hele byen. Her samledes man, når der var noget interessant at samles om. Præsident Mugabes politiske rallies, for eksempel. Dem har jeg nu aldrig overværet på tv. Til gengæld overværede vi engang en høvding-udnævnelse et sted ude i distriktet. Det var noget af en oplevelse. Og da vi var hvide, havde vi fået plads på første række. Det er imidlertid også en anden historie end den, jeg er i gang med.

Som sagt var der i Gokwe et forsamlingshus med tv. Jeg har kun været der en enkelt gang.

Det skete den 26. juni 1992. Ganske rigtigt, det var den berømte EM-fodbold finale i 1992. Det var ganske vist under protest, ikke min protest, jeg ville gerne, men det skulle ikke være. Vi var der kun ganske kort. Hvad værre var, kun 3 minutter i kampens pause. Vi så ingen bold overhead.

Vi ville ellers gerne se kampen, men det var vores sidste aften i Gokwe, Anne Marie og jeg skulle rejse hjem dagen efter, og vi havde besøg af vores afløser, Bjarne og hans kone (som jeg ikke husker navnet på, af gode grunde måske) for at tale om livet som MS-frivillige i Gokwe. Bjarne var lige så fodboldinteressert som mig, så vi ville begge to gerne have været i forsamlingshuset til EM-finalen. Det blev der ikke noget af. Bjarnes kone var absolut ikke fodboldinteressert, og når hun ikke skulle se

kampen, så skulle Bjarne heller ikke, så hun nedlagde forbud. Bjarne skulle blive i huset på skrænten med udsigt til zebraerne og snakke frivillig-snak, skulle han. I solidaritet med Bjarne blev Anne Marie og jeg også hjemme. Bjarne og jeg fik dog allernådigst af fru (Bjarnes furie, undskyld frue) lov til at køre op til forsamlingshuset for lige at tjekke, hvordan det gik. Her kom vi i pausen, fandt vi senere ud af, men det var dagen efter. Da vi spurgte de 2-300 forsamlede zimbabwere, hvordan det gik,

svarede de, at Danmark havde vundet 1-0. Vi blev da glade, men da vi nu havde fået at vide, at Danmark havde vundet, var kampen jo sådan set færdig, troede vi, så vi kørte tilbage til vores hus på skrænten med terrassen med udsigt til zebraer og fejrede sejren på 1-0 med et glas vin. Eller to.

Næste formiddag mødte vi et hollandsk frivillig-par, som også boede i Gokwe, og som havde set kampen. Det var først på det tidspunkt, at det gik op for os, at Danmark havde vundet 2-0, og at vores forsamlingshus-besøg havde været i pausen. Vi var i øvrigt enige med

hollænderne i, at der var intet bedre i fodbold end at slå tyskerne.

I Gokwe var det ikke nødvendigt med vagtfolk. Vi havde en gartner og en husholder. Morgan og Beatrice. I vores store have var der bygget et 'servants' quarter' med et par værelser til Morgan og Beatrice. Morgan styrede haven suverænt, og Beatrice mente, at hun skulle have fuld kontrol af husholdningen af vores hus. Det gav sommetider nogle interessante oplevelser. Husets gulv var af beton, pudset ganske flot op med bonevoks. Rødt. Det skulle være rødt, sagde Beatrice. Vi sagde, det skulle være farveløs. Oven på den røde farve, som gulvet allerede havde, var det ikke nødvendigt at smøre mere farve på. Vi havde katte, der løb ud og

ind af huset, og når de sprang op i vores lyse møbler, fulgte der uvægerligt farve med, så efterhånden havde vores møbler fået et rødligt skær. Det måtte være nok nu, mente vi. Det mente Beatrice ikke. Det kom så langt, så vi smed den røde bonevoks ud, købte en dåse farveløs og fortalte hende, at det var den bonevoks, hun måtte bruge fremover.

Det gik fint et stykke tid. Lige indtil den dag, vi var kørt mod Harare og efter en 20-30 km fandt ud af, at vi havde glemt noget, så vi vendte om og kørte tilbage til huset. Hvor vi fandt Beatrice på alle fire i gang med at smøre rød bonevoks på vores gulve. Når herskabet ikke ville købe rød bonevoks, så måtte hun jo købe det selv. Rødt skulle det være. Hun gjorde det vist ikke

mere end den ene gang. Tror vi. Hun brugte nok resten af den røde bonevoks i sit eget værelse.

Der skete mange ting i Gokwe, som det nok vil føre for vidt at fortælle om lige nu. O

m dengang vi hjemmeslagtede vores ged i haven, eller dengang der kom en flok køer ind i haven og åd Morgans afgrøder, eller dengang der kom en flok elefanter ind i byen, eller dengang vi fandt ud af, at Beatrice tog et lille sip eller fire af gin-flasken, og jeg satte en markeringsstreg på flasken for at stoppe hende.

Jeg er ikke sikker på det lykkedes, jeg har en mistanke om, at hun blot fortyndede med vand, så indholdet passede med strengen.

Alt det og meget mere, ligger gemt et sted i hjernen som minder og popper op, når man som jeg i går falder over en stak gamle billeder.



*Geden før og efter hjemmeslagtingen*

### 18. april 2021 – A House with a View

Det her er ganske vist ikke Italien, Egedal er ikke Firenze, Lille Hansted Å er ikke Floden Arno, men det kan det såmænd lige så godt have været, skulle man dømme efter udsigten. Jeg er i øvrigt heller ikke E. M. Foster, forfatteren af "A Room with a View". På trods heraf kan vi jo godt nyde udsigten fra vores terrasse og de vekslende indtryk, vi får fra floden, engen og stien ved floden.

På trampestien er det som regel de samme hundeluffere, der dagligt passerer forbi. Jeg tror, vi kunne sætte vores ure efter hundeluftningen, hvis ikke urene i forvejen justerede sig selv. Hvad de jo gør.

Det er ikke alle hundeluffere, der har hunden i snor, og det er i øvrigt heller ikke alle de hunde, der ikke er i snor, der ser ud som om de er vel-afrettede. Nå, men foreløbig har der ikke været fatale hændelser på trampestien.

Den seneste uges tid har en fasanhøne muntret sig på marken overfor. Den skjuler sig for natten i det lille krat ved floden og op af formid-

dagen kommer så ud på marken. Underligt, at der ikke er en fasan kok til at varte hende op. Det kommer måske.

Andrikkerne i floden ser vi næsten hver dag. De ser ud til at hygge sig, også selv om de er ungarle. Det er noget sludder, det har jeg jo ingen anelse om, det kan være de fortvivlet savner feminint selskab, hvem ved.

Bladene på piletræet lige uden for vores terrasse er nu sprunget ud. Snart sker det også for elletræet på den anden side af floden.

Foråret er en dejlig tid i Danmark.

I fredags fik vi den bæk til badeværelset, som vi havde bestilt et stykke tid før påske. Det gik helt efter planen. Sønderborg Bad havde fortalt, at de først satte gang i produktionen, når vi havde bestilt.

Sovesofaen til gæsteværelset er endnu ikke dukket op. Det var den, vi skulle have haft i god tid før påske, men som det lykkedes fragtmændene at smadre inden leveringen.



Smadremanden kalder vi ham nu. Møbel Lageret har lovet os at levere i den kommende uge. Det håber vi holder vand.

Dagens travetur blev ikke så lang distancemæssigt. Til gengæld tog den lang tid. Årsag: da vi havde beundret det smukke træ i engen, passeret under jernbanen, kigget lidt på golferne, der golfede rundt på put&play banen i Hansted, konstateret, at der er Brøndby fans i byen (i hvert fald mindst én), set på den nye asfalt, som kommunen har lagt på Banevej helt ned til broen over jernbanen, undret os over det alternative nedløbsrør på hjørnet af Banevej, havde set at hvidtjørnen er i blomst, passeret broen,

drejet til højre og kigget på det hus på hjørnet, der stadig står ubrugt hen, men dog med en campingvogn foran, nåede vi endelig Vandmøllevej, som vi glade og fro drejede ned af mod marken, hvor vi sidst havde set viben. Eller rettere viberne, for der var flere.

Vi var mega-spændte. Ville de stadig være der? Det var de. Der stod vi så op til en halv times tid og beundrede den ene vibe, der sankede frø eller insekter i marken, eller hvad viber nu samler i en mark. Hvilket skue. Det var svært at løsrive sig. I det lille vådområde så vi den anden vibe ligge på æg på reden. Det bilder vi os



Hansted billeder

i hvert fald ind. Vi var for langt væk til, at vi kunne se, hvad den lå på.

Bagved vådområdet spankulerede der endnu en vibe rundt. Der er sikkert en fjerde vibe et sted.

Sådan for at fuldende vores forventning om to vibepar. For det er vel ikke sådan, at én vibehan kan passe og pleje to vibehunner? Eller kan den?



## 19. april – Der kommer flere fugle til

Dagens tur gik op om marken med viber, og minsandten om ikke der var kommet flere fugle til. Et par gæs gik rundt og hyggede sig, viben var lige i nærheden, og et par stær har nu også slået sig ned ved vådområdet i marken. Det tegner godt, snart får vi vibeunger at se, gæssene sørger vel også for familieførøgelse. Der er nok desværre for få stær, til at det kan blive sort sol, inden de til efteråret drager sydpå.

Vi fortsatte ad Vandmøllevej mod Egebjerg Sø, passerede en gård med en ubestemmelig fugl i et træ. Det lignede ikke en krage, forsidens farve så forkert ud, det samme gjorde næbet, men hvad det var, der sad der i træet, fandt vi ikke lige ud af.

Videre gik traveturen ad Vandmøllevej. Trafikken er knap så tæt her som på Sydmotorvejen, så vi havde tid til at beundre køer, kalve, får og lam, samt det smukke landskab på østsiden af Lille Hansted Å, den vi her i huset kalder floden, selv om vi godt ved, at den ikke opfylder definitionen på en flod. Men det lyder da godt, at vi endnu engang bor med udsigt ud over en

flod. Sidste gang det skete, var de fire år (1997-2001) i Tete i Mozambique, hvor vi boede med udsigt ud over Zambezi-floden fra vores terrasse. Zambezi er en flod, faktisk den fjerdelængste i Afrika.

Tilbage til hovedsporet, dvs. Vandmøllevej, som på et langt stykke danner grænse mod Hansted Skov. Ved starten af skoven drejede vi til venstre ad Skovvej, som førte os ned til søen. Her viste det sig, at svanerne har været i gang med at producere familieførøgelse, for den ene svane lå på æg og rugede på øen i søen. Går vi ud fra, for vi kunne af gode grunde ikke kontrollere, at den virkelig lå på æg, men det så grangiveligt sådan ud. Således opmuntret fulgte vi åen tilbage til huset ved engen ved åen med udsigten til kirken og togene på den østjyske længdebane.

Snart vil vi kunne se både vibeunger på marken og svaneunger i søen. Hvad kalder man dem i øvrigt? Svællinger? Nixen, 'Den danske ordbog' siger nej, det hedder svaneunger.

Men pyt hvad de hedder, det bliver spændende at se dem, svaneungerne og vibeungerne.



*Gæs, stær, svane og strømfald*



## 26. april – På cykel for at se vilde heste

For et stykke tid siden fandt vi ud af, med en god vens hjælp, at der var sat vilde heste ud på et stykke kommunalt land nord for Nørrestrand. Der skulle også være noget skotsk højlandskvæg. Ved lidt søgning på Google fandt vi en folder med en beskrivelse af projektet. Det ville vi da gerne ud at se på, så det gik vores søndag med.

Nørrestrand er i cykelafstand fra Egedal. Kun 2,3 km, siger Google Maps. Det er ikke langt, men nu er vi i Østjylland. Her er der bakker. Vi skal op over en bakke med en stigning på i hvert fald 25 m, måske mere. Det er meget for en gammel mand, som ikke har været på cykel siden november, dengang vi var ude på den gamle jernbane, nu cykelsti, mellem Horsens og Bryrup.

Op kom vi da. Og heldigvis går det ned mod Nørrestrand på den anden side af bakken. Fint nok på det tidspunkt, men vi skulle jo også hjem igen. Fra sydsiden var bakken endda lidt stejlere og, hvad der var værre, det var blevet modvind. Det var sådan set den samme vind på udturen, men da havde vi jo medvind.



Vi fandt p-pladsen ved Nørrestrand med en flot udsigt ud over dalen. Det er den selvsamme dal, som vi tidligere havde vandret rundt i, blot på den anden side af omfartsvejen. Det er også den samme å, Store Hansted Å. Det er ikke helt vores å. Vores å er Lille Hansted Å. Men alligevel, en del af vandet i Store Hansted Å

kommer fra vores å, så vi føler et ret stort ejerskab over begge åer.

Store Hansted Å løber ud i Nørrestrand, som ifølge VisitHorsens er en større ferskvandssø og floddelta, der forbinder området med Horsens Fjord. Og det er ganske rigtigt. Det er et meget smukt område og fra nordsiden, hvor vi var søndag, er der en flot udsigt ind over byen. Jeg havde faktisk aldrig været på den side af Nørrestrand, men fik en fin 'aha'-oplevelse ud af det. Nu er det gået op for mig, at byen ligger på en bakkekam mellem de to tunneldale, Horsens Fjord og Nørrestrand.



Men tilbage til hovedsporet. De vilde heste. De var ikke sådan at få øje på fra den p-plads, hvor vi havde stillet cyklerne. Vi kunne i det fjerne skimte højlandskvæget, så det var vel blot et spørgsmål om at bevæge sig ind i området. Folderen viser flere forskellige vandreruter, den længste 6,2 km. Den startede vi på.

I starten fulgte stien bredden af Store Hansted Å gennem et meget sumpet område, som sikkert ville have været vådt, hvis

ikke de seneste mange dages tørvejs havde udtørret stien. Det var mest tæt pilekrat, men stien var dog synlig, selv om den ikke på nogen måde var afmærket. Efter et stykke tid forsvandt stien næsten helt. Det er da muligt, at vi kunne have kæmpet os igennem pilekrattet og fundet hen til stiens fortsættelse. Det så imidlertid ud til, at vi skulle vade igennem en våd – meget

våd – mose, så det opgav vi. Det er åbenbart ikke meningen, at stien langs åen og indsøen



*Sti igennem krat ved Store Hansted Å*



*Skotsk Højlandsko med kalv*

skal bruges til naturvandring. Vi vendte om og efter nogle minutter var vi tilbage ved vores udgangspunkt.

Her valgte vi så en anden strategi. Og en anden sti markeret på kortet. Den gik nord om vådområdet ved åen. Den sti er heller ikke mærket fra p-pladsen.

Den er til gengæld tydelig nok, og efter et stykke vej over et åbent område ender den i en lille lund med et bundtæppe af gule vorterod. Sjældent har vi set så mange vorterod på samme sted. Her er der en meget stejl trappe op til den indhegnede mark med heste og kvæg. Her, og først her, ved lågen fandt vi et skilt, der fortalte, hvad vi måtte og ikke måtte, når vi havde passeret lågen og bevægede os rundt blandt dyrene. Der var knap så mange forbud som i Caprivistriben på grænsen mellem Zimbabwe og Namibia, så de få, der var, mente vi nok, at vi kunne huske. 'Lad være med at fodre dyrene', 'Gå ikke mellem kalve og køer', 'Ingen hunde' og 'Børn i snor' var vist de vigtigste.

Det var først herfra, at stien var mærket. Det skulle åbenbart ikke være for nemt at finde derhen. Bortset fra en enkelt ung enlig vandringsmand var der såmænd heller ikke andre end os ude at finde heste og højlandskvæg.

Vi fandt dem, de vilde heste. De syntes ikke så meget om os, som vi syntes om dem. De flyttede sig. Området ser ud til at være under udvikling. Man har lavet en helt ny stor dam, eller lille sø, et sted, hvor der i hvert fald ifølge de gamle kort tidligere var en mose. Et meget smukt sted. Og som det altid går med nye vådområder, var søen allerede blevet invaderet af alverdens badefugle, græand, hvinand, blishøns og de evindelige måger, for nu at nævne nogle af dem, som vi i hvert fald med sikkerhed

kunne identificere. De vilde hingste og hopper og deres tre livlige føl, holdt øje med os og flyttede sig, så søen altid var imellem dem og os.

På marken var der lærkereder. Er vi sikre på. Vi fandt dem godt nok ikke. Vi ledte heller ikke. Men vi så lærkerne. Op i luften fløj de, da de syntes, at vi var for tæt på deres reder. Smukt syn,

Efter en god times tid i hyggeligt selskab med højlandskvæg og vilde heste, fandt vi tilbage til vores cykler, som vi bordede, og som derefter bragte os hjem til Egedal til en fin lille søndagfrokost med nybagte blinis af boghvedemel, ost og hvidvin. Og så var det tid til en lille middagtur, akkompagneret af live-sendingen af højskolesangbogens sangmarathon. Der sad vi så og fulgte med. Og sang med. Utroligt, hvad sådan et public-service organ som DR kan bringe os af fornøjelser. Tænker, at det nok kun er os danskere, der kan finde på at sidde og se på 10 timers live sangudsendelse. Man kan godt multitaske under en sangmarathon, så Anne Marie fik da en fin lille velsmagende vegeatret med bønner, spinat og skruer brygget sammen.

I Norge kigger man på tog i timevis. Har jeg hørt. Nåede ikke selv at kigge med på live-sendingen af togturen mellem Oslo og Bergen.

Gad vide, hvad man ser på i Sverige. Nåh, jo, 'Allsång på Skansen, åtta tisdagskvällar' - varje sommar.

Lørdag gik med o-løb i Barrit Sønderskov. Fin tur, flot sol, men koldt. Ud over en masse o-løbere og o-skærme og o-brikker og o-kort og o-sv. frydede vi os over skovbundens blomstervæld. Du tror det næppe, men der var anemoner overalt. Og når der et enkelt ikke var anemoner, var der vorterod. Og bly viol, eller var de blå? Og kodriver. Og bøgens udspring er ganske nær. Det fine bøgepur på de unge træer er faktisk allerede dukket frem.

Og sådan gik den weekend. Med o-løb, med vilde heste og højlandskvæg, med lærker, med højskolesangmarathon og søndagsfrokost med blinis.

I dag gik vi lige en tur op til viberne for at se, om de var sat ud. Det var de. Ser ud til at være ligeglade med os og bilerne og togene, der drøner forbi flere gange i timen på den østjyske længdebane.



## 27. april – Noget om folkehold

Vi har nu boet i Egedal i en god måneds tid. Det føles længere. Må vel betyde, at vi er faldet godt til.

I fredags fik vi den bænk til badeværelset, som vi havde bestilt et stykke tid før påske. Det gik sådan set efter planen. Kom fra Sønderborg Bad, som havde meddelt i ordrebekræftelsen, at de først satte gang i produktionen, når vi havde bestilt.

Sovesofaen til gæsteværelset er endnu ikke dukket op. Det var den, vi skulle have haft i god tid før påske, men som det lykkedes fragtmændene at smadre inden leveringen. Smadremændene kalder vi ham nu. Senest har leverandøren, et møbelfirma på Fyn, fortalt os, at den vil blive leveret i slutningen af den kommende uge. Det håber vi så på holder vand.

Når vi så får leveret den lampeskærm, som vi har i ordre hos installatøren i Horsens, kan vi få de sidste billeder hængt på væggene.

Vores hus i Egedal er stort, har vi fundet ud af. Noget større end vores andelslejlighed på Frederiksberg. Vel omkring 50% større. Der er god plads til en svingom i vores stue, skulle vi få lyst til det. Det gør vi nok en dag. Huset har

mange vinduer, store vinduer. I stuen går de fra loft til gulv. Det giver meget lys, og det nyder vi. Det giver også et kæmpestort vinduesareal, der skal pudses, ses tydeligt i den solrige periode, vi gennemlever for tiden. Det nyder vi ikke særlig meget. Altså vinduespudsningen. Det er fint med solen.

Vi har vel efterhånden vænnet os til selv at skulle stå for husholdningen. Det er nu ikke nemt. Vi var i Afrika var 1988 til 2003, og i hele perioden havde vi folkehold. Det kan man godt vænne sig til. Efterhånden. I starten var det lidt svært. Det er fint nok at have gartner til at passe haven, feje fortov, vaske bil, vedligeholde hegnet om matriklen og alle de andre små praktiske opgaver, der følger med en stor matrikel. Gartnerens domæne er jo uden for huset.

Det viste sig derimod vanskeligere at vænne sig til at have hushjælp. Bevares, det var da på en måde rart at slippe for at tørre støv af, støvsuge, vaske og stryge tøj, bone gulv, gøre toilettet rent, skrælle kartofler, rense fisk, vaske op og hvad der ellers følger med i en husholdning. Ulempen var, at vi aldrig var alene i huset,



Vores hus i Lusaka på Fir Road 5

uanset hvad vi lavede. Og det skulle vi da lige vænne os til.

I modsætning til mange andre, valgte vi for det meste selv at købe ind og lave vores egen mad. I Lusaka i 1988 var det en plage at handle ind. Der var ikke mange forskellige varer på hyl-derne. Til gengæld var der mange af hver. Lokalt produceret vaskepulver, f.eks., kunne man få i metervis. Altså forstået på den måde, at der stod metervis af pakker i de regeringsejede zambiske forretninger. De fleste indisk-ejede butikker var på den tid blevet lukket af regeringen. Den lock-down mente man alvorligt. Der var bevæbnede soldater uden for inderbutikkerne for at sikre, at ingen handlede i netop de butikker, men kun i regeringens egne butikker. Det var noget mere drastisk end den igangværende corona-lockdown herhjemme.

Det var de indiske forretningsfolks skyld, at Zambia var på røven økonomisk, var det, og kun ved at holde inder-butikkerne lukkede kunne man forhindre en konkurs. Troede man. 'Man' er regeringen. Det havde i hvert fald intet at gøre med, at man havde misligholdt Verdensbankens lån og i øvrigt ikke agtede at overholde aftalerne med IMF, Den Internationale Valutafond. Ellers også manglede man blot en flok syndebukke til at forklare de fortvivlende økonomiske forhold. Og så var inderne et passende mål. De var rige, forholdsvis, så der var en del misundelse blandt almindelige zambianere.

Vi handlede normalt ind om lørdagen, efter at have udfyldt indkøbssedlen om fredagen, hvor vi over en G&T havde gennemtænkt, hvad vi manglede. Det var næsten alt. Hver uge. Det tog hele lørdag formiddag at handle ind til den kommende uge. Og vi var rundt i alle de butikker, vi havde kendskab til, også et par inderbutikker, hvor ejerne på en eller anden måde havde fået lov til at drive forretning. Det kan der formodentlig være mange årsager til, en af dem, at et par regeringsmedlemmer havde fået en lille andel i forretningen, og dermed også en lille andel af overskuddet.

I Lusaka boede vi et stort gammelt hus fra kolonitiden. Engelsk inspireret. Med en stor have. Og med pejs. Som var nødvendig om vinteren. Lusaka ligger omkring 1200 m over havet, og det kunne mine umanerlig koldt om aftenen og natten. Huset lå på en stor hjørnegrund, på Fir Road nr. 5. Huset er der stadig, har jeg set på Google-maps.

Det var det hus, hvor fordøren var skjult af et knækket nedløbsrør, som aldrig nåede at blive fikset, mens vi boede der. Et engelsk kolonihus med respekt for sig selv skal selvfølgelig også have et Servants Quarter, hvor de ansatte bor. Det havde det her hus også. Et lille 2-værelses hus med køkken, vand, el og toilet. Her boede vores gartner, Henry, og hans familie. Henry havde kone og et par børn, fik endda en ny lille ny baby, mens vi boede der. Henry var godt opdraget af tidligere ulandsarbejdere, så han var vist glad for, at der kom nye folk i huset, som ikke kendte alle de små finurligheder, der fulgte med at være arbejdsgivere for ham og hans familie. For arbejdsgivere, det var vi jo, og det skal vi også lige lære.

Henry var en god gartner. Han var stolt af sin indsats. Bildte vi os i hvert fald ind. Måske var vi lidt naive, også dengang. Tænkte, at hvis vi behandlede ham godt, så behandlede han sikkert også os godt. Som jeg husker det, havde vi vel et fint arbejdsgiver/arbejdstager forhold. Vi betalte en relativ høj løn, relativ i forhold til hvad andre ikke-danskere betalte deres gartner, vagter, kokke og husholdere.

Vi var engang på besøg i Henry's landsby et stykke uden for Lusaka. Vi kørte i vores lille Peugeot 205, Anne Marie og jeg og Henry og hans kone og 2 børn. Der kan være mange personer i en lille Peugeot 205, når vi stuver os lidt sammen. Det blev en meget fin dag med helt nye indtryk af, hvorledes livet var på landet i Zambia i 1988.

En Peugeot 205 kan i det hele taget bruges til mange ting. I Lusaka var der græshegn hele vejen rundt om vores store matrikel. Der var mange meter hegn. Og der skulle bruges mange læs græs til hegnet. Henry mente, at det skulle skiftes hvert år. I hvert fald det år vi boede der. Henry vidste også, hvor man kunne få fat i græsset. Det var et stykke vej uden for Lusaka. Han brugte mange dage på at skære græs, og da han endelig var færdig, skulle græsset hjem til vores matrikel og sættes op.

Her opstod så det et stort problem. Hvordan får man en 30-40 læs græs fragtet fra marken til huset i Fir Road 2, når præsidentens palads?

Vi anså det for et sikkerhedsspørgsmål at have hegn om vores matrikel, så derfor burde vi nok kunne få lov at låne en af MS landekontorets Hi-Lux'er med lad, mente vi. Det mente lande-koordinatoren ikke.

Ingen udlån af Hi-Lux'er til noget, der ikke strahvde et strengt og konkret projektformål. Så nej, find en anden løsning, var holdningen.

Han var lige så forbavset, som vi var den morgen, vi opdagede, at der i løbet af natten var skåret et stykke af hegnet, så man kunne kigge



Peugeot 205, årgang 1988

Nå, men så måtte vi jo finde på noget andet. Vi kunne selvfølgelig sende Henry afsted med en trillebør, men det ville jo nok tage nogle måneder, og i den tid kunne mange tyveknægte have fundet ind i vores have. Vi kunne nok også have lejet en lastbil, men det syntes vi ikke, at MS diminutive vederlag rakte til, så i enden blev det vores Peugeot 205, der måtte lægge rum til. Ned med bagsæderne, ud til marken med græsset, ind med græsset i Peugeot'en, tilbage til Fir Road 5, ud med græsset, tilbage til marken og start på en ny runde græs-transport. Sådan gik der vel en dag eller to. Og mange læs græs senere mente vi nok, at der var tilstrækkeligt græs til et hegn hele vejen rundt om matriklen.

Nu ved så ikke, om man ligesom kan forestille sig, hvordan en Peugeot 205 med tekstilbeklædning indvendig ser ud efter en 30-40 læs græs. Jeg kan fortælle, at der kan være mange græsstrå i tekstilbeklædningen på en Peugeot 205. Det tog mange dage at få alle græsstrå væk. Det lykkedes vist i øvrigt aldrig. Det blev i øvrigt et fint hegn, Henry var en god gartner.

lige ud på Fir Road. Uden at vagtmanden havde hørt eller set noget. Største problem var sådan set, at vi nu skulle i gang med at samle endnu et par sæt græs.

Henry og hans familie, som i øvrigt blev forøget med endnu en baby, mens vi var i Lusaka, var vores første oplevelse som arbejdsgivere. Det skulle man, som sagt, vænne sig til. Det gjorde vi da også. I sådan en grad, så det sidste folkehold, vi havde, det i Urambo, var på 8 personer. Det gav indkomst til 8 familier, så det var vel godt nok.

Men her i Egedal er vi alene om alle husholdningsopgaverne. Det går. Vi klarer det.



Mit kamera er gået i udu-mode og er sendt til reparation, så lige nu

## 2. maj – Noget om Urambo og en vikingehjelm

har jeg kun en iPhone6 til at tage billeder af fugle og andet godt. Det er ikke så godt.

Ærgerligt nok, for i dag var der ikke mindre end fire viber ude at fouragere på marken ved Vandmøllevvej. Her var første stop på dagens travetur. Uden kamera, ingen billeder.

Derefter gik det langs med åen og til Egebjerg Sø for at hilse på svanerne. Hunnen ligger og ruger nu på anden eller tredje uge, så om endnu 2-3 uger burde der være svaneunger i søen.

Svane hannen gik på land og tiggede mad hos skovens gæster. Der var også et par ænder, der tiggede gratis føde. Det var der naturligvis nogle af skovens gæster, der ikke kunne stå for. Desværre. Man skal ikke fodre badefugle. Har læst et sted, at hvis man fodrer svaner med brød om vinteren, når svanen ligger og sover på isen, koster det mere energi for svanen end den energi, den får ud af brødet. Så glem det. Ingen badefuglefodring

Det er en meget smuk forårsskov, vi går tur i for tiden. Hansted Skov er godt nok altid smuk, men lige nu er den da exceptionel, med lysegrønne blade i bøgepur, med hvide og gule anemoner som et tæppe i skovbunden, med sangfuglefløjt og spættelarm for oven og med åens sagte rislen.

Efter frokost var det tid til at hænge billeder op. Igen, igen. Denne gang var anledningen, at vores længe ventede sovesofa endelig var ankommet. Den blev, ligesom sidste gang, leveret af smadremanden. Med andre ord, den havde et par skader i understellet. Tror ikke, at det er så alvorligt, at den braser sammen i nattens løb. Men altså, skadet var den. Og er den. Nu sidder vi så og tænker på, om firmaet blot har sendt den samme sofa én gang til, for det er da underligt, at det skulle ske to gange lige efter hinanden og fra den samme leverandør. Er den tanke måske for konspiratorisk?

Nå, men bortset fra smadremandens leveringsstunt, så viste det sig, at producenten havde lavet en fejl ved monteringen af de to puder, der hører til sofaen. Vi faldt for den fine detalje med puder med tekst af verdens byer. Det er interessant detalje, at teksten på den venstre står på hovedet. På den anden side har jeg mange års erfaring fra min tid som lærer med at læse tekst på hovedet. Så det er egentlig ikke et problem at læse teksten, selv om min

glorværdige lærergerning på Horsens Handelsgymnasium sluttede for snart 30 år siden.

Tosset ser det ud med de to puder med tekst, der vender omvendt.

Vi har sendt en mail til leverandøren og spurgt, hvad de har tænkt sig at gøre ved det. Vi får se, hvad de svarer.

Vi brugte formiddagen i går til at samle sofaen. Det var ikke helt ligetil. Der var ikke en samlevejledning sendt med, så vi måtte konsultere demonstrationsvideoen på YouTube adskillige gange, inden vi fik den samlet. Men nu står den der, sovesofaen.

Da vi havde fået den på plads, kunne vi også hænge billeder og en læselampe op i gæsteværelset. Og et spejl.

Min SKK-hjelm blev der plads til på toppen af et garderobeskab. Ser meget fint ud, synes jeg. Jeg var godt nok nødt til at indgå en aftale om, at jeg selv stod for at tørre støv af på hjelmen. Det gør jeg gerne. Hvad gør man ikke for at have sådan et pragteksemplar stående fremme?

SKK-hjelmen blev fremstillet for 20 år siden i Urambo, Tanzania. Hornene er fra lokale køer, der blev slagtet, og hvis kød blev hængt til salg samme dag på markedet. Vi havde jo et stort folkehold, så vores gartner blev sat til at få fat i hornene. Jo større, jo bedre.

Horn fra køer, og vel også geder, jeg ved det ikke, skal koges af. Det tager en dags tid. Nu var de her horn jo altså ret store, som man kan se af billedet, så de kunne ikke koges af i en almindelig stor dansk suppegryde. Ikke for at vi havde sådan en gryde med os, for det havde vi ikke, mere for at illustrere opgavens kompleksitet.

Vi måtte have fat i en olietønde. Det er ikke noget problem, når blot man betaler for det. Det gjorde vi.

Nu havde vi altså et par velvoksne kohorn, nys afhuggede fra dyrets pande, og en olietønde, der blot skulle rengøres, inden den kunne bruges til kohornsafkogning. Det blev den.

Så tændte vi et bål under tønden, fyldte den med vand, kom kohornene ned i vandet i tønden og fik vandet bragt i kog. Så satte vi os ned og kiggede på i en 7-8 timer. Måske drak vi en øl eller to undervejs. Vores gartner var ganske vist muslim, men ikke fundamentalist, så han drak øl. Det gjorde vores vagtfolk også. De var

også muslimer. I det hele taget var der mange muslimer i Urambo. 80% af befolkningen. Resten var alt muligt andet. Der var vel en 17-18 forskellige trosretninger i Urambo, som alle fejrede religiøse højtider på forskellige tidspunkter over året, eller havde konferencer, eller konventer, eller blot møder med omrejsende missionærer. Og dem var en del af. Jeg mindes det som om, der var en eller anden religiøs event hver uge med sang og dans og flag og bannere over hovedgaden. Stor industri. Jeg tror egentlig ikke, der var mange, der blev omvendt fra den ene til den anden religion, men festligt var det.

Alle levede i øvrigt i fredelig sameksistens. Der var ingen, der så ondt efter os, fordi vi ikke var muslimer. Eller tilhørte den apostolske kirke, pinsemissionen, lutheranerne, romersk-katolske, baptister, metodister, syvendedagsadventister, Jehovas Vidner, jøder, huguenotter eller kvækere. Vi levede i fred og fordragelighed med vores naboer og genboere.

Tilbage til hovedsporet. Kors hvor det stank, afkogningen. Det tog en dags tid, og så var hornene klar til montering på en hjelm. Nu var det så heldigt, at vi var kommet til at kende den lokale kunstner. Pius hed han og han havde mange talenter. For eksempel brugte han nogle måneder på at male vore container, som stod pænt opstaldet på nogle sten i haven og ventede på at blive brugt til hjemtransporten af vores jordiske gods, når den tid ville komme. Pius dekorerede containeren med tableauer fra Tanzania, dyr og fugle og landskaber, bl.a. Kilimanjaro og Serengeti. Hele maleprocessen foregik med pensel, naturligvis, og cykellak. God, gammeldags cykellak. I mængder. Rigelig cykellak.

Pius havde søgt optagelse på kunstakademiet i Dar es Salaam, men mens han gik og ventede på svar om optagelse, udførte han alverdens kunststopgaver for folk, der ville betale ham. Det ville vi. Så han dekorerede vores container. Det blev den flotteste container nogensinde set syd for Sahara. For den sags skyld sikkert også nord for.

Et af Pius' spidskompetencer var papmaché. Han kunne simpelthen kreere alting i papmaché. Til Anne Maries 50 års fødselsdag i 2002 lavede han 100 små papmache-dyr til navneskilte, som gæsterne tog med sig hjem. Vi har stadig nogle stykker, der var i overskud. Jeg har f.eks. en lille leopard, der står under min computerskærm og minder mig om tiden i Urambo.

Vi har også et par zebraer og en giraf i papmaché på græs på toppen af et køkkenskab.

Tilbage til min SKK-hjelm. Det blev Pius, der fik opgaven med at kreere en skærm. Og derefter at montere de to, nu godt afkogte kohorn, på hjelmen. Det gik godt, så godt at jeg stadig har hjelmen, som nu står på toppen af et par garderobeskabe og pynter gevaldigt.

Jeg har brugt den enkelte gange til SKK-sammenkomster i de forløbne år, men det har været lidt bøvlet at have den med i toget til Horsens. Det skulle gerne blive nemmere nu.

De små navneskilt figurer, som Pius fik lavet til Anne Maries 50-års fødselsdag i 2002, er nu spredt over hele landet og Sverige, hvor Anne Marie har familie, der var med til festen.

Pius var i øvrigt ikke muslim, men tilhørte en eller anden religion, der gik op i skrønen om Jomfru Marie og jomfrufødsel, så han havde til den lokale kirke fremstillet en Jomfru Maria i nærmest hel størrelse. Men det er en helt anden historie, som det nok vil føre for vidt at fortælle om nu.

Lige nu glæder vi os over Pius' giraf og zebraer på toppen af vores køkkenskabe og ikke mindst min SKK-hjelm på toppen af garderobeskabet i gæsteværelset.



### 3. maj – Man sku' nødig tabe ansigt

Jeg følger lidt med i en facebookgruppe, der hedder "Danmark mod højrepopulismen". Der kommer ofte interessante opslag. For et par dage siden var der et om Fru Kjærsgaard, som i starten af marts på sin sædvanlige charmerende måde havde harceleret over udviklingen i Corona-smittetallene i Ishøj.

For et par dage siden eksploderede smittetallene i hendes egen baghave, velhaver-ghettoen Gentofte.

Fik det Fru Kjærsgaard til tasterne? Nej da. Ikke en lyd fra muddergrøften. Jeg havde troet, lidt naivt måske, at Gentofte-fruen i det mindste havde foreslået tvangstest af au-pair pigerne i Gentofte 😏😏😏.

Egentlig oplagt, ikke sandt, for smitten må jo være kommet fra nogle fremmede. Men nej, ikke en lyd.

Sikke da et ansigtstab for fruen. Nå, men det tager hun sikkert roligt. Det er jo ikke første gang, at Fru Kjærsgaard taber ansigt. Spørgsmålet er vel snarere, om hun gør andet?

Det med at tabe ansigt er en sjov størrelse. "Keeping up the appearances" var der engang

en meget morsom engelsk serie, der hed. Med Mrs. Hyacinth og hendes Candlelight Dinners.

I Afrika er det at tabe ansigt en alvorlig sag. Det kunne man per definition ikke. Hvis en person i vores sold f.eks. havde tabt en tallerken på gulvet, så den gik i tusind stykker, så var det i hvert fald fordi "den faldt" og ikke fordi "jeg tabte den".

Det er såmænd ikke blot i Afrika, at den forklaringstendens er fremherskende, som den følgende historie fra Taiwan illustrerer.

I 2009 havde jeg fornøjelsen af at være "Event Director" (ED) for orienterings-disciplinen ved The World Games (TWG) i Kaohsiung i Taiwan. Det indebar en tur til Taiwan hvert halve år fra 2006 til stævnet løb af stablen i sommeren 2009. Der er sædvanligvis omkring 5.000 deltagere i TWG, hvoraf orientering måtte stille med 80 løbere og 20 officials. Taiwan havde ingen erfaring med at arrangere internationale elitestævner i orientering, så IOF, det internationale orienteringsforbund, havde bedt mig om at stå i spidsen for et hold af 22 orienteringsekspertter fra hele verden, som skulle sørge for at stævnet levede op til de højeste internationale elitestandarder. Det lykkedes så godt, så IOF spurgte mig igen 4 år senere, da TWG skulle afholdes i Cali, Colombia.

Helt fra starten af processen var det mit mål at få udnævnt en taiwansk ED med det overordnede ansvar for stævnet og med mig som rådgiver uden beslutningsret. Derved kunne vi bruge processen som et uddannelsesprojekt, mente jeg. Ret naivt, skulle det vise sig.

Det gik egentlig godt i starten. Ved slutningen af det første besøg havde vi fået udpeget en taiwansk ED. Endda en kvinde. Rachel hed hun. Vi i den her forbindelse er IOF's tekniske adviser Christine Brown fra Tasmanien og mig selv. Måske var Kell Sønnichsen fra OK Pan i Århus også med på den tur. I hvert fald tog vi hjem i den tro, at nu havde vi en taiwansk ED, Rachel. Hendes mand, James,



var i øvrigt også med i stævneledelsen.

Det holdt indtil næste besøg. Her var hverken Rachel eller James mødt op. Vi spurgte derfor en af de andre i stævneledelsen, Jimmy, hvornår de ville dukke op. "Jo", svarede Jimmy, "James kommer i morgen, men Rachel kommer ikke, hun er gravid og kan ikke mere deltage". "Nå, for søren", sagde jeg, "det var da godt nok ærgerligt" og tilføjede: "Ja, det er da dejligt for Rachel og James, at de skal være forældre", men lidt træls for World Games".

Dagen efter dukkede James ganske rigtigt op og vi gratulerede ham med Rachels graviditet. "Med hvad", sagde James, "hun er da ikke gravid".

Christine og jeg holdt masken og svarede høfligt, at det måtte være noget, vi havde misforstået.

Se, det var en "Keeping up the appearances" attitude, der ville noget. I stedet for blankt at indrømme, at hun havde fortrudt, måtte Rachel finde på en plausibel undskyldning, der gjorde det helt udelukket, at hun skulle fortsætte.

Og derved mente hun, at hun ikke tabte ansigt, hvilket i såvel den taiwanske som den afrikanske kultur er noget af det værste, man kan komme ud for.

Det gælder naturligvis ikke i Danmark og da slet ikke for Fru Kjærsgaard og Dansk Folkeparti.

## 11. maj 2021 – På café i Kaohsiung

Det er ikke altid lige nemt at bevare masken og ikke tabe ansigt, når man bliver sat sammen med mennesker fra andre kulturer, uanset egentlig om det er i Afrika eller Asien. Eller for den sags skyld sammen med Jan Gintberg.

Det gør dog det hele lidt nemmere, hvis man har lidt selvironi og kan se det morsomme i spøjse situationer.

Det første rigtige planlægningsbesøg i Kaohsiung i Taiwan for at forberede World Games i 2009 fandt sted i januar 2007. Egentlig havde jeg allerede været der i oktober 2006 for at kigge på løbsterræner, men på det tidspunkt var der ikke udpeget lokale taiwanske officials. De blev først fundet i slutningen af året 2006.

I selve Kaohsiung, hvor legene skulle foregå, var der ingen orienteringsaktiviteter og dermed heller ingen med orienteringserfaring, så man havde været nødt til at finde folk med o-erfaring dels fra Taipei, hovedstaden, der lå 350 km væk og dels fra et idrætsuniversitet nord for Kaohsiung, hvor man havde o-løb med i programmet.

Desuden havde man i Kaohsiung til hver sportsgren på legenes program udpeget en særlig "Liaison Officer", der skulle fungere som forbindelsesled mellem den øverste stævneledelse, byens myndigheder og de enkelte sportsdiscipliner.

Vores forbindelsesofficer hed Mr. Liu. I det civile liv var han Viceskoleinspektør ved en folkeskole. Han anede ingenting om o-løb, han var ikke særlig god til engelsk, men alligevel var vi heldige med ham. Han var effektiv og løsningsorienteret, stolt af sin by og glad for at vise den frem, og da han også var en hyggelig fyr at være sammen med, var han det virkelig et stort aktiv for os. Han var med hele vejen indtil legene i 2009, så vi kom til at kende ham ret godt. Han kom ret hurtigt til at hedde "The famous Mr. Liu". I vores munde i hvert fald.

Jeg mødte ham første gang under mit besøg i januar 2007. Han hentede mig i lufthavnen, på et ret sent tidspunkt om aftenen, kørte mig til hotellet blot for at droppe min bagage, hvorefter han fluks tog mig med på et Night Market i nærheden. Det var mit første besøg i et Night Market, anede ikke hvad det var, men fandt hurtigt ud af det.

Mr. Liu var glad for øl, så midtvejs gennem markedet tog han mig ind på en café, så vi kunne få en øl eller to. Taiwanske flasker var af vinstørrelse, altså  $\frac{3}{4}$  liter. Vi fik et par flasker på bordet sammen med ølglas i forskellige størrelser, små og store. De mindste var vel på størrelse med et portvinsglas, mens de store mere lignede et almindeligt stort dansk fadølglas med plads til en halv liter.

Jeg valgte et stort glas. Mr. Liu tog et lille. Jeg fandt hurtigt ud af hvorfor.

Vi skænkede øl i glassene. Der var vel en 10-15 cl. i Mr. Liu's glas, mens der jo altså i mit glas var godt en halv liter.

Så skete katastrofen. Som vi danskere vist alle har for skik, spurgte jeg, hvad "skål" hed på taiwansk. Det hed "gam-bei" sagde Mr.



*The famous Mr Liu*

Liu. Så jeg nikkede pænt og sagde "gambei".

Hvad Mr. Liu ikke lige havde fortalt, og jeg har en mistanke om, at det var helt bevidst, var den lille detalje, at når man sagde "gambei" betød det også "så bunder vi".

Så nu sad jeg i saksen. Seriøst. Jeg havde lige sagt "nu bunder vi" med 15 cl. i Mr. Liu's glas og en god halv liter i mit. Fadæsen kunne ikke reddes. Vi bundede. Og hældte op igen. Nu var jeg så ikke den, der igen sagde "gambei". Men det gjorde Mr. Liu.

Nu gik det lige så godt, så vi tog en omgang mere, Mr. Liu med sit lille glas og jeg med mit store, og gambei'ede et par gange mere. Og så var jeg, efter 14 timers rejse, en tur gennem et Night Market, en hel masse nye indtryk, et sprog, jeg ikke talte og et halv dusin gambei'er, blevet ret træt.

Jeg sov godt den nat, helt uden problemer, selv med seks timers jetlag.

Næste morgen kom Mr. Liu til aftalt tid og hentede mig, og så startede planlægningen af World Games 2009.

Og sådan gik der tre år, med halvårlige besøg og samvær med Mr. Liu, som også sørgede for, at vi ikke blot forskansede os i mødelokaler, men fik set en stor del af det sydlige Taiwan.



*World Games orienteringsteam, januar 2007*

## 14. maj 2021 – Den østjyske længdebane

Jeg har altid været fascineret af tog. Det er derfor en daglig fornøjelse at se togene på den østjyske længdebane drøne forbi flere gange i timen. Vi har nu en vane med at udbryde: "Nå, der kom toget". Hyggeligt er det.

Min fascination kommer sikkert fra, at jeg i min barndom boede sammen med mine forældre og to søstre i en 1. sals andelslejlighed på Borgmestervej i Horsens. Vi flyttede ind i 1947. Jeg var fire år gammel og kan huske, at det regnede, den dag vi flyttede. Men det er helt anden historie.

Lejligheden var nyopført og en del af en ny afdeling af AAB Horsens. Meget fin lejlighed efter 1947-standard. Vi havde altan med udgang fra dagligstuen. Ved siden af altandøren var der et ret stort vindue, der ligesom altanen vendte ud mod den østjyske længdebane. I starten hørte vi hvert eneste tog, der kørte forbi. Der var kun 100 meter i luftlinje til jernbanen, og dengang havde man ikke termoruder, så støjen fra de gamle diesellokomotiver var ret gennemtrængende. Dengang var togtrafikken heldigvis ikke så tæt som nu, måske var det derfor, at vi ret hurtigt vænnede os til støjen. Det er nok en del værre at bo ved en motorvej i disse dage.

Vi tre søskende brugte lang tid på altanen på at betragte togtrafikken. Der var desuden en viadukt over jernbanen med frit udsyn fra vores altan. Dengang 50'erne var det oplevelse at se på trafikken, og når man både kunne få tog- og biltrafik på samme tid, kunne det næsten ikke være bedre.

Der skete engang et større uheld på viadukten. Det uheld snakkede man meget om det år. Midt på eftermiddagen en sen efterårsdag lød der et kolossalt brag i retning fra jernbanelinjen. Der var sket en togulykke, var vores første tanke, så vi piskede ud på altanen for at beskue ulykkes omfang. Ligesom alle de andre beboere i blokken. Det var det nu ikke, lidt ærgerligt tror jeg de fleste tænkte. Det må man selvfølgelig ikke, men alligevel.

Det var såmænd blot en stor lastbil, som chaufføren havde mistet kontrollen over ned ad Vestergade. Det var sådan set slemt nok. Vestergade skræner en del ned mod broen over viadukten, og dengang var lastbilbremser vel ikke så effektive som nu om stunder, så lastbilen fik for meget fart på, chaufføren kunne ikke bremse og bum så røg lastbilen ind i det,

heldigvis ret stærke, rækværk, der omgav broen på begge sider af vejen. Rækværket var dog ikke stærk nok til at forhindre, at halvdelen af førerhuset hang ud over viadukten 20 m over jernbanelinjen. Det var en meget stor lastbil med meget gods på ladet. Det var egentlig både godt og skidt. God, fordi den store last gjorde, at lastbilen trods alt blev hængende på broen, ganske vist med det halve førerhus ud over viadukten, men alligevel godt. Skidt, fordi den store last gjorde, at lastbilen kunne komme rigtig godt op i fart, inertiens lov og alt det der, inden den drøned ud på broen og torpederede rækværket.

Det var dagens, og ugens, og vel også årets oplevelse med udsigten fra altanen på Borgmestervej.

En mindre dramatisk oplevelse indtraf, da mine forældre en aften skulle til et eller andet møde. De havde så aftalt, at nogle af mødedeltagerne skulle med dem hjem til kaffe. I den anledning havde min mor bagt og sammenlagt en dejlig lagkage med masser af flødeskum. Den havde hun stillet i vindueskarmen bag ved gardinet, hvor den kunne stå fint og vente på, at gæster og forældre kom tilbage fra mødet.

Der var dog en lille udfordring, for hvad skulle der ske med børnene, mig selv og mine søstre, mens forældrene var til møde. Vi var vel omkring en halv snes år. Jeg var nok 10 år, min ældste søster Karen 9 år og den yngste søster Hanne 7 år.

Dengang var konceptet med babysitning endnu ikke introduceret, i hvert fald ikke i et fattigt arbejderhjem i Horsens. Så hvad gør man så for at holde børnene fra at lave ulykker, mens man er væk? Jo, den selv samme aften var der translokation på Horsens Statsskole, og den havde vi faktisk direkte udsigt til fra vinduet ved siden af altanen. Altså skolen, ikke translokationen. Derfor tænkte min mor i sin visdom, at vi tre børn ville kunne synes om, om ikke lige frem mere os over, at stå og se på bilerne, der i en lind strøm bragte elever og forældre til statsskolens translokation.

Så vi tre børn blev anbragt ved vinduet, i venstre side med fri udsigt til skolen, jernbanen og broen med bilerne i den linde strøm. I den højre side, gemt bag gardinet, stod den dejlige, 3-lags lagkage med rigeligt friskpisket flødeskum på top og sider.

Den plan var dømt til at mislykkes. Det varede ikke længe, før vi børn var lidt trætte af blot at stå og kigge på trafikken, ensformig som den var, og endda med duften af friskpisket fløde i næseborene.

Nu ved jeg ikke så nøje, hvem der startede, om det var en af mine søstre eller mig selv, men i hvert fald, vi kunne da godt lige stikke en finger i flødeskummet på siden af lagkagen og smage, om den var god nok, flødeskummet. Den skulle jo nødvendigvis være sur. Det gjorde vi så, smagte på

dels er babysitning nu en almindelig metode til at holde styr på børn alene hjemme, hvad de så heller ikke er, når der også er en babysitter.

Nå, men altanen og udsigten kunne ingen tage fra os, den østjyske længdebane eksisterer fortsat, togene kører ligesom dengang planmæssigt, ok så da, som regel planmæssigt, og vi udbryder pligtskyldigt, når vi ser det fra vores hus i Egedal: "Nå, der kom toget".



kagen. Dejlig frisk flødeskum fra kage til finger til mund til mave. Den ene finger blev til mange fingre, så da mine forældre kom tilbage fra mødet, fandt de en stærkt forvandlet lagkage bag gardinet. Den aften kom vi tidligt i seng.

Den slags utilsigtede hændelser med børn og lagkager sker ikke nu til dags. Dels er køleskabet blevet almindeligt i mange hjem, så der er ingen grund til at stille lagkager i vindueskarmen, dels er det ikke særligt attraktivt for et barn at se på biltrafik, og man kan i hvert fald ikke bruge det som babysitningsprocedure, dels har mange børn iPads og/eller computer og kan passe sig selv med en video eller tre, dels er flødeskumslagkager ikke ligesom dengang i 50'erne en sjælden fornøjelse for det barn, og

## 25. maj – Viberne har fået unger

Det har været en hektisk pinse. Dels var vi en tur i København i torsdags, da Anne Marie skulle passe sin læsegruppe. Da den endnu ikke er flyttet til Jylland, må Anne Marie tage turen til København sådan omtrent en gang om måneden. Jeg tager gerne med.

Inden skulle vi lige corona-testes. Ikke fordi jeg regnede med at have behov for det, eftersom jeg blev færdigvaccineret for 2 måneder siden, men da Anne Marie kun har fået 1. stik, måtte hun en tur rundt om testcentret i en middelalderlig baggård ved det gamle Helms Apotek på Søndergade i Horsens. Jeg tog med.

Det var mit første besøg i lige netop den baggård. Jeg kender ellers mange baggårde i Horsens, men lige den her havde jeg aldrig før været inde i. Nu har vi så også prøvet at blive testet. Begge var negative, heldigvis.

Det var i onsdags, og det var Anne Marie's fødselsdag, men det skulle da ikke afholde os fra at blive testet.

Vi har haft mange sjove oplevelser på vores fødselsdage. Da Anne Marie blev 40, lå hun i telt med et par kolleger fra WWF nede i Kausha Valley i Zimbabwe. Dengang var hun Wildlife Coordinator i Gokwe District, og feltarbejdet gik forud for alt andet. Det var helt fint.

Da jeg var færdig med min arbejdsdag, kørte jeg ned og lykønskede hende. Og blev dernede om natten. Vi lå i telt. Og det var bælgravende mørkt. Lige så sort nat som dengang, vi lå i telt i Kalahari Ørkenen i Botswana, men det er en helt anden historie.

I øvrigt havde vi en fin fødselsdag i onsdags. Med test om formiddagen og 3-retters vegetarisk gourmet-middag om aftenen. Hjemmelavet og forberedt over flere dage.

Torsdag morgen drog vi til København, med en lille afstikker til Ålgårde for en frokostaftale med Rie og Michael. Som altid hyggeligt.

Fredag eftermiddag samlede vi Berit op og tog hende med tilbage til Egedal. Det var som altid en fin oplevelse at have Berit på besøg. Søndag fik vi besøg af Søs, en af Anne Maries tidligere kolleger fra Dignity. Søs er i øvrigt også med i læsgruppen. Hun blev hentet i Horsens og på tilbagevejen tog vi lige rundt om naturområdet nord for Nørrestrand, det med de vilde heste. De var der, hestene, og det var det skotske

højlandskvæg også. Det var bidende koldt, så det blev en kort tur.

Mandag formiddag nåede vi en lille tur rundt om marken med viberne. Og minsandten om ikke de havde formeret sig. Vi så mindst 4 unger, der højlydt spankulerede rundt på marken. De fire gamle viber var der også. De gjorde også højlydt opmærksomme på sig selv. Eller holdt ungerne advaret om farer. Hvem ved, hvad viber tænker og gør.

Nu har vi gået i flere uger og kigget efter spor af viberunger, og så lige pludselig spankulerer de rundt i marken. Herligt.

I dag tog vi igen rundt om stedet. Og fandt dem igen. Nu ved vi, hvor vi skal kigge næste gang.

Efter frokost kørte vi Berit og Søs til toget, og så kunne vi to gamle Egedals-folk se tilbage på en meget hyggelig pinse med besøg fra storstaden, med god mad og vin og gode snakker om alt og ingenting.

I dag er regnen væltet ned det meste af dagen. Langt over 20 mm siger vandmåleren. Det ses øjeblikkeligt på vandstanden og strømmen i Lille Hansted Å. Vandet står vel 20-30 cm over "normalen". Og nu har vi endda fået en bæk at sidde og nyde aftensolen på. Gad vide, hvornår aftensolen vender tilbage.

Men viberne klarer tilsyneladende det våde vejr uden problemer. Godt nok så.

## 26. maj – Nu bor vi ved en flod

Siden i går morges har regnen silet ned over Egedal. Ja, ikke blot over Egedal, men hele Jylland ifølge DMI.

Vi er nu et stykke over 50 mm, og det regner stadigvæk. Lille Hansted Å er nu en rivende flod. Vi kan ligefrem se fra vores terrasse, at floden stiger og stiger, og at strømmen bliver kraftigere og kraftigere.

Vi ville have løbet i morges, men opgav. Det regnede. Vi løber i morgen.

Hen på eftermiddagen var regnen stilnet af, så vi gik en tur langs floden med en lille afstikker op til viberne. De ser ikke ud til at være særlig berørt af vejrgudernes ugunst.

Vi fulgte vejen op til vandværkssøen med svanerne. Marken var våd, køerne lå med rumpetten mod vinden og regnen, men vejen var tør.

Svanerne fortsætter med at ligge på æg, på skift tror vi. Vi kan ikke kende forskel på hannen og hunnen, så vi kan ikke være sikre på, at de skiftes, men det har vi læst, at svaner gør, og så skal det da nok passe. Vi venter spændt på at se unger. De kommer, når tiden er inde.

Stien rundt om søen var oversvømmet adskillige steder, men det lykkedes for os at gå igennem med tørre sokker. Galocherne var høje nok til at holde vandet ude.

Vi fortsatte ad stien langs floden, den var også her oversvømmet mange steder. Det gik egentlig fint i starten, men halvvejs hjemme gik den ikke længere. Her var vandet nået op til underkanten af en bænk, og det kunne vores galocher alligevel ikke klare. Vi vendte om, listede igennem de samme oversvømmede områder på stien endnu gang. De var faktisk blevet dybere.

Fra søen klatrede vi op ad landevejen mod Egebjerg by, hvor vi fik en flot udsigt ind over Horsens og helt over til Purhøj og Bjerre Skov.

Det blev en lang eftermiddagstur.



## 1. juni – Om gylle og andre dufte

Jeg kan fuldt ud tilslutte mig min gode o-ven Claus P's opslag om glæden ved at bo i grønne omgivelser med udsigt til mark og skov og eng og å, også selv om lugten af nylig spredt gylle kan være svære at kapere.

Her i Egedal, hvor vi bor for tiden, er marken over for Lille Hansted Å lagt ud med græs. Her gødes der ikke med gylle. For en måneds tid siden blev der spredt gødning, men det var af den kunstige slags uden ilde lugt. Der er heldigvis heller ingen svinefarme i nærheden, de nærmeste gårde har kvægbrug, så risikoen for lugten af gylle i næseboerne er vist nok ringe. Og i går blev høet slået, så nu er marken mejet.

På en ekstrem kold januar dag i 1987 blev vi godkendt af MS som ulandsfrivillige og fik stillet i udsigt, at vi skulle til Nepal for at støtte lokale kooperativer langt ude i bjergene. De nepalesiske myndigheder skulle blot lige godkende os. Det troede jeg ikke ville være problem, jeg var på det tidspunkt formand for den lokale brugsforening i Søvind, hvor vi boede på det tidspunkt, og Anne Marie havde flere års erfaring med politisk arbejde på græsrodsniveau, så det job burde være lige til højrebenet for os begge to. Det var det ikke. Nepaleserne var meget langsomme, faktisk gik hele 1987 med at vente på svar fra Nepal. I starten af 1988 opgav MS at få os godkendt til Nepal og foreslog i stedet, at vi kunne komme til Zambia. "Til Zambia", tænkte vi, kiggede på hinanden og spurgte: "Hvor ligger Zambia?" Vi havde en idé om, at det var et sted i Vestafrika, men Politikens Store Verdensatlas fik os på andre tanker. Det er Gambia i Vestafrika.

Efter at have læst op på Zambia, så vi da vidste lidt om, hvad vi gik ind til, takkede vi ja og forlod Danmark i marts samme år. Men det er en helt anden historie, end den jeg er i gang med om lugten af gylle og andet stads.

Umiddelbart efter godkendelse som ulandsfrivillige, fik vi solgt mit hus i Søvind. Det blev sat til salg i sommeren 1984, så liggetiden nærmede sig stærkt 1.000 dage, da salget endelig faldt på plads. Da huset nu var solgt, og vidste, nåh ja troede, at vi skulle til Nepal inden alt for længe, skulle vi have et sted at bo i mellemtiden. En kort mellemtid, gik vi ud fra. Nu gik så i gang med at lede efter et hus, vi kunne leje. Det var lidt svært. Udbuddet var faktisk ikke så stort. Vi havde jo ikke været medlem af en almen andelsboligforening siden fødslen, men

måtte ud på det private marked. Det var før internettets tid, så vi søgte i aviser og blade. Der var faktisk en del annoncer om boliger til leje, men ikke mange, det var værd at bo i.

Allerede dengang var Låsby Svendsen aktiv på udlejningsmarkedet, men ham holdt vi os nu langt fra. Der var dog andre tilsvarende useriøse plattenslagere, der mente, at de kunne udleje deres faldefærdige rønner til en eksorbitant pris. Så det var ikke helt let at finde noget, som vi kunne holde ud at bo i et stykke tid.

Det lykkedes til sidst at finde et, sådan set udmærket, ret stort stuehus i Balle i bakkerne nordvest for Odder. Gården var blevet opkøbt af den lokale svinefarmer, Bent hed han, og han brugte længerne til svineopdræt. Det kunne vi godt lugte, men det levede vi med, herregud, vi skulle jo kun bo der nogle få måneder, inden vi skulle til Nepal. Troede vi. Vi blev klogere.

Svinefarmer Bent var i øvrigt en seriøs udlejer, som vi havde et meget fint forhold til. Da vi flyttede ind, havde huset sin egen vandforsyning fra en brønd i gården. Ikke sådan en gammel dags håndpumpe, selvfølgelig, det var i 1987, så den elektriske pumpe var opfundet.

Der var egentlig kun ét problem med vandet, det var så okkerholdigt, så Anne Maries hår blev hennafarvet, hver gang vi tog bad. På sin vis en billig hennafarvning sammenlignet med besøg hos en damefrisør, men alligevel. Vi forelagde Bent problemet, og han sørgede med det samme for, at huset blev tilsluttet den kommunale vandforsyning.

Måske var Bent's velvilje et resultat af de forbedringer, vi allerede havde foretaget i hans hus. De lejere, der havde boet der før os, havde haft katte, to styk ikke-kastrerede hankatte, der havde huseret inden døre. Hankatte, der ikke er kastrerede, har det med at markere sit territorium. Og ikke-kastrerede hankattepis stinker.

Spisestuens gulv var belagt med linoleum, den slags hvor bagsiden er af filt. Det kunne for så vidt være godt nok, det gav fin lydisolering, men det er absolut ikke godt, når kattene pisser i alle stuens hjørner, og kattenes ejere, dvs. de tidligere lejere af huset, ikke sørger for at tørre op med det samme. Resultatet blev selvfølgelig, at filtbagsiden af linoleummet var gennemvædet af kattepis. Og det stank. Hvorfor kattene skulle besørge i huset, er en gåde, som vi aldrig fik løst.

Vi havde medbragt egne to (søde og velopdragne) hankatte, begge kastrerede. Selv om de begge var udekatte med egen kattelem, blev de fuldstændig kulrede, da de kom ind i den kattepis-stinkende stue. De satte sig fluks i hvert sit hjørne af stuen og tissede for at markere, at det nu var deres territorium.

Det var slemt. Det var endda ikke det værste. I forgangen var der en fordybning i gulvet med en dørmåtte. En af den slags, som man tørrer sine sko af i, inden man går inden døre. Her havde de ikke-kastrerede hankatte også pisset. Kunne vi se, da vi løftede dørmåtten op af sin fordybning. Ikke blot var måtten gennemvædet af kattepis, men der lå også klart "vand" i fordybningen.

Vi fik has på stanken med spandevise af Rodalon og masser af knofedt. Vi skar de værste stykker linoleum af i hjørnerne og satte nogle nye stykker ind i stedet, og efter nogle uger var stanken væk, og vores katte gik uden for, som de var opdraget til, når de skulle besøge.

Måske var det derfor, at vores udlejer, svineavler Bent, blev så glade for at have os boende, at han uden tøven tilsluttede huset til den kommunale vandforsyning, så vi fik løst okkerproblemet.

Svin producerer som bekendt gylle, og det gjorde Bents svin også. Og Bents marker lå lige rundt om vores hus, og de fik gylle et par gange om året. Det værste var, når Bent spredte gylle i tåget vejr. Så var det næsten ikke nok at gå ind og lukke vinduerne, kvalmende som gylle nu engang er. Det skete heldigvis kun en sjælden gang.

Da vi først havde fået huset indrettet, blev det faktisk en fin bolig. Vi troede som sagt, at vi skulle bo der nogle få måneder, men vinter blev til forår, forår til sommer, sommer til efterår og efterår til vinter, inden vi flyttede fra Balle til Lusaka, Zambias hovedstad.

## 8. juni – Hjarnø genbesøgt

Vi har Bodil på besøg. Bodil er vores gamle veninde helt tilbage fra Zimbabwe-tiden, og vi har brugt mange timer sammen både i Afrika, ved juletid ved vestkysten og hos Bodil i Nykøbing Falster.

Nu var tiden kommet til, at Bodil skulle besøge os og vores hus i Egedal's smukke natur. Vi hentede hende i Ringsted i mandags, vi var på vej hjem fra en tur til hovedstaden i weekenden, og så passede det lige med at tage en afstikker ind til Ringsted Station for at samle Bodil op.

Vi var egentlig kun taget til hovedstaden for at deltage i generalforsamlingen i Nunca Más, den lille NGO, hvor Anne Marie styrer økonomien. Det var søndag. Og da der var DM i Sprintorientering lørdag eftermiddag, kunne vi da også lige så godt tage det med. Og når vi alligevel skulle til staden kunne vi da også lige så godt invitere os til frokost hos Ruth, en anden gammel veninde fra Zimbabwe-tiden. Hende har vi ikke set, siden vi mødtes til afskedsmiddag på Frederikshave et par dage før vi drog af sted på vores road-trip.

Derfor blev det en lidt længere tur med frokost hos Ruth om fredagen, orienteringsløb om lørdagen og generalforsamling og workshop om søndagen, inden vi drog af mod Egedal mandag morgen med pit-stop i Ringsted for at samle Bodil op.

Og så glemte jeg endda, at vi fejrede vores 17-års bryllupsdag med Berit og Bertram, Berits søn på 17 år og hans kæreste Alma, med en drink på Islands Brygge og en middag på en italiensk restaurant lørdag aften.

Vi blev i sin tid gift på Grundlovsdag den 5. juni i 2004 efter en meget lang forlovelse på en snes år, men det er anden historie. I 2004 vi i Roskilde. Domsogn, så Roskilde Domkirke var vores sognekirke. Derfor blev vi gift i Roskilde Domkirke i strålende solskin grundlovsdag 2004. Det er en fin dag at blive gift. Alle officielle bygninger flager, med tårnet på Christiansborg i spidsen. Vi bilder os ind, at det er for vore skyld, hvad vi jo godt ved, det ikke er, men hyggeligt er det da alligevel at se Dannebrog på vores bryllupsdag.

Det blev alt i alt en meget vellykket forlænget weekendtur til København.

Nu er vi tilbage i Egedal med Bodil på besøg, så nu er det tid til lidt turisteri.

I går formiddag gik vi op for at se viber og svaner. De var da stadigvæk. Om eftermiddag tog vi ned til Nørrestrand for at se de vilde heste fra Polen og højlandskvæget fra Skotland. De var da også alle sammen. Det så endda ud til, at der både var flere føl og kalve end sidste gang, vi var dernede. Hestene gider ikke have besøg.

De går så langt væk, de kan komme. Højlandskvæget er mere nysgerrigt. Sidste gang fulgtes de med os næsten helt ud til p-pladsen. Denne gang var de noget længere væk, så det fik vi ikke fornøjelsen af.

I dag har vi genset Hjarnø. Og Pøt Strandby. Det var godt nok ikke lige planen, men da vi kom til Snaptun kl. 11.00 i formiddag, fandt vi ud af, at den næste færge ikke afgik før kl. 12.00, så derfor tog vi lige rundt om Pøt Strandby for et gensyn med det kæmpestore sommerhusområde, hvor vi havde boet i et fritidshus i februar, dengang fimbul-vinteren var over os. Da vi flyttede derfra, var der 14 graders frost og 20 cm sne. Det var der ikke i dag. Men et fint gensyn blev det.

Det blev også et fint gensyn med Hjarnø. Vi havde bestilt bord på "Den gamle smedie". Det kan fint anbefales, Udmærket frokostmad. Derfra gik vi ned igennem måge-kolonien. Vi havde ikke lige tænkt igennem, hvor aggressive måger er, når de bliver forstyrret i rugetiden. De fløj tæt på os, men det vist kun for at markere, at vi skulle se at skrubbe væk. Det gjorde vi så også.

Til aften har vi nydt de nye og nys opgravede Hjarnø-kartofler, som vi fandt ved en bod på vejen.

Fin dag i strålende sommersolskinsvejr.

## 10. juni – Nord om Horsens Fjord

I dag ville vi se Horsens Fjord fra den pæne side. Det er den nordlige med Trustrup Høje, Sondrup og Ulstrup Bakker.

Udsigten over vel Danmarks smukkeste fjord fra Trustrup Høje er helt fantastisk. Her har man et flot, flot syn over fjorden og de tre øer, Alrø, Hjarnø og Vorsø.

Vi startede på Trustrup Høje, og herfra gik turen til Alrø, hvor Anne Marie aldrig havde været. Det samme gjaldt Bodil, men det er nu ikke så underligt, eftersom det var hendes første besøg i Horsens og omegn. Underligt nok havde vi aldrig taget turen til Alrø, dengang i 1980'erne da vi boede i Søvind.

Nu skete det så. Der er nu ikke så meget at se. Der er en lille kirke, en hel masse gamle bondegårde, nogle pænere end andre, et par butikker med handicraft, vist mest for turister, og et par caféer, den ene velbesøgt, den anden lukket. Cykelfærgen mellem Snaptun, Hjarnø og Alrø så vi ikke noget til.

Dagligvarebutikker var der tilsyneladende ingen af, så det må være noget besværligt for de 120 beboere at skaffe forsyninger. Der er meget langt til den nærmeste købmandsforretning.

Efter Alrø drog vi til Sondrup Strand, hvor vi nød vores medbragte madpakker. Og den vandhund, som også dukkede op.

Hele området nord for Horsens fra Stensballe til Alrø blev fredet i 1977. Det forstår man godt. Det er en utrolig flot egn.

Vi så en del rovfugle, som jeg gerne ville have fanget med mit kamera, hvis det ikke lige var fordi, det nu på 7. uge ligger til reparation. Og godt nok har kvaliteten af et mobilkamera været jævnt stigende i mange år, men fotografere fugle kan det nu ikke.

## 11. juni – Svaneungerne træner kolonnesvømning

Bodil er nu rejst tilbage til det flade Lolland, nej, Falster er det nu, men det er også mestendels fladt, efter et fint 3-dages besøg i det bakkede Østjylland.

Vi sluttede i formiddag med en travetur til viberne. Bondens mark var blevet mejet, så græsset lå i hæs. Det var noget, viberne nød. De havde travlt med at fouragere, og der var mange af dem.

Undervejs var vi lige inde i Hansted Kirke. Bærer præg af Hanstedgårds indflydelse på udsmykningen, selv om det blyndfattede vindue i gavlen vist er af nyere dato.

Mit kamera er stadig til reparation, så billedet af kirkens vindue giver desværre ikke indtryk af, hvor smukt det er. Jeg må en tur derop igen, når jeg har fået mit kamera tilbage. Det er stadig under reparation. PÅ 7. uge. Suk.

Efter kirken gik turen op ad Vandmøllevej og ned til søen. Og minsandten om ikke svaneungerne nu var vokset så meget, så mutter svane turde tage dem med ud på en svømmetur i søen. Der er fem svaneunger. Gad vide, om gedderne kan lade dem være. Vi får se.

Efter frokost afleverede vi Bodil på stationen, vinkede farvel og ønskede på gensyn. Og så skulle vi op i byen for at tjekke kamera-situationen.

Det seneste, jeg havde hørt fra PhotoCare i Horsens, var i tirsdags, da Torben (en af de to ekspedienter, jeg havde kommunikeret med gennem de seneste 6 uger, den anden er Lars) ringede for at fortælle, at nu havde de fundet ud af, at reparationen var afsluttet, og kameraet afhentet af en fragtmand. Torben gættede så på, at kameraet ville nå til Horsens om onsdagen. Han ville ringe.

Det gjorde han ikke.

Da vi nu alligevel i dag var i byen, kunne vi lige så godt lige runde PhotoCare for at høre nyt om den aktuelle kamera-situation. Anne Marie skulle også have ny rem og batteri i sit armbåndsur, og det var samme sted. PhotoCare, husk det nu.

Vi fik fat i Lars. Jeg startede med at meddele, at jeg hed Erik, og "det var mig med kameraet". "Hvilket kamera?", spurgte Lars, men inden jeg kunne svare, gik der en prås op for Lars. "Nå, det kamera", sagde han så. Jeg forklarede, hvad der senest var sket, og så gik Lars ind bag i

forretningen for at finde ud af, hvad der egentlig var sket med forsendelsen.

Han vendte tilbage og kunne meddele, at kameraet godt nok var sendt fra værkstedet i tirsdags, men af en eller anden grund har man en mellemstation på Fyn, og så langt var kameraet nået siden tirsdag. Der lå det nu og ventede på en anden fragtmand, der kunne fragte det videre til Horsens. Jeg spurgte, om man kunne være sikker på, at værkstedet ikke havde en anden mellemstation i trekant-området, hvor det måske også skulle ompakkes. Det vidste Lars naturligvis ikke. Med al den fragt, der løber på regningen, forstår jeg efterhånden godt, hvorfor den reparation koster næsten halvdelen af et nyt kamera. Men jeg hader at smide noget ud, der godt kan bruges, så mit håb er selvfølgelig nu, at det holder endnu en halv snes år.

Vi skiltes med et håb om, at jeg kunne have mit kamera til Skt. Hans. I år altså.

Det er godt nok ikke godt nok. Det havde nok være hurtigere, hvis jeg selv havde kørt til København med kameraet den 28. april og indleveret det til reparation på værkstedet direkte, og da det var færdigt, havde kørt endnu en tur til København for at hente det.

Nå, men det havde selvfølgelig ikke løst problemet med ventetiden for at få reservedele hjem. Det komplicerede sagen yderligere, at da værkstedet først havde fået reservedelene hjem, så viste det sig, at de ikke havde fået bestilt alt, men måtte lave en genbestilling på det, de manglede i første omgang.

Jeg er ikke imponeret. Men håber, at jeg vil være klar med kameraet til at forevige årets Skt. Hans festligheder i Østjylland. Krydser fingre.

## 17. juni – Viberne er her stadig – og nu er de mange

Jeg har fået mit kamera tilbage fra reparation. Det tog godt nok sin tid. Hele 7 uger. Følte det lidt som Murphy's lov i hele processen. Det er den, der siger, at alt, hvad der kan gå galt, går galt.

Nå, men kameraet er tilbage og jeg kan gå op til viberne og få dem på kornet igen. I går så vi 9 viber på marken på samme tid. Dagen før så det ud, som om de holdt flyveøvelser med ungerne. Der var i hvert fald mindst 20 viber i luften på samme tid. Da de satte sig, kunne vi tælle 11 viber på samme sted. Det er herligt at se så mange viber, når bestanden i øvrigt efter sigende er på vej ned.

Spændende at se, hvor længe de bliver her, viberne. Ornitologerne påstår, at de i milde vintre godt kan blive hængende og overvintre. Det var nu ikke tilfældet med 'vores viber', de dukkede først op i starten af april.

Vi har et par kragereder i højspændingsmasterne, hvor kragerne flyver til og fra. Vi har småfugle på vores lille græsplæne, iris i blomst i mosen og en mand med en fjernstyret plæneklipper med bælte, der kan køre overalt og fjerner alt grønt, så nu har vi endda en bred trampesti ved åen. Græset var faktisk blevet så højt, så man kunne falde i det. Nu er græs og brændenælder og bynke og tidsler og valmuer mejet ned.

Jo, nu er det sommer i Danmark.

## 22. juni – Nu er viberne væk – men svaneungerne er her stadig

Nu er viberne fløjet videre til andre destinationer. De sidste par dage så vi rigtig mange viber i luften. Det så nærmest ud, som om de holdt flyvetræning med ungerne. Og det gjorde de jo nok også. Væk er de i hvert fald. Ornitologerne siger ganske vist, at de ikke flyver sydpå før hen i september/oktober, men det kan jo være, at de har fundet et andet og bedre sted at være de sidste par måneder i landet.

Eller måske har Udlændinge- og Integrationsministeren allerede nu fået en hjemsendelsesaf-tale med et fjernt afrikansk land. På den anden side er det vel danske viber, så de behøver vel ikke afvente Udvisningsstyrelsens afgørelse.

Nå, men vi har stadigvæk gråspurve, solsorte, hvide vipstjerne, måger i flok, når de er mange nok, krager, råger, musvitter, får og geder, der omkring os sprang, og ikke mindst har vi svane-unger, hele 5 stk. af dem, tæt overvåget af for-ældrene.

Og så har vi alle insekterne, sommerfugle, en stor koloni af blåvinget pragtvandnymfer i Lille Hansted Å, og bier og blomster i mark og eng med græs og kløver, der næsten vokser Anne Marie over hovedet.

Vi har et par gange prøvet at finde den gamle grusgrav i Egebjerg, som nu er lavet til et samlingssted for skolen og børnehaven og spejderne og familier med børn og voksne og alle andre almindelige borgere. I dag fandt vi det. Forleden dag gik vi til venstre, hvor vi skulle have gået til højre. Det gjorde vi ikke i dag. Stien ind til grusgraven er faktisk også lidt skjult, afmærket er den heller ikke. Men vi fandt det med god hjælp af Open Street Map.

Det er allerede nu et fint sted med borde og bænke, bålsted, fuglekasser og et insekthotel.

Da vi nu var i den del af byen, ville vi bestige Bavnehøj. Det gjorde vi så. Fabelagtig udsigt. Bjerrelide og Purhøj begge helt tydelige på den anden side af fjorden. Jeg så også tydeligt Endelave i fjerne. Anne Marie mener godt nok, at jeg hallucinerede og så syner, eller fata morgana, men nej, det var Endelave. Tror jeg.

Der er en mindetavle på Bavnehøj over Frederik Bajer, der som ung løjtnant i 1864 med blot 8 dragoner holdt tyskerne fra at indtage Egebjerg. Fantastisk historie. Men en anden, som jeg gemmer til en anden gang.

På vejen hjem var vi lige en tur inde og hilse på forkvinden for Andelsboligforeningen

Kastanjeparken. Den ligger klods op af Bavnehøj. Her vil vi godt bo, når vi er færdige med Egedal. Desværre er der ingen boliger ledige lige nu, men vi blev skrevet på interesselisten, og så må vi se, hvordan det går.

Men nu er der EM fodbold på programmet. Hu hej, hvor det går.

## 24. juni 2021 - Egebjerg Bavnehøj

På vores daglige vandretur endte vi for et par dage siden på Egebjerg Bavnehøj. Her er der en mindsten over Frederik Bajer, der som den eneste dansker foreløbig har modtaget Nobels Fredspris. Det skyldes nu ikke hans heltmodige indsats den 10. april 1864, men at han, efter at have forladt hæren, blev en meget aktiv fredsaktivist. Sådant nogen fandtes der faktisk også dengang i slutningen af 1800-tallet. Hans kone var i øvrigt medstifter af Dansk Kvindesamfund. Det kan man læse mere om i en meget rost bog "Kvinde, kend din historie", som Anne Marie er ved at læse om som hjemmearbejde til næste møde i læsegruppen, og som hun er meget begejstret for. Hermed anbefalet.

På toppen af Egebjerg Bavnehøj er der som sagt en mindeplade over Frederik Bajers heroiske og smarte indsats under krigen i 1864.

Ifølge den nyhed fra Horsens Folkeblad, som jeg har linket til nedenfor, nedlægger man hvert år den 10. april en krans til hans ære. Det opdagede jeg godt nok ikke i år, men måske var det Corona-aflyst, hvem ved.

Ud over mindepladen i skovbrynet er der en planche, der fortæller om såvel Bavnehøj som slaget. Interessant læsning. Meteorologerne - eller måske snarere arkæologerne - mener, at det er en gammel, megastor gravhøj fra førte tider. Nu er den helt udhulet mod nord. Her har man indtil for nogle år siden gravet grus. Uden at tænke over, at man derved har forstyrret gravfreden. Forhåbentlig er gruset blevet brugt til noget nyttigt.

Horsens Folkeblad's artikel - klik [her](#):



*Mindepladen over Frederik Bajer på Egebjerg Bavnehøj*

Horsens Folkeblad's artikel om slaget på Egebjerg Bavnehøj:

[https://hsfo.dk/artikel/helt-blev-hyldet-reddede-byen-fra-plyndring?fbclid=IwAR1o8lezQF2NAAvKvYQ8AELY8L\\_yYqEujlgXWpRLM3pcjuC7Hv74bFSs\\_Vo](https://hsfo.dk/artikel/helt-blev-hyldet-reddede-byen-fra-plyndring?fbclid=IwAR1o8lezQF2NAAvKvYQ8AELY8L_yYqEujlgXWpRLM3pcjuC7Hv74bFSs_Vo)



## 24. juni 2021 – På vandretur i vildnisset

I går aftes stod fuldmånen smukt på himlen over Hansted Kirke. Jeg er lige blevet færdig med at læse Murakami's trilogi 1Q84, som jeg var vildt optaget af, så jeg måtte lige ud at tjekke, at der kun var én måne. Det var der. Kun én. Den var til gengæld så flot som sjældent set.

I dag gik turen ud til fugletårnet i Egebjerg enge. Undervejs måtte vi kæmpe med brændenælder og tidsler og kørvel og andet stads. Inngen brombær, heldigvis. Det er sommer, alt grønt er højt og tæt.

Vi gik ud ad Kærvej, hvor de nysgerrige kvier på marken kom styrtende for at se, hvad det var for nogle underlige væsener, der kastede sig ud i vildnisset på den anden side. Det må nok også være et kedeligt liv at være kvie på en mark langt fra alfarvej. De kom ikke længere end til hegnet. Tror de nok for længst har lært, hvad et elektrisk hegn kan gøre ved en kviesnude.

På den anden side af den ret trafikerede omfartsvej var det mest interessante den tårnfalk, der hang i luften over os. Eller nok snarere marken. Den svirrede mange forskellige steder, uden tilsyneladende at få fangst.

Der var ikke meget fugl at se fra fugletårnet. Store Hansted Å flød stille afsted. Det er tydeligt, at juni har været en tør måned.

Der var kvæg på marken, og der var minsandten også bremses i luften. Og på mit ben. Jeg er normalt ikke et særlig interessant byttedyr for myg, men det er noget andet med bremses. De stikker sgu, de skiderikker.

Der var også mere fredelige skabninger, sommerfugle i munter leg på stien, humlebier travlt optaget af nektarsugning i de smukke blomster langs vejen og pragtvandnymfer.

Vi krydsede tilbage over omfartsvejen og fandt grusvejen ind til Hanstedgård. Her er der også enge og søer med svaner, ænder, gæs, blishøns og hejrer.

Og minsandten om ikke der dukkede en musvåge op i luften over os. Den svævede majestætisk rundt, og det blev den ved med, indtil en arrig krage gik til angreb. Lidt senere var der endnu en tårnfalk i luften.

Vores begivenhedsrige vandretur i engene var ved at være slut, men inden vi fandt Egedal, var

vi lige inden om den smukke have i Hansted Kloster. Her er der godt nok et skilt, hvor der står, at adgangen er på eget ansvar, og at man skal tage sig i agt for ikke at få grene og træer i hovedet. Træerne ser faktisk også lidt slidte ud, og det havde en spætmejsse da også fundet ud.

Vi kom hjem uden store mén fra brændenælder og oksebremses.

Og det var heldigvis ikke tsetsefluer. De findes vist kun i Afrika, hvor vi et par gange har været slemt plaget af dem. De er ikke helt ufarlige, da de er bærere af en parasit, der i værste fald kan give sovesyge hos mennesker.

Deres bid er ret smertefuldt. Det har vi ved selvsyn, eller hvad det nu hedder, når man bliver bidt, oplevet adskillige gange.

Aldrig dog så slemt, som dengang vi kørte i kortege fra Lusaka til Lundazi helt ude østpå i Zambia. Det har nok været i slutningen af 1990 eller starten af 1991. Vi skulle ekskortere en ny MS familie, far, mor og 2 børn, der skulle afløse et par frivillige i et landbrugsprojekt i Lundazidistriktet.

Under normale omstændigheder ville man køre ad hovedvejen Great East Road østpå mellem Lusaka og Chipata på grænsen til Malawi og derfra køre nordpå til Lundazi. Den tur er på omkring 750 km. I troperne er der sædvanligvis dagslys i 12 timer, så den tur kunne med lidt god vilje og ikke for mange pauser godt klares på en lang dag.

Nu faldt det sig dog så uheldigt ud, at lige netop i de dage var der seriøse voldelige optøjer mod regeringen omtrent midtvejs, så landekontoret mente ikke, at det ville være sikkert nok at køre den vej.

Alternativt kunne vi så køre mod nordøst i stedet, tage en overnatning i Mpika, og næste dag køre videre og krydse Luangwa-dalen næsten helt oppe ved grænsen til Tanzania og derefter køre mod syd langs grænsen til Malawi. Det ville være en tur på omkring 1.600 km, fordelt på 900 km den første dag og 700 km den næste. Det gjorde vi så.

Nu var det ikke helt nmt på den tid at finde et sikkert overnatningssted i Mpika, men det lykkedes at låne et klasselokale på en landbrugsskole, og der lå vi så alle sammen og skulle forsøge at få en god nats søvn efter dagens 12-

timers tur på landevejen og med udsigt til nogenlunde det samme dagen efter. Det lykkedes ikke rigtig. Kriminalitetsraten i Mpika var også ret høj, ligesom resten af Zambia på det tidspunkt, så for at være sikker på at have bilerne til rådighed næste dag, havde vi parkeret dem lige uden for klasselokalet med døren åben og vagt på skift.

Næste morgen stod alle biler uskadte, hvor vi havde parkeret dem aftenen i forvejen, så vi kunne sadle op og fortsætte vores lange rejse.

Vi nåede uden problemer tværs over Luangwadalene og fortsatte ad landevejen mod syd langs grænsen til Malawi. Lige netop er der på Malawi-siden en meget afsides beliggende nationalpark med alt, hvad der hører til af vilde dyr. Dem så vi nu ikke nogen af. Men når der er vilde dyr, er der også tsetse-fluer, og det var der. I sværme. Store sværme. Man kunne næsten se på dem, at de så frem til stikke snablen i nyt blod. Vi kørte med vinduerne lukkede. Med blæseren på fuld speed. Air-con var udelukket. Det mente MS ikke var nødvendigt i bilerne dengang. Enkelte tsetsefluer fandt ud af at komme ind gennem ventilationen, men det meste af tiden gik det nogenlunde. Når man blot man ikke skulle ud at tisse, men det kunne man jo ikke helt undgå. Det var ikke rart, hverken for kvinder eller mænd. I sådan en nødsituation er man jo ligesom nødt til at eksponere lidt bart kød.

Kunne det blive værre? Ja, det kunne det. Bilen med de nye frivillige, med far ved rattet, punkterede. Vi var endnu ikke ude af det tsetseflue befængte område, men hjul skulle der skiftes alligevel, så familiefaren måtte slippe rattet og skifte hjul. Med tsetsefluerne sværmende omkring sig. Velkommen til Afrika.

Og så var det dagens bemærkning kom. Knægten, der vel var en 7-8 gammel, kom hen til vores bil, som var først i kortegen, og udbrød for-tørnet: "Min far siger, at det er også, fordi I kører så stærkt, at han punkterede."

Ser man det. Vi syntes nu ikke, at vi kørte hurtigere end forholdene og tsetsefluerne tillod, men hvad ved en bonde om agurkesalat og en ny frivillig om hastigheder i Zambia?

Vi kom i øvrigt frem til Lundazi i god behold, fik introduceret de to nye frivillige til deres job, og efter nogle dage var de voldelige optøjer langs Great East Road stilnet af, så vi kunne køre den sædvanlige, og noget kortere, vej hjem til Lusaka.

## 27. juni 2021 – Gensyn med Bjerre Skov

Jeg løb mit første organiserede orienteringsløb i Bjerre Skov i 1956. Jeg var lige kommet i Mellemkolen, og vi havde en gymnastiklærer, Lærer Tønnesen, der udover at lære os at spille volleyball, var meget interesseret i orienteringsløb. Det foregik i DDGI-regi. I stort set alle interessante skove omkring Horsens, og dem er der jo en del af.

Samtidig havde Horsens Forenede Sportsklubber (HFS) en orienteringsafdeling. Her tilbød man også jævnligt træningsløb i de nærmeste skove. Vel sagtens en gang om måneden, måske mere. Vi cyklede rundt. Op til 20-25 km på cykel ud til løbet, derefter et o-løb et par timer, og så 20-25 km tilbage til hjemmet i Horsens.

Jeg havde været FDF'er siden 1952 i Horsens 2. kreds, som ejede en lejr ved Sondrup Plantage. Dengang som nu er orienteringsløb en yndet spejderaktivitet, så egentlig løb jeg mit første o-løb i sommeren 1952.

HFS orienteringssektion var aktiv fra 1956 og frem til 1960, hvor medlemstallet faldt drastisk, og klubben blev opløst. I hele perioden deltog jeg både i træningsløb og åbne løb rundt omkring i Jylland.

Det var ved et træningsløb i efteråret 1956, at jeg første gang stiftede bekendtskab med Bjerre Skov. O-løb i Bjerre foregik dengang på den måde, at vi samledes på et centralt sted i Horsens, hvorfra vi cyklede de 10 km til landsbyen Over Ustrup, der lå ved foden af 'bjergene'. Her havde vi fået lov at låne en gammel lade, hvor vi kunne stille cyklerne og klæde om.

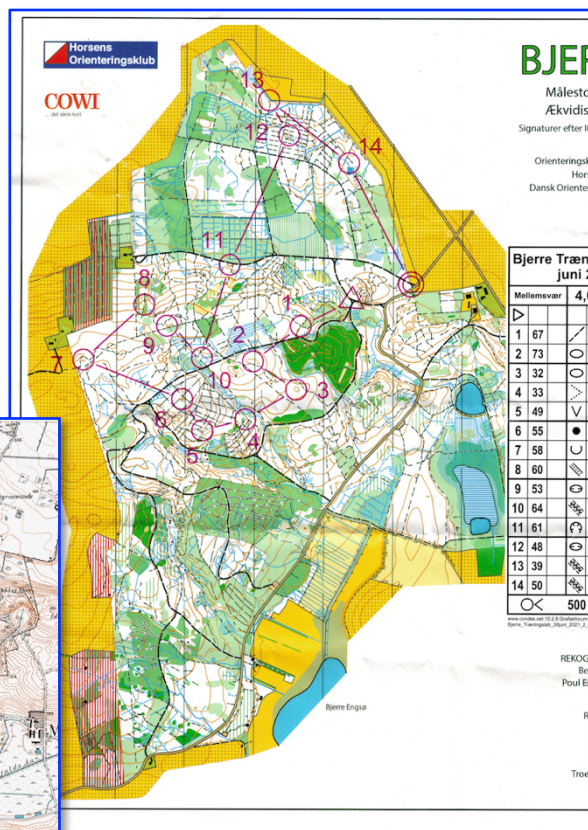
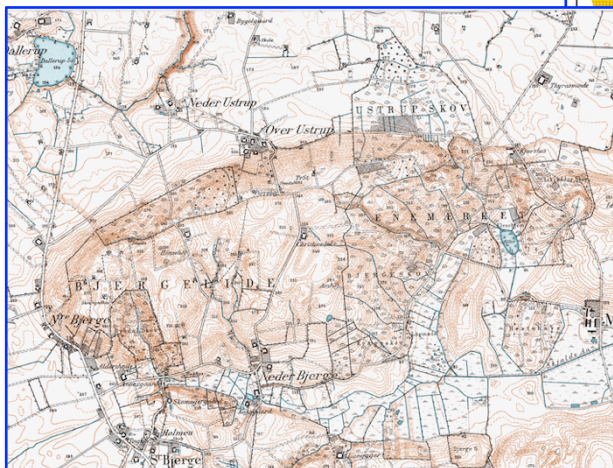
I samlet flok løb vi derefter ad en markvej over til skoven, en lille opvarmningstur på et

par km. Her indtegnede vi selv vores bane med rød blyant på et målebordsblad, som vi i forvejen og i dyre domme havde købt hos Boghandler Helms i Horsens. Kortet var beskyttet med plastic, så det kunne genbruges. Og det blev det ved mange træningsløb.

Efter løbet foretog vi samme procedure, blot i modsat rækkefølge, 2 km nedkøling til laden, omklædning, op på cyklen og så 10 km hjem til byen. De fleste gange lykkedes det uden punktering, ellers var det et antal km's gang med cyklen på slæb. Det hændte.

Det var altså i 1956, at jeg første gang stiftede bekendtskab med Bjerre Skov. I går var jeg tilbage. Jeg tror ikke, jeg har været der siden 1987. Der er såmænd ikke sket så meget med skoven, den er lige så lækker og åben at løbe i, som jeg huskede den. Og lige så kuperet. Det havde jeg godt nok glemt, men den erindring kom hurtigt tilbage, da først vi var startet.

Siden Anne Marie er startet med orientering, har vi løbet sammen. Det er en sjov og hyggelig fælles aktivitet, og da vi er ligeglade med vores tider, har vi tid til at nyde skoven, dyre-



fugle- og planteliv.

#### 4. juli 2021 – Smuttur til 80-års fødselsdag i Vendsyssel

Det blev et fint gensyn med Bjerre Skov.

Jeg har mange svogre og svigerinder. Det er næsten en selvfølge, når Anne Marie er den yngste i en søskendeflok på 12. Den ældste født i 1928 og den yngste, altså Anne Marie, født i 1952. Da var hendes mor, Helene, 45 år.

Mor Helene blev næsten 95 år. Hendes 3 ældste børn, Vagn, Gunnar og Else, er nu alle over 90 år og har det relativt fint. Den familie er gjort af godt stof.

Nr. 9 i rækken, Bodil, er født i 1943, og hendes mand, Svend-Erland, den 3. juli 1941, dvs. han fyldte 80 år i går. De bor i Frederikshavn. Egentlig ville fødselaren 'kun' have sin egen familie på besøg fra frokost og resten af dagen, men det skulle nu da ikke afholde os fra at køre en tur til Frederikshavn til 'surprise'-kaffe lørdag formiddag. Så det gjorde vi. Eller rettere, vi drog til Understed fredag for at besøge Anne Marie yngste storebror, Per og hans kone Karen. De bor i den fædrenegård for enden af Kistehøjvej med en flot udsigt til Understed Bakker. Over Vestergård hedder den.

Det blev en hurtig, men meget fin, smuttur. Det er jo altid hyggeligt at tage på besøg i Vendsyssel, hvor de fleste af Anne Maries store familie stadig bor.

Inden vi endte vores fredagstur i den fædrene gård, var vi lige rundt om den næstældste bror, Gunnar, som vi havde en aftale med til et glas portvin fredag eftermiddag. Det kunne ikke blive om formiddagen, for da passer han sønnens 300 høns. Claus hedder han. Vi spurgte ham, altså Gunnar og ikke Claus, hvor mange æg han havde sanket denne formiddag. '130' var svaret. Det er da godt klaret af en mand, der blev 90 år i januar i år.

Efter besøget hos Gunnar fortsatte vi over til nabogården. Her er det Claus, der styrer bedriften. Han har bl.a. 14 ha med jordbær og en gårdbutik, som tiltrækker folk fra det meste af Vendsyssel. 'Jensen Jordbær' hedder stedet. En del familier tager turen til gården og gør det til en udflugt med selvpluk af jordbær, kartofler, ærter, og hvad der ellers er i sæson, mens andre, deriblandt os, blot køber af de produkter, som Claus' rumænske landarbejdere har plukket. Der var kaffe på kanden, så vi fik også en god snak med Claus om bedriften, inden turen gik videre til Over Vestergård.

Fredag aften gik med god mad og vin og snak og kvartfinaler i fodbold-EM. Synd for Schweiz og godt for Italien.

Lørdag formiddag drog vi alle fire til Frederikshavn til kaffe og rundstykker i udestuen hos Svend-Erland. Vi havde taget det hele med, kaffe, smør, ost, marmelade og på vejen rundede vi bageren for at købe rundstykker.

Fødselaren havde selv brændevin på lager, så vi kunne få 'en lille en' og ønske til lykke på behørig vis.

Vi var hjemme igen i Egedal i tide til at kunne følge verdensmesterskaberne i sprintorientering på svensk TV1. Maja Alm snuppede en bronze-medalje til Danmark, selv om hun kun har kunnet træne de sidste 6 uger pga. en hjernerystelse tidligere på foråret.

TV-udsendelsen om orientering sluttede ganske kort før EM-braget i fodbold kl. 18.00, så det er godt nok ikke nemt af få varm mad for tiden. I går blev det boller, dem med gulerødder, og ost.

I dag er der igen orientering på menuen hos svensk TV1. Kl. 18.20 går starten til sprintstafet. Spændende.

## 22. juli 2021 – Sommer ved Lille Hansted Å

Der er ikke meget vand i floden for tiden. Floden er Lille Hansted Å, som lige nu mere er en lille bæk, man sagtens kan skræve over, har man lyst til det.

I eftermiddag tog vi, som så mange gange før, stien op til og rundt om Vandværkssøen. Det er højsommer, og det bærer vegetationen omkring åen og på engene stærkt præg af. Blomsterne står i fuldt flor, brændenælderne er mandshøje, det samme er tidsler og alle de andre sommerblomster i eng og mark.

Fuglene er ved at være færdige med at opfostre årets kuld, hvad vi fik en fin oplevelse ud af. Det siges, at musvågerne og de andre rovfugle smider deres unger ud af reden, når de (altså forældrene) finder ungerne store nok. Uanset om ungerne kan lide det eller ej.

I dag både så og hørte vi en musvågeunge. Den sad og hylede som en kat højt oppe i et træ. Det lød, som om den mente, at forældrene skulle bringe den take-away food, som den vel havde været vant til siden æg-knækningen. Det skete ikke. Staklen må lære at fange sit eget bytte.

I dag så vi for første gang en skovskade ved åen. Hejren var der også, men den er et dagligt syn, så den falder vi ikke i svime over på samme måde som med musvåge-ungen.

Den decimerede svanefamilie ser også ud til at have det fint. Oprindeligt var der fem svaneunger, men to er forsvundet. Gederne i søen har måske taget dem. Hvis der er geder. Det er der nu nok. Som i enhver dansk sø med respekt for sig selv.

Bier og hvepse har travlt i blomsterne, køerne har travlt på marken, sneglene har travlt i rørene, og vi har travlt med at nyde det hele.

Det er sommer i Danmark, og hvilken sommer er det ikke.

## 8. august 2021 – Sommerglæder

I denne uge har vi haft besøg af Bodil, vores gamle veninde tilbage fra Zimbabwe-tiden. Bodil kom søndag og rejste tilbage til Nykøbing Falster i fredags.

Det var fint sommervejr, så meget af tiden gik med at sidde på terrassen og kigge efter fugle.

Vi nåede dog også en tur ned ad Danmarks bredeste gågade, Søndergade i Horsens, med de fine skulpturer af Michael Kvium og Christian Lemmertz og de fristende butikker. Det blev til en ny sommerjakke til Bodil. Godt for byens erhvervsliv og økonomi. Mere af den slags så kommuneskatten kan holdes i ro.

Horsens lægger hus til Danmarks Industrimuseum. Det er absolut et besøg værd. Lige nu er der en særudstilling af Jacob Boserups billeder, som egentlig hører til i Socialdemokratiets gruppeværelse på Christiansborg. De er også værd at se.

Og så kom jeg i øvrigt i tanke om, at der ligger et fint fugletårn ved Nørrestrand. Masser af vadefugle: Ænder i det lave vand, en kæmpeflok gæs i luften over søen, en hejre på den modsatte bred, og minsandten om der ikke også dukkede en rovfugl op i luften over vores hoveder. Lidt svært at artsbestemme, men en fiskeørn var det. Besluttede vi.

## 16. august 2021 – Familiefræs

De 3 yngste jelsbaksøskende af den gamle flok, dvs. Anne Marie, Jette og Per, var i Middelfart i går eftermiddag for at se, hvordan Krondiamanterne Rigmor og Vagn, den ældste jelsbak'ker, befandt sig i deres lejlighed i Middelfart.

Per og Karen kom til Egedal søndag eftermiddag og mandag formiddag sluttede Jette sig til, så vi i samlet flok kunne drage sydpå til frokost og eftermiddagskaffe hos Vagn og Rigmor. Det blev en rigtig hyggelig eftermiddag for os alle sammen, som billederne viser.

Alle har det godt. Per og Karen drog nordpå igen i eftermiddag efter en rundtur i Horsens Statsfængsel, det gamle, indviet i 1853, taget ud af drift i 2006 og nu indrettet til et særdeles interessant museum.

Vi fik også lige tid til en vandretur ved Lille Hansted Å. Den blev nu ikke så lang ved åen. Det har regnet rigtig meget de seneste par dage, så stien var oversvømmet. Det samme var markerne. Men hejren og svalerne havde det fint, de nød den lettilgængelige føde.

## 17. august 2021 – August har været våd

Vi har haft besøg af Anne Maries mindste storebror Per og hans kone Karen. De kom søndag eftermiddag. Mægtig hyggeligt. Vi kan rigtig godt lide at have besøg.

Vi havde lagt en plan om at besøge Anne Maries ældste storebror Vagn og hans kone Rigmor i Middelfart. De har lige fejret Krondiamantbryllup, i slutningen af april, men det kunne vi ikke være med til at fejre på grund af corona-en. Nu er restriktionerne imidlertid lempet, så vi tænkte, det kunne være fint at besøge dem.

Det gjorde vi så i går eftermiddags. Anne Maries yngste storesøster Jette bor i Solbjerg, det er ikke langt fra Egedal, så hun sluttede sig til os.

Her er lidt årstal: Vagn er 93 år, født i maj 1928, Anne Marie er født i maj 1952, næsten på dato 24 år efter Vagn, Per bliver snart 77 og Jette er født juni 1949. Det er så bare 4 af de 12 børn, som Anne Maries mor nåede at føde mellem maj 1928 og maj 1952. Godt klaret af jelsbakklanmor Helene. Hun nåede endda næsten at blive 95 år. Gode gener i den familie.

Inden Per og Karen drog nordover til den mødrene fødegård, nåede vi lige et besøg på Fængslet. Altid særdeles interessant.

Men ikke så snart var Per og Karen draget af, før vi igen fik besøg. Denne gang i luften, hvor 2 røde glenter svævede rundt og afsøgte engen for føde. Efter et kvarters tid fløj de vestpå ud af syne.

Utrolig flot syn var det.

I går eftermiddag efter turen til Middelfart ville vi gå en tur op til svaneparret med de 3 svanunger. Vi kom ikke langt den vej. Der var kommet så meget regn, så stien var oversvømmet. Det samme var engene. Til stor fornøjelse for hejren og svalerne.

Men nu er der altså kommet så meget vand i åen, så jeg stemte i med et lille vers. Kommer her. Kan afsynges.

Ja, kors, hvor har det regnet ved Hansted Lille Å,  
Og det har tordnet, og det har lynet ved Hansted Lille Å,  
Ja vand står op til kanten af Hansted Lille Å,  
Så I ka' sørme tro, at der er vådt her ved Hansted Lille Å.



## 10. september 2021 – Vilde kaniner på Endelave

Vi har været tre dage på Endelave, kaninernes ø. Ja, der er da også mennesker på øen, 150 fastboende endelavitter, siger man.

Vi skulle over for at se kaniner. Cykle og vandre på de lokale vandrestier, der med et fælles, og velvalgt, ord kaldes kaninoen. Spanien har caminoen, Møn har camønoen og Endelave har altså kaninoen.

Vi havde cyklerne på bilens cykelhænger til Snaptun, hvor man har indrettet en fin langtidsparkeringsplads til besøgende til Endelave, der ikke ønsker at tage bilen med til øen. Bagagen var afpasset med, at det skulle kunne stables på cyklerne, og vi skulle kunne styre cyklerne med en lille rygsæk på ryggen. Hvor skulle den ellers placeres, rygsækken, hvis ikke det var på ryggen.

Alt gik efter planen. Vi parkerede, stablede tasker på cyklerne og rygsækkene på ryggene, sadlede op på cyklerne og trillede langsomt ned mod havnen, hvor færgen allerede lå og ventede på passagerer.

Der var fint vejr, så vi fik en smuk sejltur fra Snaptun Havn til Endelave By. Vi havde fundet en bænklads på soldækket. Ja altså, da vi første havde fundet ud af, hvordan vi skulle åbne døren til dækket. Det var ikke helt nemt og vi måtte spørge en af de mere erfarne endelavitter i salonen, hvordan man kom på dækket. "Op ad trappen", sagde hun. "Der har vi været", sagde vi, "men døren var låst". "Nå", sagde endelavitten, "det er ikke fordi, I har prøvet at åbne døren indad?" "Joh", sagde vi. "Nå da", sagde hun, "så er det derfor. Den skal åbnes udad".

Det hjalp meget. Den var lidt tung døren, men den kunne åbnes. Nu vidste vi så det til hjemturen, hvor alle havde samme plan som os, nemlig at opholde sig på soldækket. Det var endda endnu bedre vejr på hjemturen end på udturen, ikke en vind rørte sig, solen skinnede fra en skyfri himmel og søen var helt rolig. Smuk, smuk tur.

Vi havde booket et værelse på Endelave Kro. Der var sådan heller ikke andre muligheder.

Eller ret beset, det var der nu. Der var en shelterplads ved skolen og en primitiv teltplads ved flypladsen, og der var vist også mulighed for at leje en hytte på campingpladsen. Men for os var det nu ikke så attraktivt, så kroen blev det.

Her boede vi i Værelse 7. Uden bad, men dog med håndvask. Og rindende vand.

Sengen var smal og madrassen blød. Værelset var mindre end vores badeværelse her på Egedal 14, men man havde alligevel fundet plads til en lille lænestol. Man skulle være en del ekvilibrist for at kravle i seng under skråvæggen. Den side tog Anne Marie. Tak for det.

Sengen var smal, som sagt, meget smal endda, så det meste af den første nat lå jeg vågen for ikke at falde ud af sengen.

Intet fjernsyn på værelset, eller kroen i det hele taget. Fint initiv. Nu havde jeg godt nok også lidt svært ved at se, hvor man kunne have hængt et fjernsyn op i det lille pulterkammer-værelse, vi beboede.

Der var internet, og det virkede. Fint, faktisk, og godt nok til, at vi kunne følge fodboldlandskampen mod Israel på iPad'en.

Men vi var jo på Endelave for at se kaniner. Og gjorde vi så det. Masser af kaniner. Den første aften gik vi en sen eftermiddagstur på Strandvejen. Her vrirlede det med kaniner.

Næste dag cyklede vi 12 km tur rundt på nord-siden. Med madpakke. Cykelruten går ikke helt ud til spidsen, så vi måtte vandre den sidste kilometer til øens nordspids med navnet "Den øverste ende". Velvalgt navn.

Øvre hedder toppen af øen. Det er særpræget. Og fredet. "Den øverste ende" rager ud i Kattegat, og her mødes bølgerne fra hver sin side. Der var svag vind, men alligevel var der pålandsbølger både fra øst- og vestsiden af spidsen. Hvordan det lige kan lade sig gøre, har jeg endnu ikke fundet en forklaring på. Der er sikkert en naturlig forklaring. Eller det er der.

Hen på eftermiddagen gik vi en tur til Vesterby, der ligger et lille stykke vest for Endelave by. Her er der gadekær, 2 stk. endda, med ænder og et mylder af kaniner på græsplænerne ved byens huse og gårde.

Vi endte i Møllehusets Øl- og Vinstue. Vi droppede ind og tænkte, at vi måske kunne få et glas rosé og en kage. Det kunne vi ikke. Det var en bar, sagde Pia, som drev stedet. Vi måtte nøjes med rosé og chips. Det var såmænd også godt nok.

Det så ud til at være den lokale beverding. Der sad en flok i have og drak øl. Den sædvanlige flok så det ud til. De var flinke nok.

Der var en fin palhotta i haven, hvor vi nød vores rosé og udsigten til en kæmpe stor edderkop, der hang ned fra loftet midt i hytten. Den havde adskillige maddepoter med fluelig rundt omkring i vinduerne.

I haven uden for muntrede kaninerne sig.

Dagen efter drog vi sydpå mod klinten. Det er en rigtig klint, 5 meter høj, stejl og med præg af, at vandet æder af den ved storm.

Der gik en sti på toppen, men ejeren af marken havde sat et skilt op med teksten "Al færdsel udenfor strandbredden FORBUDT" og et citat om offentlighedens adgang til strandarealer.

Stranden var stenet, men kunne dog forceres med nogen forsigtighed, så vi nåede helt ud til klinten og tilbage igen uden uheld.

Tilbage på kroen var det så kun at indtage en kroplatte, en halv til hver, og se på svalerne på rygningen på den gamle skole og på traktorsafari-vognen, der stod parkeret uden for kroen.

Vi spurgte kromanden, hvorfor "Færdsel forbudt"-skiltet var sat op. Vi syntes nok, at det var lidt ekstremt at forbyde folk at gå på trampestien på toppen af klinten på et stykke jord, der ikke blev dyrket.

Kromandens forklaring var, at det skyldtes folks opførsel. Bonden var blevet træt af, at turisterne blot lod deres hunde løbe frit rundt på marken og jagede vildtet. Vist en lidt søgt forklaring. Han kunne vel blot have sat et skilt op med teksten "Hunde skal føres i snor". Ærgerligt, og sikkert også til en vis irritation for de turister, som Endelave blandt andet lever af. Men sådan er der så meget.

Endelave er bestemt et besøg værd.

### 13. september 2021 – Bygger man nu afrikansk i Egebjerg?

På vores vandretur i byen i går kom vi forbi dette parcelhus under opførelse. Det ser ud, som om højre side er færdigt, men venstre stoppet før tid.

Det bringer minderne frem om tiden i Afrika. I Tete i Mozambique boede vi i et hus opført af Danida. Udmærket hus med en fabelagtig udsigt ud over Zambezi-floden. Det var det sidste i en række på 5 huse, hvor det første blev brugt som gæstehus for besøgende fra Ambassaden, ministre fra Danmark og andet godtfolk med ærinde i byen.

Ved siden af vores hus var en lokal familie i gang med at opføre et nyt hus. De var startet, inden vi flyttede til byen i starten af 1997, og de var langt fra færdige, da vi forlod Tete i slutningen af 2000. Vi spurgte vores lokale mozambiske kolleger, hvorfor det tog så lang tid. Forklaringen var, at man ikke blot kunne gå i banken og få et lån til at bygge et hus, men måtte financiere projektet af sin løn. Når der var penge til at købe materialer, gjorde man det og kunne bygge videre.

Det siger sig selv, at det tog lang tid. Det forhindrede nu ikke familierne i at bo i husene, selv om de var under opførelse.

Der var en anden, og mere subtil, forklaring. Skattereglerne var sådan, at man skulle betale ejendomsskat af færdigbyggede huse, så derfor lod man ofte et lille hjørne af taget stå uden tagplader, eller et lille værelse stå uden hel (eller delvis) færdig ydervæg.

Gad vide, om det er på grund af udfordringer med finansieringen eller forsøg på skatteunddragelse, at der lige nu i Egebjerg står et halvfærdigt hus?



### 23. oktober 2021 – Gensyn med Borre Knob

Der er vist ingen, der har været ved Horsens Fjord, der vil betvivle, at det er en af Danmarks smukkeste fjorde. Selv mener jeg, at det er den smukkeste. Jeg er nok også lidt forudindtaget.

På sydsiden af fjorden, tæt på Snaptun Havn med færgeforbindelserne til Hjarnø og Endelave, finder man en af fjordens smukkeste naturoplevelser, den smalle halvø Borre Knob, der strækker sig langt ud i fjorden, helt ud til sejlrenden, hvor havdybden er 18 meter.

Anne Marie og jeg var første gang på Borre Knob for 4 uger siden, på en smuk, men kold septemberdag, hvor viberne holdt generalforsamling for at beslutte, hvornår de skulle starte turen sydpå. Der var op mod et par hundrede viber samlet i lagunen. Et flot syn.

Vi har igen besøg af vores niece Berit. I dag gik turen derfor igen til Borre Knob. Det var flot vejr, men koldt, faktisk koldere end for 4 uger siden. I læsiden varmede solen, og i blæstsiden gik vi blot lidt hurtigere, så vi havde ingen problemer med at holde varmen.

I dag var fuglelivet begrænset. Viberne var væk, for længst draget sydpå til varmere egne. Der var et par grønirisker i et frønnet gammelt udgået træ, og en rovfugl i luften på udkig efter føde. Et par ænder i lagunen og måger og strandkader på revlen vest for halvøen. Det var vist alt.

Der er et skilt ved starten på turen rundt om halvøen. Her står der, at det er et "enestående naturområde". Og det er det.

## 24. oktober 2021 – Hansted Lille Å, floden, stiger igen, igen....

Den sidste uges tid har været våd. Det har regnet i mange timer i træk.

Sædvanligvis regner det ikke voldsomt her i dalen, men alligevel er der faldet så meget regn, at Hansted Lille Å igen er vokset ud over sine bredder og nu mest ligner en flod.

Det skyldes nok ikke kun de 40 mm, der er faldet på vores terrasse og på engen nedenfor i denne uge, men er nok også et resultat af regnmængderne længere oppe ad åen.

Lille Hansted Å har sit udspring i Tebstrup Sø på Jyllands højderyg. Her hedder åen ganske vist Vind Å. Efter nogle km sydpå flyder den ind i Tolstrup Å, der ændrer navn til Lille Hansted Å, når den når bjerglandskabet ved Hansted Skov, hvor de stejle dalsider flere steder når en højde på mere end 50 m.

Efter skoven flyder åen ud i Lille Hansted Ådal med eng, skov, mose, sø og mark og passerer undervejs i landsbyen Hansted en gammel vandmølle, der for længst har afsluttet sin rolle som produktionsmiddel.

Når åen bliver til flod, som det er sket igen i denne uge, bringer det minder frem om andre floder, der har skabt ravage, mens vi var i nærheden. Eller passerede. Det er lidt nervepirrende at passere en flod i en bil på et udlagt leje af sten, skal jeg hilse og sige. Også selv om det er en 4-hjulstrækker.

I april 1996 flyttede vi fra Maputo efter en tumultarisk afslutning på mit job som landekoordinator for Mellemfolkeligt Samvirke i Mozambique. Selv om mit job var slut, var vi ikke klar til at flytte tilbage til Danmark, især fordi Anne Marie stadig havde et par konsulentjobs at passe. Et af dem på Danhiko-skolen i Harare.

I Harare boede Karen, vores gode veninde, i et stort hus med børneafdeling med eget bad og toilet. Den afdeling fik vi lov at låne. Så da min kontrakt sluttede, skulle vi blot flytte os i bil fra Maputo til Harare, en lille sviptur på 1600 km.

Inden vi flyttede, skulle vi lige have pakket alt vores bohaver i en container, så det gik marts måned med. Vi skulle også flytte ud af vores dejlige hus i Bairro do Triunfo i Maputo, og da jeg havde sagt op med virkning fra 1. marts, manglede vi et sted at bo en måneds tid. Det burde sådan set ikke have været et problem at låne et par værelser hos et frivillig-par i Maputo. Vi var venner, troede vi, med et

frivilligpar, vi kan jo kalde dem I&P, der boede i et kæmpestort 3-etagers hus i et fredeligt naboblag i midtbyen.

Da øverste etage alligevel stod tomt og ubrugt, troede vi, at vi kunne låne et par værelser. Danskere i udlandet passer på og hjælper hinanden, og alt det der. Mente vi nok. Især venner burde vel stille op.

Men det var I&P overhovedet ikke interesseret i, viste det sig. Husker ikke, hvilken begrundelse de brugte, men vi fik klart indtryk af, at der ikke kunne være tale om at udlåne værelser til en taber, der havde sagt sin stilling op i utide. Man skulle da nødig associeres med en taber. Det kunne jo skade ens egne karrieremuligheder, ikke sandt. Mente I&P vist.

Vi fandt et andet sted at bo, mens vi pakkede ned i Maputo og gjorde klar til at flytte til Harare til en af vores "rigtige" venner, Karen Lundbo.

Da situationen efter et par år havde ændret sig, og da Anne Marie og jeg havde skabt os en fin karriere, fik piben lige pludselig en anden lyd, så meget endda, at da Anne Marie skulle på projektbesøg i Maputo, tilbød I&P, at hun kunne bo hos dem. De havde jo god plads, sagde de. Anne Marie takkede pænt nej.

Det er ikke alle, ej heller MS-frivillige, der har format til at se bort fra sine egne snævre interesser. Men det havde Karen, så vi fik nogle meget fine måneder i 1996 sammen i Harare.

I starten af april var dagen så endelig kommet, hvor vi skulle forlade Maputo og begive os gennem Sydafrika til Harare. Umiddelbart efter grænseovergangen til Sydafrika passerer hovedvejen Komati River. Det er en stor flod. En rigtig stor flod og den var steget voldsomt i dagene forud. Lille Hansted Å er ingenting i sammenligning.

Det er skræmmende at stå på en bro over en flod, der virkelig er i oprør. Denne sommer har vist os, hvor slemt det kan gå, også i Europa. Dengang i Afrika skete det jævnligt, og var der ikke oversvømmelse, så var der tørke. Skidt var det altid. Det gælder vist stadigvæk.

Vores tur fra Maputo i april 1996 gik for så vidt problemfrit, i hvert fald hvad angår oversvømmelser og floder i oprør. Det gik til gengæld ikke helt problemfrit trafikmæssigt.

Det startede, umiddelbart efter at vi havde forladt fra Maputo. Vi ville hurtigt ud af byen, lidt for hurtigt syntes den trafikbetjent, der stod i vejkanten og målte bilernes hastighed med en ikke for nylig kalibreret hastighedsmåler af ældre dato. Han påstod, at vi havde kørt for stærkt. Efter 8 år i Afrika vidste vi godt, at det ville være onsdag at protestere, det ville i værste fald blot gøre ondt værre. Betjenten kunne f.eks. konfiskere kørekortet og deponere det på den nærmeste politistation i Maputo, hvor vi så kunne afhente kortet nogle dage senere. I bedste fald. Det forudsatte naturligvis, at betjenten havde fået afleveret kortet, at det ikke var forsvundet på stationen, og at der var personale til stede.

Alt det vidste vi godt, og vi kendte også de umanerlig dårlige arbejdsbetingelser – og lønninger – i politistyrken i Mozambique, så alt andet lige ville det være den bedste løsning, så fremt vi kunne få lov at betale på stedet. Det kunne man som regel, og det kunne vi selvfølgelig også den dag, så efter en kortere forhandling med betjenten om bødens størrelse og betalingen af samme, forlod vi Maputo med retning mod grænseovergangen til Swaziland.

I Ressano Garcia, grænseovergangen, skulle man blot have tålmodighed og et smil på læben, så gik formaliteterne med at passere grænsen som regel uden de store problemer. Således også den dag i starten af april på vej til Harare.

Nu var vi så i Sydafrika, og her må man godt køre stærkt på hovedvejene, vidste vi. Så det gjorde vi. Desværre for os, også på et sted med en tydeligt markeret hastighedsbegrænsning. Og en trafikbetjent i siden af vejen med et nyere, og sikkert også nylig kalibreret apparatur til måling af bilisters hastighed. Apparatet viste, at vi endnu engang havde kørt for stærkt. Bødeforlæg kunne forudses. Og i Sydafrika var der ordnede forhold, så her kunne man ikke forhandle om bødens størrelse, endstige betale på stedet. Vi fik dog lov at beholde kørekortet, men skulle ind på politistationen i Nelspruit for at betale. Ikke noget større offer, idet vi alligevel havde planlagt en overnatning i Nelspruit, inden den videre færd nordpå mod Harare.

Resten af turen gik fint, uden hverken bøder eller oversvømmelser.

Og så er det i øvrigt slet ikke den største bødehøst på samme dag, vi fik samlet den dag i april 1996.

Et par år forinden lykkedes det os at få 3 hastighedsbøder på samme dag. I Chimoio i Mozambique.

Vi skulle aflevere et par MS-projektbiler i Tete, så Anne Marie og jeg kørte i kortege fra Maputo. Da vi nåede til Chimoio, efter 1200 km kørsel, hvor vi havde planlagt en overnatning, var vi lidt trætte og ikke helt opmærksomme på, at der var 30 km/t fartbegrænsning ved indkørslen til byen. Vi kørte begge to vel omkring 40-45 km i timen, så det var fair nok, at vi begge to blev verfet ind til siden. Her blev vi forelagt vores overtrædelse af færdselsloven. Som sædvanlig i Mozambique kunne vi godt forhandle bødens størrelse, når blot vi betalte på stedet, så det gjorde vi.

Vi kørte ind i byen for at lede efter nattelogi. Det lykkedes ikke i første omgang, så vi stillede den ene bil et sikkert sted og kørte vestpå ud af byen i den anden bil. Vi havde hørt, at der var et center en snes km ude, hvor vi måske kunne få et værelse. Det var et løst rygte, som ikke havde noget på sig, så vi måtte tilbage til Chimoio og starte forfra med at lede.

Da vi når byen, bliver vi verfet ind til syden endnu engang. Af den samme færdselsbetjent som første gang. Han meddelte os, at vi havde overtrådt hastighedsgrænsen på 30 km/t. Det forstod vi ikke en brik af, for vi havde bestemt ikke set noget skilt med hastighedsbegrænsning, og det meddelelse vi ham. Og så var det, at vi blev mødt af dem eneste begrundelse, som vi ikke havde noget modsvar imod. Hvad han sagde? Jo, han sagde: "Jamen, det ved alle, at der er en fartgrænse på 30 km/t på det sted, så selv om skiltet er faldet ned, har I overtrådt fartgrænsen".

Vi opgav videre forhandling og betalte.

Men tilbage til Lille Hansted Å. Selv om vandet nu igen er faldet til et mere normalt niveau, kan man jo godt synge med på et lille vers om åen på den smukke melodi til "Se, nu stiger solen af havets glød". Her kommer det:

Se nu stiger vandet i Hansted Å,  
himlens sluser åbnes fra skyer grå,  
alt mens dalens fugle sig skjule må,  
når nu vandet stiger i Hansted Å.

Når nu vandet stiger i Hansted Å,  
kan man ikke mere på stien gå,  
men må vandre byen på må og få,  
langt fra vandets brusen i Hansted Å.

Langt fra vandets brusen i Hansted Å,  
må på andre stier vor vej nu gå.  
Men, når solen skinner fra himlen blå,  
falder vandet atter i Hansted Å.

Falder vandet atter i Hansted Å,  
kan vi snart på stien ved åen gå,  
og så høre sangen fra fugle små,  
mens vi nyder turen ved Hansted Å.

## 27. oktober 2021 – Nu falmer skoven

Vi er igen en tur i København, denne gang for at Anne Marie kan passe sin læsegruppe, og for at vi begge kan deltage i Nunca Mas bestyrelsesmøde. Nunca Mas arbejder med resocialisering af udsatte grupper flere steder i verden. Det kan man læse mere om på deres hjemmeside (<https://www.nuncamas.net>), som jeg har fornøjelsen at være webmaster på.

Vi er godt nok ikke medlemmer af bestyrelsen, men frivillige, Anne Marie som Financial Controller og meget mere, og jeg altså som webmaster.

Nunca Mas har lige fået lov at bruge et lokale i Plumfondens Hus på Christianshavn. Det ligger i Dronningensgade og er gammelt, meget gammelt, med bindingsværk, lavt til loftet og med stejle trapper og skæve gulve. Charmende, på sin vis.

Det er efter sigende det eneste hus på Christianshavn, som ikke blev bombarderet og skadet under den anden verdenskrig.

Vi bor med udgang til selv om vejret er tilfældet i oktober





### 31. oktober 2021 – Vi har mindst 2 hejrer i Hansted-Egebjerg

Vi har hejrer i Hansted Skov og Egebjerg Enge. De kommer og går. Eller rettere, de flyver og lander. I dag var der 2 hejrer, der på samme tid kom flyvende og landede på marken ved siden af åen. Et flot syn.

Vi gik igen i dag op til skoven. Som så ofte før. Der er meget vand i åen, men dog ikke så meget som efter kraftig regn. Småfuglene flyver muntert, eller måske forskrækket, rundt i træerne, når de ser os. I dag så vi bogfinke og gærdesmutte. De er ikke nemme at fange med kameraet, i dag lykkedes det ikke. Bladene falder og fylder skovens stier. Skovens farver skifter fra grønt til gult og brunt og rødt. Smukt ser det ud. Der er heldigvis ikke langt til vintersolhverv.

Svanerne i Vandværkssøen har delt sig op, ser det ud til. Der er kun én svaneunge tilbage. De andre fire svaner er væk. Anne Marie har en teori om, at det er en han, der er efterladt, og at de to andre svaneunger er hunner, som forældrene har fløjet væk med til andre revirer.

Det kunne såmænd også være, at den tilbageblevne han endnu ikke har udviklet sine flyvefærdigheder til at kunne flyve til andre mere attraktive vådområder.

I går blev det et gensyn med Staksrode Skov, hvor Horsens Ok havde inviteret til træningsløb. Det er vel en 30 år siden eller mere, at jeg har været i lige netop den skov. Anne Marie og jeg havde en fin mellemsvær tur i den smukke bøgeskov (overvejende) på nordsiden af Vejle Fjord. I tørvejr. Regnen startede så småt med dryp på bilens forrude på vejen hjem.

I dag er gader og veje i Egebjerg blevet invaderet af uhyggelige gespenter. Der er mange børnefamilier i Egebjerg, så sliktiggeriet på Halloween har gode betingelser. Underligt med al denne amerikanisering. Skulle Alle Helgenes Aften ikke være godt nok. Tilsyndeladende ikke.

Nå, men det er nok også bare godt nok.

## 1. november 2021 – Dagens hejre

Dagens hejre dukkede op ved morgenbordet. Smukt så det ud, da den svævede ind over marken og fandt et fint sted at slå sig ned. Der er godt nok ikke meget hejremad på den mark, så efter kort tid fløj den videre til andre hejrejagtmarker.

Jeg børstede tænder og gik til tandlæge. Nul huller og ros for min tandhygiejne. Altid rart at få ros. Det er nok også billegere i det lange løb.

Eftermiddagen gik med en tur til vaccinationscenteret i Horsens, hvor jeg fik mit tredje Covid-19 stik.

Boosterstikket er i armen og virker. Det føles i hvert fald sådan. Lidt ømhed må man vel forvente.

## 22. november 2021 – Så kom vinterens første frost

Meteorologerne havde lovet nattefrost. Ned til 3-4 grader, sagde de. Det holdt stik.

Der er i det hele taget et leben på den mark. Og forleden dag var der en fasankok.



Da vi stod i morges, lidt op ad formiddagen, var der 3 graders frost udenfor. Da vi rullede gardinet op i soveværelset, var der rim på ruderne. Udenfor, altså. Utroligt, som 3-lags glad isolerer.

Der var også rim på marken på den anden side af åen. Smukt så det ud fra terrassen

Temperaturen nåede ikke over 5 grader, men solen skinnede, det meste af dagen fra en skyfri himmel, så vi nød den daglige tur op til søen med svanerne, herfra op ad egebjergtet til byens top.

Dagene går med at følge naturens skiften. Nu har alle træer smidt bladene. En del ligger i åen, eller rettere det gør de så ikke mere, for kommunen har haft et bæltekrøretøj ude for at rense åen op. Det har hjulpet gevaldigt på vandstrømmen.

Og hejren ser ud til at nyde at stå ved bredden på udkig efter fisk. Der er ørreder i åen. Vi har set dem. Store er de ikke, men det er hejren nok ret ligeglad med. Blot de er der. Nogle af dem er så ikke mere i åen, men i hejrens mave.

Der er altid krager, selvfølgelig, men der dukker også tit et par rådyr op. En skam, man ikke har jagttegn. Måske skulle vi foreslå en "Nak & Æd" – episode fra Egedalen.

Vi har vores faste løberuter. Min er lidt kortere end Anne Marie' så jeg når en gang imellem så tidlig hjem, at jeg kan nå at se hende kæmpe sig gennem engen på trampestien.

Alt vel her i dalen. Frost, sol, stille vejr.





Fasankok og hejre på marken ved floden.



Det ser voldsomt ud, når åen grødeskæres.

## 8. november 2021 – Smuttur til Roskilde

For et par uger siden havde jeg et møde i Roskilde. Det var orienteringsforbundets Østkreds, der havde inviteret til klubleder-møde, hvor jeg havde et indlæg om arbejdet med at modernisere forbundets stævnerreglement. Det skulle have været sket for flere år siden, men det er en helt anden historie.

Vi havde booket et B&B ophold på en bondegård et stykke uden for byen. Til gengæld var det kun en kilometers vej fra Roskilde OK's klubhus. Kærgården hed stedet.

Fint sted, lidt langt ude på landet for enden af en grusvej. På denne tid af året er grusveje temmelig mudrede, så bilen trængte gevaldigt til en tur i vaskehallen efter turen.

Der var en smuk udsigt ud over markerne med Roskilde Domkirke ude i horisonten. Og en lille dam på marken med løvfrøer, sagde ejeren. Man har åbenbart et løvfrøbeskyttelsesprojekt i Roskilde.

Roskilde Domkirke har vi et helt specielt forhold til. Det var her vi blev gift for snart mange år siden. På det tidspunkt boede vi i Roskilde, og faktisk var domkirken vores sognekirke, så det var naturligt nok, at bryllupsceremonien skulle finde sted der.

Det var et stille bryllup. Et meget stille bryllup. Vi var ikke andre end os selv og vores vidner, Berit og Niels og deres dreng Bertram, som på det tidspunkt var 8 måneder gammel.

Det var også en meget smuk vielse i det flotte kirkerum. Og det var sommer, og vejret var flot. Ikke en sky på himlen, temperaturen 20-25 grader.

Det er sædvane ved vielser i Roskilde Domkirke, at man slår kongeporten op, så det nygifte par kan forlade kirken af den imponante hovedindgang.

Det var et imponerende syn at stå i kirkens kor og se ud gennem kongeporten på den solbeskinnede kirkeplads udenfor. Og være nygift. Ikke så ringe endda.





Udsigt fra Kærgården  
til Roskilde Domkirke



Efter brylluppet  
5. juni 2004

## 9. november 2021 – Der er også fasaner i Boserup Skov

Da vi nu var i Roskilde, var det oplagt at gå en tur i Boserup Skov, som vi kendte rigtig godt fra dengang, vi boede i byen. Det var vores faste løbetræningskov.

Det blev aldrig til orienteringstræning, selv om Roskilde OK også dengang var en velfungerende klub. Endda med fast lørdagstræning det meste af året.

Jeg har engang løbet et vintercup-løb i skoven. I frostvejr. Med sne overalt. Det var koldt. Det er en del år siden nu.

Vi fik en fin efterårstur ud af det denne tirsdag. Selv om vi godt nok ikke tidligere har set fasaner i skoven, lignede den sig selv. Høje flotte bøgetræer, stejle skrænter ned mod fjorden, snævre, slyngende mountainbike-spor, smukke skovsøer. Og et lille telt. Gad vide, hvad det blev brugt til. Så for lille ud til beboelse.

Vi fandt også "Livets træ", et flot højt egetræ med et lille skilt på maven.



Livstræet i Boserup Skov (herover)

Den våde mose



Findveji-post



Fasaner og folk i skoven





**20. november 2021 – Nye vandrestier udforskes**

## 20. december 2021 – Gensyn med Uldrup Bakker

For snart mange år siden, 35 år siden er det vel, boede vi i Søvind en halv snes kilometer uden for Horsens.

Og hvad skal den oplysning til for. Joh, dengang var det sådan, at vores favoritvandretur gik rundt i Sondrup og Uldrup Bakker, og her løb vi også på ski om vinteren. Bakkerne ligger blot en 4-5 km fra Søvind, så de var nemme at nå med bil eller cykel. Det gjorde vi ofte, nåede dem med bil eller cykel. De fleste gange blev det vist bilen.

Det er et fantastisk smukt sted. Det er jomfrueligt orienterings-terræn. Der har aldrig i nyere tid været afholdt organiseret o-løb i hverken Sondrup eller Uldrup Bakker. Desværre.

Det skyldes modvilje fra ejerne. Sondrup Plantage er ejet af et selskab med 722 anparter, hvoraf jeg er den lykkelige ejer af den ene. Jeg får hvert år indkaldelse til generalforsamling, men det er endnu ikke lykkedes mig at deltage. Generalforsamlingen tager et par timer og foregår som oftest på Park Hotel i Odder. I gamle dage var det på Hundslund Kro, men da den stoppede serveringerne, flyttede man generalforsamlingen til Odder.

Da jeg boede på Frederiksberg, var det for langt at køre for et par timers møde, og i år, hvor jeg egentlig havde tænkt mig at deltage, kom der et andet møde i vejen sammen aften. Ærgerligt nok, for jeg havde tænkt mig at foreslå, at man åbnede op for orienteringsløb. Nåh, men det skulle ikke være i år. Problemet er nok, at det er den samme bestyrelse, der har siddet på magten i en snes år eller mere, og før den tid var det deres forældre, og de har ikke tænkt sig at åbne skoven mere end højst nødvendigt. De er alle jægere og lever vist i den vildfarelse, at alle aktiviteter ud over den almindelige skovvandringsmand og -kone vil skade vildtet, heller ikke selv om man har adskillige videnskabelige undersøgelser, der viser, at det ikke er tilfældet. Men hvad hjælper det mod ignoranter.

Jeg trådte for øvrigt mine barnesko i Sondrup Plantage i 1952, som 9-årig på min første FDF-sommerlejr i Olufsborg, som lejren hed. Det gør den stadig.

Dengang var der tog mellem Horsens og Odder. Odder-grisen hed toget. Med station i Søvind, den nærmeste inden Olufsborg. Herfra gik vi i samlet flok de 10 km ud til lejren. Med

sang på læben og vabler i skoene. Sommetider flere end sommetider.

Det var min første sommerlejr som FDF'er. Jeg holdt ud hele ugen. Det var ikke alle, der gjorde det. Der var forældredag om onsdagen, midt i ugen, og her kunne hjemveen godt slå så meget igennem for en 8-9 års knægt, der var hjemmefra for første gang, at det trak mere at komme hjem til mors kødgryder end lejrtanternes ditto, når nu forældrene og muligheden var der. Hjemme igen skulle man jo heller ikke skrælle kartofler, vaske op, fylde mælkejunger med vand fra pumpen ved Sondrup Bæk neden for den 35 m høje bakke og derefter bære jungen op ad bakken til lejren. Det var tungt. Også selv om man var 2 drenge om at bære. Vandet blev i øvrigt kun brugt til madlavning, vask foregik i bækken. Eller i fjorden ved Sondrup Strand. Der var drenge, der ikke nåede at blive vasket i den uge, lejren varede, som denne lille anekdote viser. Efter en sommerlejr, hvor det havde regnet og regnet, kom lille Frederik hjem til sin mor med en hel rygsæk med vådt tøj. Eller rettere, som moren fortalte senere: "Næsten alt hans habengut var vådt, det eneste, der var tørt, var hans hånd-klæde".

Dengang, på min første sommerlejr, var der solskin hver eneste dag hele ugen. Det var det nu altid om sommeren i 1950'erne.

Vi gik hver eneste formiddag ned til Sondrup Strand for at bade. Eftermiddagene gik med løb i plantagen. Så vidt jeg husker. Eller lejr-olympiade, hvor bakk løbet var en disciplin, der var hadet af alle os drenge. Olufsborg ligger på en 35 m høj bakke over vejen nedenfor. Bakk løbet gik, som navnet antyder, fra vejen op over bakken 35 m oppe, bag om lejren og ned igen ad et par skovstier til vejen, hvor der var et 60 meter sprintløb mellem hujende drenge, der allerede havde gennemført strabadserne.

Bakk løbsruten gik i øvrigt lige forbi latrinerne. Her gav man den lidt ekstra, så man kunne komme forbi i en fart. Lugten hang ved i og omkring latrinerne, De skulle tømmes flere gange i ugens løb. Hvordan det foregik, er en helt anden historie. Hvem der stod for tømmingen. Et par af os drenge, der havde gjort sig uheldigt bemærket. Somansir.

Sondrup Plantage grænser mod øst op til Uldrup Bakker, dengang et meget afvekslende område med skov og åbne sletter med en

fantastisk udsigt over Alrø og Horsens Fjord. Nu har skoven taget magten over de åbne sletter, og med en enkelt undtagelse er udsigten væk. Fandt vi ud af, da vi i lørdags besluttede os for et gensyn med Uldrup Bakker. Undtagelsen er udsigten over fjorden mod vest med Vorsø og Stensballe Skov i det fjerne.

Gensyn og gensyn. Anne Marie påstod hårdnakket, at hun aldrig havde været der. Men det har hun.

Vi parkerede neden for Blakshøj, på en ret bred skovsti uden p-forbud. Jeg kendte godt stedet i forvejen og medgiver gerne Anne Marie, at vi ikke tidligere sammen har parkeret på netop det sted.

Herfra er der 73 m op i luften til Blakshøj, der er områdets højeste punkt. Op i luften er den rette betegnelse. Lår Kiddesvej med flere længder. Stejlt er det, og jeg skal da lige love for, at turen op ad bakken fik pulsen op. Vi pustede ud på toppen og fortsatte dernæst ned over sletten, som godt nok mere lignede skov end åben slette. Smukt var det alligevel.

Ved foden af bakkerne ligger Uldrupgård med sine lave mure og høje stråtage. I gamle dage, da jeg i sin tid slog mine folder som FDF'er, var gården stærkt forfalden, men i sidste øjeblik lykkedes det en ny ejer med mange penge at redde og restaurere den markante bygning.

Uldrupgård er en såkaldt Schäfergård, der oprindeligt blev brugt i fåreavlen. Fårene er for længst væk, formodentlig derfor, at skoven har fået overtaget over sletten. I stedet for fåregård er det særprægede og smukke bygningsværk nu omdannet til selskabslokaler. Efter hjemmesiden at dømme er det et populært sted for bryllupper, dåbsfester, konfirmationer, guld- og diamantbryllupper og runde fødselsdage. I øvrigt ikke nogen billig fornøjelse. Lejeprisen er pebret. Man kan overnatte i et par sovesale med køjesenge. Der er plads til en 50-60 mennesker, hvis alle senge er i brug.

Efter at have passeret gården drejede vi mod syd ned mod fjorden og det smukt renoverede Kanalhuset. Det stod også i gamle dage og forfaldt lige så stille, men også her har der været folk med sans for potentialet i gamle smukke, men forfaldne bygninger, der har hostet op med en stor sum moneter til en renovering.

Hvad det er for en kanal, Kanalhuset refererer til, ved jeg ikke, men der er vel en kanal et sted

ved Kanalhuset. Eller også er den forlængst sandet til.

Kanalhuset er smukt renoveret, godt nok ikke i samme stil som det fremstod før fredningen af nordsiden af Horsens Fjord i 1977. Har jeg læst i et læserbrev i Odder Avis, bragt i december 2019, hvor en læser klagede over ændringen.

Selv om ejeren af huset ikke havde fået tilladelse til ændringen, fik han dog tilgivelse af fredningsnævnet efter færdiggørelsen. Ak ja, sådan går det tit i dette land, hvis man har penge og sit netværk i orden.

Gad vide om kæmpesommerhusene i Marienlyst bliver revet ned, eller man også her får tilgivelse og ændret lokalplan med tilbagevirkende kraft?

Ved Kanalhuset er der en flot udsigt til det tidligere kvindefængsel i Amstrup. Det blev nedlagt i 2000, og er efter sigende omdannet til luksusboliger. Flot ser det ud fra den anden side af fjorden.

Uldrup Bakker er desværre heller ikke åbent for o-løb. Det er vist endda noget sværere overhovedet at få lov til at bruge skoven til andet end stille vandring på de eksisterende skovstier. Som offentligheden en passant har ret til i henhold til naturbeskyttelsesloven. Efter solopgang og ikke senere end solnedgang og alt det der.

Det har desværre nok lang udsigter til orienteringsløb i Uldrup Bakker. Man kan jo blot håbe på, at der kommer en ny hersker på Aakjær Gods med mere forståelse for offentlighedens interesse i at bruge naturen. For der er vel ikke håb om, at loven bliver ændret, så vi i Danmark får samme allemandsret som i Sverige?

En flot tur var det. Og vi nåede lige hjem i tide til at se fuldmånen stå op bag højspændingsmasterne, mens den nedgående sol i vest lagde farvelade på himlen.

## 21. december 2021 – Vintersolhverv

I dag er det Vintersolhverv, den korteste dag i kalenderen, og nu skal jeg da lige love for, at vinteren kom til Egedal.

Der var 5 graders frost over eng og å og mark og skov. Og et tykt lag rimfrost på ydersiden af vores soveværelsesvindue. Det er da utroligt, som 3-lags termovinduer isolerer.

Ved otte-tiden lysnede det mod sydøst og snart var himlen dækket af farvelade i røde og lilla farver. På denne tid af året, ved vintertide, har vi mulighed for at følge solopgangen uden at skulle op for en vis herre får sko på.

Smukt var det, og tiden var inde til et lille vinterrim. Kan med stor fornøjelse afsynges på melodien til 'Blæsten står frisk over Limfjordens vande'.

Frosten står flot over Egedals enge,  
lyser så hvidt som vintersne.  
Dækker så fint hver en gade og vænge,  
nu kommer vinter, kan vi se.  
Når sneen falder ved vintertid,  
så håber vi alle, at jul bli'r hvid.

Træer og buske har smidt deres blade,  
nøgne de står med snehvidt pur.  
Fugle i grene er fløjtende glade,  
synger som altid i mol og dur.  
Og hejren ved åbredden stander flot,  
den ser efter føde, for fisk er godt.

## 22. december 2021 – Julehilsen

Julen er nær, året rinder ud, det er tid at kigge tilbage på året, der gik og frem mod året, der kommer.

Vi er flyttet. Endnu en gang. I starten af året havde vi været på road-trip i Danmark i 5 måneder siden salget af vores andelsbolig på Frederiksberg, og vi havde egentlig planlagt at fortsætte turen flere måneder endnu, i hvert fald hele foråret. Men så kom tilbuddet om at leje et rækkehus i Egedal pludseligt dumpende. Det kunne vi ikke sige nej til. Vi havde været på venteliste siden maj året før, og vi kunne ikke vide, hvornår næste hus blev ledigt. Så vi takkede ja, afbestilte de sidste 3 måneders sommerhusreservationer, gik i gang med flytteforberedelserne og standsede rundrejsen. I hvert fald midlertidigt.

Vi flyttede ind den 10. marts og bor nu med udsigt til eng, å, mark, skov og landsbyidyl med kirke og kloster. Fra vores stue kan vi se intercity og regionaltogene rulle forbi på den østjyske længdebane på faste tidspunkter hver time. DSB er langt bedre end sit rygte, kan vi berette, skal vi dømme efter præcisionen på den del af strækningen, vi har udsigt til.

Der er dejligt i Lille Hansted Ådal, og vi nyder at kunne vandre, løbe og cykle i denne smukke egn af Danmark, så lige nu for tiden er vores nomadetilværelse sat på hold.

Vi har 4 km til byen på cykel. Ja, også i bil og på gåben. Det er ikke langt, faktisk en halv kilometer kortere end fra vores tidligere hjem på Frederiksberg til Rådhuspladsen. Til gengæld betydelig mere bakket, så pulsen pisker i vejret på en cykeltur til byen. Skulle vist være sundt.

Vi har stadigvæk forretninger i København og tager jævnligt en tur til hovedstaden. Det har vi det meget fint med. De fleste gange er det til møder i Nunca Más, en ngo, der støtter oprindelige folks rettigheder flere steder i verden. Anne Marie, med ansvar for økonomien, er en del mere involveret end Erik, som blot vedligeholder deres hjemmeside.

Vi tager også gerne en tur til hovedstaden for at besøge venner og familie, eller for at Anne Marie kan passe sin læsegruppe. De mødes som regel en gang om måneden. Og man skal jo også til tandlæge en gang om året. Det er ret nemt at finde en grund til at tage til hovedstaden.

Efter sådan en tur til røg, støj og møg, og kaos på cykelstierne, har vi det ekstra fint med at vende tilbage til de åbne vidder her i Jylland.

Vi har haft mange venner og familie på besøg i de snart 10 måneder, vi har boet i Egedal. Vi glæder os over hvert eneste besøg, så kombar do somansir på MolsLinjen.

I år holder vi jul alene hjemme i Egedal. I disse omikron corona-tider er det vist meget klogt. Også selv om vi begge har fået det tredje stik.

## 25. januar 2022 – Nå, men nu skal vi så til det igen....

Til hvad, dog?

Joh, vi har købt en andel i en andelsboligforening i Lund, 6-7 km vest for Horsens. Overtagelse 15. marts, flyttemand bestilt til 8. april, flyttekasser kommer 23. marts.

Når det nu er en andelsbolig, kan man jo ikke sige, at vi har købt et nyt hus. I en andelsboligforening køber man blot retten til at bo i huset, med alt hvad det indebærer af fornøjelser. Og pligter. Og medlemskab af foreningen, og pligt til fælles arbejde, og deltagelse i den årlige generalforsamling og alt det andet, der følger med.

Lund er på størrelse med Egebjerg-Hansted, hvor vi har boet siden marts sidste år. Omkring 3.000 indbyggere. Med udsigt til mange flere. Der udstykkes og bygges og planlægges flere udstykninger.

I gamle dag gik landevejen mellem Horsens og Silkeborg gennem Lund. Det gør den heldigvis ikke mere. Der er for længst lavet en omfartsvej, og den gamle vej gennem byen har fået chikane-bede og -bump.

Vores andelsbolig er en del af en forening, stiftet i 1988 med 12 enheder. Der er 6 dobbelte rækkehuse, 8 carporte, et cykelskur og et værksted til fri afbenyttelse. Husene er bygget i 1988, tagene udskiftet for ikke så mange år siden. Sund økonomi, ser det ud til.

Den bolig, vi skal overtage, er blevet totalrenoveret i 2020. Altså sådan rigtig total. Fra gulv til loft, fra køkken til badeværelse, fra stue til værelser. Ikke alt helt i vores smag, men det kan der nok gøres noget ved hen ad vejen. Det er et ældre, eller midaldrende, eller yngre i forhold til os, en altså et par på omkring 60 år. De har kun boet i huset i 2 år, og man undrer sig selvfølgelig over, hvorfor de vil flytte umiddelbart efter at have sat huset i stand. Det spurgte vi dem om, da vi skrev købekontrakten under. De gav 2 plausible grunde. Dels var huset ikke stort nok til, at deres mange børnebørn kunne komme på besøg på samme tid. Dels kunne de ikke finde ud af at være andelshavere. De havde haft eget hus, inden de flyttede i andelsbolig, og i modsætning hertil havde de så fundet ud af, at de skulle spørge bestyrelsen om alle væsentlige ændringer, de ønskede at foretage.

Et grelt eksempel, de var minsandten nødt til at spørge generalforsamlingen, om de måtte lave en hundelem i terrassedøren, så deres lille gamle og døve hund kunne gå ud og lufte sig selv. Det kunne de ikke, 6 stemmer imod, 5 for.

De havde dog senere fået dispensation af bestyrelsen til alligevel at sætte en hundelem i terrassedøren. Hvordan det lige hænger sammen, når generalforsamlingen har sagt nej, kan man jo godt undre sig lidt over.

Så lige nu er der altså en hundelem i terrassedøren. Den bliver dog fjernet og døren genoprettet til hel tilstand, inden vi flytter ind. Er aftalen. Og så sker det vel også. Hvis ikke, skal vi have rabat på købsprisen. Siger aftalen også.

Men altså, vi skal nu i gang endnu engang med at finde ud af, hvad vi kan få plads til i det nye hus, og hvad der skal foræres væk. Eller bare på genbrugspladsen.

Spændende bliver det.

## 10. februar 2022 – Naturen har det fint ved Hansted-Egedal

Det er et stykke tid siden, at vores vandretur gik op om kirken, over jernbanen og ned ad Vandmøllevej, hvor vi sidste sommer næsten daglig havde fornøjelsen af at følge med i vibernes liv og færden. I går eftermiddag gik vi turen igen.

Vi havde været til møde i København tirsdag aften. Selv om regnen stod ned i tove hele vejen over Sjælland og Fyn på turen tilbage i går formiddag, så var solen kommet frem, da vi nåede til Egedal. Så vi besluttede at gå en af de sædvanlige ture rundt i omegnen.

Ved Vandmøllevej, på marken hvor viberne holdt til sidste sommer, er der nu dannet en stor sø. Den megen regn i efterår og vinter har haft sin virkning.

Det er for tidligt for viberne. Det vidste vi nu godt i forvejen. Til gengæld er vibemarken blevet invaderet af en stor flok gæs. De så ud til at muntre sig med det friske græs rundt om de nydannede sø. Flot syn.

Turen ad Vandmøllevej bringer os forbi et meget stort kvæghold. Hidtil har det været almindelig dansk malkekvæg. Tror jeg da, men hvad ved en bybo som mig om kvæghold. Ikke meget, selv om både min egen svoger og Anne Maries familie er landmænd og – kvinder.

Nu er der imidlertid sket en vis udvikling i bestanden. Der er kommet højlandskvæg til, kunne vi se. De er både store og flotte.

Svanerne i Vandværkssøen har nu fået selskab af både ænder og blishøns. Det er sket, efter at svaneungerne er vokset til. I sommer jagtede det gamle svanepar enhver fugl, der blot dristede sig til at tænke på at flyde rundt i søen.

Svaneungerne er langsomt ved at skifte ham. Der kommer flere og flere hvide fjer til syne. Det har været spændende og interessant at følge med i svanefamiliens udvikling. De udrugede 5 svaneunger, som i lang tid så ud til at klare sig fint. Pludselig en dag var der kun 3 unger tilbage. Der er sikkert en gedde eller to i søen, der har fået sig et godt måltid svanemad. I løbet af vinteren forsvandt der endnu en unge. Den var for stor en mundfuld for en gedde, men det kunne da være, at den har fået besked på at forsvinde. Vi har en teori om, at det var en hanunge, og for at der ikke skulle ske indavl, har forældrene nok bedt dem om fjerne sig. Tænker vi. Det kan også være vores konspirationsteori, der blomstrer. Hvorom alting er, så er

der kun 2 svaneunger tilbage. De ser til gengæld ud til at have det fint.

På vejen tilbage fra skoven og søen, nåede vi endnu et betagende syn. En tårnfalk, der svirrende over Egebjerg Fælded afsøgte området for føde.

Og hjemme igen havde vi minsandten fået besøg af en fasankok, som piskede rundt i det høje græs lige uden for vores terrasse. Den så os ikke.

## 20. februar 2022 – Foråret så sagte kommer....

Efter den heftige regn i den sidste hele uge af februar har vi nydt det fine vejr fra lørdag.

Solen var længe ventet. Og vi brugte den som anledning til intensive motionsaktiviteter. Lørdag tog vi til orienterings-træning i den lokale skov, hvis areal for nogle år siden blev kraftig forøget, da kommunen i samarbejde med Naturstyrelsen i 2013 købte Rugballegård, der tidligere har været statens forsøgsstation for dyrehold og planteavl.

Rugballegård Skov, som skoven naturligvis kommer til at hedde, når den er færdig, er et bynært skovrejsningsområde mellem Horsens og Hatting. Med et areal på 161 hektar og en beliggenhed direkte op af Åbjergskoven, Bygholm Sø og Bygholm Park fordobler Rugballegård Skov den samlede størrelse af det store og meget varierede skov- og naturområde ved Bygholm Ådal.

Det kommer ikke blot os o-løbere, men alle byens borgere til gavn.

Halvdelen af den nye skov har været beplantet siden 2014, og er nu vokset så meget op, at det kan bruges til orienteringsløb. Den sidste halvdel er man startet på med anlæggelse af stier og småsøer.

Nyplantet, som skoven er med overvejende træer i lange lige rækker, er det godt nok ikke det mest interessante at kæmpe sig igennem, især ikke når man skal på tværs af planteretningen. Og det syntes banelæggeren, at vi skulle. Og sådan blev det da. Det tog sin tid, men vi kom igennem.

Søndag var vejret lige så godt som lørdag, så vi besluttede at cykle en lang tur. Vi havde egentlig planlagt en tur til Brædstrup, hvor der er en fotoudstilling i det tidligere Tinghus. Google-maps sagde 25 km fra Egedal til Brædstrup, og så kunne vi nok regne ud, at det sikkert ville blive samme distance hjemad. Det tænkte vi lidt over. Og sov på.

Det var nok godt nok. 50 km på cykel for mere eller mindre utrænede ben ville nok være noget overmodigt at kaste sig ud i, så det gjorde vi så heller ikke.

Cykle langt ville vi dog. I stedet blev det en rundtur nord om Hansted Å til Lund og syd om åen hjem til Egedal. 19 km blev det til. Det var ikke såmænd ikke så slemt, havde det ikke

været for det (særdeles) kuperede terræn vest for byen.

Ruten starter med en tur op ad Gl. Kirkevej i Egebjerg. 800 m opad med en stigning på 30 m. Det svarer til 3,8%. Ikke helt Tour de France eller Kildrevej i Vejle, men dog nok til at få sveden frem helt ud i handskerne, pulsen op og lungerne på overarbejde.

På toppen passerede vi Egebjerg Butikstov – en Coop 365, en Netto, et Kagehus og en Pizzabager – i forholdsvis god form. Både puls og lunger var faldet til ro i en tilstand, der lignede normalen. Fingrene var stadig varme.

Nu gik ruten videre på et forholdsvis fladt stykke gammel asfalt med meget lidt trafik, den gamle landevej mellem Lundum og Egebjerg. Den er nu ubrugelig som landevej, eftersom den er blevet gennemskåret Den Østjyske Motorvej. Man har dog været betænksom nok til at anlægge en tunnel under motorvejen, så gående og cyklende fra de to gårde, der ligger med 100 meters afstand, men klos op af motorvejen på hver sin side, trods alt kan besøge hinanden uden at skulle ind om Rådved og Egebjerg.

Tunnelen kom også os til gode. Vi cyklede under motorvejen og snart var vi ude på et ualmindeligt smukt stykke østjysk landskab med skov, eng, marker og juletræsplantager. En enkelt keramik-mager kom vi også forbi. Måske var det blot et gammelt skilt, hvem ved? Vi ved det ikke, vi var ikke inde at undersøge sagen nærmere. Det må blive en anden gang.

Det gik lidt op og ned. Mest ned. Naturligt nok, eftersom vi kørte i bakkerne nord for Hansted Å og nødvendigvis skulle passere åen for at komme over på sydsiden.

I Lundum skar vi ind ad en markvej og fandt den gamle jernbanelinje til Bryrup. Den er for længe siden blevet omlagt til en cykel- og vandresti mellem Horsens og Silkeborg. Den bliver markedsført som Danmarks flotteste jernbanesti. Og med rette.

Vi cyklede dog ikke mod Bryrup, men den modsatte vej, mod Lund. Det gik nedad hele vejen til Broen over Floden Hansted. Kunne godt minde lidt om den over floden Kwai, som vi besøgte i 2006, mens niece Berit boede i Bangkok. Hansted Å broen er knap så bred og



knap så høj og blev ikke bygget af krigsfanger, men af datidens brobyggebisser.

Men ellers har de to broer samme funktion, at sørge for at togene kan passere fra den ene side af floden til den anden.

Vi gjorde holdt på broen og tog billeder.

Siden sadlede vi op igen og fortsatte færdien mod Lund. Nu gik naturstien opad. Det var ikke den store overraskelse. Heldigvis ikke voldsomt opad, det gør jernbaner jo som regel ikke, i hvert fald ikke i denne del af verden.

Det er noget andet ude i den store verden. Da vi boede i Urambo i Tanzania, skete der på et tidspunkt en meget stor togulykke på hovedlinjer mellem hovedstaden Dar es Salaam og Kigoma ved Lake Tanganyika. Et sted på linjen mod Urambo, men mange kilometer før byen, skal toget kravle op ad en ret stejl stigning. Hvad der gik galt, er det ikke rigtig til at sige, men i hvert fald havde toget ikke fået nok fart på, så den nåede ikke helt op, men måtte opgive ævred med det resultat, at det kørte baglæns ned ad linjen igen uden at kunne standse, blev afsporet og væltede, hvorved en del passagerer mistede livet.

Det var kort tid efter, at vi havde haft vores gode veninde Ruth og hendes to piger på besøg i Urambo, og de havde faktisk taget toget fra Urambo til Dar. Det tog kørte planmæssigt og uden problemer hele vejen til Dar. Altså toget kørte uden problemer. Det gjorde Ruth og pigerne ikke. De blev bedøvet under togturen og berøvet deres ejendele, i hvert fald de mest værdifulde ejendele. På trods af, at de havde en førstklasseskupé for sig selv, og på trods af, at de havde barrikaderet vinduet med en 2x4 tommer rafte. Men det er en helt anden historie, som ikke har noget at gøre med vores cykeltur i søndags.

Jernbanelinjen passerer i øvrigt Urambo, så vi kunne sådan godt have undværet vores bil. Eller biler. Det gjorde vi nu ikke.

Anne Marie rejste en aften og nat med toget fra Kigoma til Urambo efter et projektbesøg ved Lake Tanganyika. Det var sammen med en gruppe lokale kolleger, så det var ikke så farligt. Altså hvis man ser bort fra risikoen for afsporinger og lignende uheld, som dog heldigvis ikke var dagligdags kost.

Turen gik helt efter planen. Med de sædvanlige forsinkelser, naturligvis, og usikkerhed om, hvornår toget ville ankomme til Urambo. Men det var helt normalt.

Vi havde en aftale om, at jeg skulle holde mig underrettet på stationen om, hvornår toget kunne forventes at ankomme, så jeg kunne være der med bilen og få fru og kollegerne sikkert hjem til deres bopæl. Det ville være midt om natten, og konceptet med gadelygter var endnu ikke blevet introduceret i Urambo, og jeg kan hilse og sige, at der er mørkt i det mørke Afrika om natten uden gadelygter. Til gengæld er nattehimmelen spektakulær, men det er en helt anden historie.

Som aftalt holdt jeg mig underrettet om forventet ankomsttid hos den flinke og absolut forstående stationsforstander. Hen imod midnat var meldingen, at man ikke forventede før næste formiddag, så jeg tog hjem og gik i seng. Det skulle jeg aldrig have gjort. Det havde været bedre at slumre hen på en bænk på stationen, bortset fra at stationsbygningen var aflåst om natten, men så kunne jeg vel have fundet mig en sivmåtte at slumre på.

Toget ankom omkring kl. 03.00. Da sov jeg tungt i min seng. Anne Marie fik et lift med en kollega, men vel hjemme ved vores hus var udfordringen nu at få mig vækket, så hun kunne komme ind i huset. Nattevagtmændene hjalp, han var vågen, minsandten, og efter en del hur-lumhej lykkedes det at få mig ud af sengen. Populær var jeg dog ikke.

Tilbage til hovedsporet, vores cykelrundtur omkring Lund. Solen skinnede, det var det herligste vejr, og vi nåede snart Lund. Her tog vi lige et smut rundt om vores kommende bolig for at se, hvor langt man var kommet med fjernvarme-installationen. Sidst vi var der, for et par uger siden for at aftale nogle detaljer om overtagelsen, havde fjernvarmeselskabet gravet render ind til alle husene, klar til at lægge rør. Det var overstået i søndags, rørlægningen, så vi med glæde. Nu venter vi så kun på tilslutningen, så vi kan få naturgasleverancen standset.

Efter Lund går det nedad mod motorvejen. Fra Lund mod Horsens er Bryrupbanestien omdøbt til Provstlundstien, men det er nu den samme. Sådan da. Man har været nødt til at ændre linjeføringen for ikke at komme i karambolage med motorvejstilslutningen på Horsens-Silkeborg Landevej, så i stedet for at følge den gamle jernbanelinje, slår vejen et stort sving

mod nord, løber kraftigt nedad mod Bygholms Enge, passerer under (langt under) motorvejen for derefter at slå et stort sving mod syd og stige lige så kraftigt op mod tilslutningen til den gamle jernbanesti. Her er stigningen 2,8%, heller ikke voldsomt i Tour de France sammenhæng, men nok til at en gammel mand får, om ikke åndenød, så i hvert fald lungerne på overarbejde.

Tilbage på jernbanestien går det jævnt ned mod omfartsvejen. Også her er der en tunnel, så man risikofrit kan passere vejen. Man er nu på det laveste sted på hele ruten. På dette sted går Den Østjyske Længdebane nærmest parallel med omfartsvejen. Der er som bekendt 2 måder at passere en jernbane med meget togtrafik, over eller under. Jeg ved godt, at man også kan passere ved en overgang med eller uden bom, men det sker ikke ved Den Østjyske Længdebane. Det er enten under eller over.

Her, lige netop på dette sted, lige efter tunnelen under omfartsvejen, har man besluttet, at vejen skal gå over jernbanen.

Så altså, fra en tunnel under omfartsvejen til en vej over jernbanen, men mindre end et par hundrede meter imellem, skal jeg give Tour de France-lignende. Her er det 2,8%. Så endnu engang kom lungerne på overarbejde. Her sidst på turen gav det også syre i benene, men op kom vi.

Og derefter var der blot 4 km tilbage til Egedal ad en relativ flad rute. En enkelt bakke mod slutningen, men intet i sammenligning med det, vi havde været igennem.

Og nu fortsætter højtrykket tilsyneladende ufortrødent med sol og relativ høje dagtemperaturer. Herligt.

Men hvad med mandag, hvor solen også stod højt på himlen? Jo tak, den havde vi afsat til rengøring. Hele dagen. Det skal man ligesom mentalt have sig forberedt til. Det havde vi, så det gik. Og det er da dejligt bagefter.

## 12. marts 2022 – Gensyn med Purhøj

Vi har igen besøg af vores gode veninde Bodil. Vi fulgtes ad hjem til Egedal fra Nykøbing Falster i fredags. Vi havde været nede at se hendes nye bolig, en dejlig andelslejlighed i centrum af byen. Og ganske tæt på Sønder Kohave Skov, hvor vi minsandten fandt et par Findveji-poster. Anede ikke, at den skov var en del af Findveji-projektet. Nu ved vi det, så næste gang tager vi løbeskoene med og finder flere poster.

Før turen til Nykøbing F. havde vi været en tur i hovedstaden, dels for at jeg kunne holde en aftale med min hudlæge og dels for at deltage i et bestyrelsesmøde i Nunca Más. Men det er en helt anden sag.

I går nød vi det gode vejr med en vandretur til Purhøj. Anne Marie og jeg har nu boet i Egedal et års tid, og vi har mange gange stået på Egebjerg Bavnehøj og kigget over på Purhøj. Vi er også mange gange på Bollervej kørt forbi skiltet, der viser op til Purhøj, og hver eneste gang har jeg sagt: "Vi skulle egentlig tage derop en dag, det er et flot sted".

Indtil i går havde Anne Marie aldrig været der. Det er nu ikke mere tilfældet.

Jeg havde fundet en hjemmeside, der hedder BestigBjerge. Her er der vist en fin lille vandresti fra Bjerrelide op til Purhøj med en stigning på 65 m. Den mente vi nok, at vi kunne klare. Det kunne vi.

Op igennem skoven (bogstavelig talt, op igennem skoven) til højen, hvorfra der er en fabelagtig udsigt ud over Horsens By og hele Bjerre Herred. Purhøj er med sine 120 m over havet det højeste punkt i hele herredet.

Tilbageturen gik ned ad den voldsomt stejle vej til landsbyen Ustrup, hvortil vi i gamle dage, meget gamle dage, i midten af 1950'erne klædte om i en lade for at løbe orienteringsløb i Bjerre Skov.

Det var dengang. Ustrup er vel en 10-12 km fra Horsens på cykel (ja, det er den vel også i bil). Intet problem for en rask dreng for at tage til o-løb i Bjerre. Fra omklædningsladen gik/løb vi en kilometers vej til skoven, hvor startstedet var placeret, og derefter løb vi et 8-10 km o-løb i skoven, vendte tilbage til startstedet, fik tjekket vores kontrolkort og noteret vores tid, hvorefter vi gik/løb tilbage til laden klædte om til cykel-dress og cyklede de 10-12 km tilbage til byen.

Egentlig var det vel nærmest et triathlon, vi var ude på hver lørdag dengang i midten af 1950'erne.

Bortset fra at triathlon endnu ikke var opfundet. Men det kunne det nu godt have været.

Vi løb i øvrigt også i Ølsted Skov. På samme betingelser. Her klædte vi godt nok ikke om i en lade, men i krostuen på Ølsted Kro.

### **13. marts 2022 – Viberne er vendt tilbage**

Dagens motionsaktiviteter startede med en 19 km rundtur på cykel til Lund og tilbage igen til Egedal. I Lund så der ud til at være stille i vores nye hus. Vi får nøglen på tirsdag, så mon ikke huset er ved at være tømt. Det vil vise sig på tirsdag.

Hjemme igen fortalte Anne Marie, som havde været ude på sin søndagsløbetur til skoven, at viberne var vendt tilbage til vådområdet nord for Vandmøllevej. Samme sted som sidste år.

Den oplevelse kunne vi ikke lade gå fra os, så vi tog en lille vandretur rundt om Hansted Kirke og op til marken med viberne. Og ganske rigtigt, de var der. Vi talte i hvert fald tre viber. Der skal nok komme flere.

Det bliver spændende at følge. Gad vide, om der er viber i Lund, eller vi bliver nødt til at tage en tur til Hansted en gang imellem for at se viber.

Nu ved vi jo i hvert fald, hvor de er.

## xx. juli 2021 – Jeg holder meget af tog

Nu ruller nattogene igen ud i Europa. Det er da herligt. Så kan man, dvs. jeg, igen drømme om en togtur til Rom eller en anden spændende destination i Sydeuropa. Lissabon, måske.

På vejen kunne jeg så passende genlæse 'Nat-tog til Lissabon', en meget læseværdig bog af Pascal Mercier og genopfriske minderne om byen, dens smukke arkitektur og de stejle, smalle gader, hovedpersonen Mundus traver rundt i.

Jeg har mange fine minder om togture, ud over de korte ture mellem landsdelene i Danmark.

Den seneste lange tur, vi har været på, er Rocky Mountaineer i Canada. De hævder selv at være 'Among the Top 5 Trains in the World'. Turen er fra Jasper i Alberta til Vancouver i British Columbia med en overnatning i Kamloops.

Turen tager 2 hele dage, fra tidlig morgen den første dag til hen på aftenen den følgende. Hvornår turen slutter, kan ikke siges på forhånd. Afhænger alt sammen af den øvrige trafik på linjen. Og andre forhold uden for selskabets kontrol. Snefald f.eks.

Vi havde fået plads i en 2-dækker vogn, med en fabelagtig udsigt fra topdækket og en lige så fabelagtig gourmet-forplejning på bunddækket, hvor alle måltider blev indtaget. Og dem var der en del af. Der var i øvrigt fri drinks og snacks på hele turen.

En anden 2-dages tur, vi har prøvet, gik fra Pretoria til Cape Town. Det var hverken med mad eller fri drinks, men der var dog en spisevogn, hvor vi fik en ganske glimrende forplejning. Turen tog 36 timer for de omkring 1.000 km, så gennemsnitsfarten var såmænd ikke højere, end en gepard kunne følge med. I hvert fald på en kortere strækning. Vi havde egen sovevogn, som om dagen blev konverteret til siddevogn.

Og så Indien da? Jo, her har vi såmænd også rejst med tog. Det var dog kun en dagtur, en meget lang dagtur fra

Engang havde jeg en plan om at tage med den transsibiriske jernbane fra Moska til Vladivostok. Det var vist godt nok, at det ikke blev til noget. Det er en rejse over rigtig mange

**xx. december 2021 – Nye vandrestier udforskes**

**dd. juni – Om at bo i shelter**

Når man bosætter sig i et andet land, er der naturligvis vigtigt, at man kan sproget. I hvert fald til husbehov. Det er vel baggrunden for kravet om et vist kendskab til dansk for de nye borgere, der søger om statsborgerskab.

Dengang vi havde folkehold i Afrika Nu er jeg efterhånden blevet så gammel, så det ikke generer mig ret meget at tabe ansigt.

Om sprog

Fru Andersen og skolegang

Diamantbryllup

Embedsmænd og deres opførelse over for mini-  
stre



## Carsten Jensen

26. april kl. 06.00 ·

### SÅDAN GØR DU KARRIERE I UDLÆNDINGEBRANCHEN

Der er tre kriterier, der i dag tæller, hvis du gerne vil indtage en tung post inden for statsapparatet, som minister eller formand for Flygtningenævnet, og det er ikke viden, kompetence eller erfaring. Du skal helst have en plettet karriere, der viser din villighed til at lade dig korrumpere, hjemsesøges af selektivt hukommelsestab samt være i besiddelse af et godt sovehjerte, så du ikke bliver holdt vågen om natten af samvittighedens glammende vagthund.

Vi har ikke dødsstraf i Danmark, men så har vi Flygtningenævnets formand, landsdommer Henrik Bloch Andersen. Da B.T. konfronterer ham med, at 11 ud af 12 eksperter nu tager afstand fra Udlændingestyrelsens misbrug af deres udsagn om sikkerheden i Syrien, er han upåvirket. Eksperternes udsagn kommer ikke ham ved, og det rokker slet ikke ved beslutningen om at hjemsende omkring 500 syrere til et land, som alle kilder, inklusive udlændingestyrelsens egne, erklærer ikke bare for usikkert, men farligt.

En af eksperterne, Rami Abdurrahman, stifter af Syrian Observatory for Human Rights siger i B.T, direkte, at der sker "talrige anholdelser af tilbagevendte flygtninge under påskud af opdigtede beskyldninger." Henrik Bloch Andersen kalder en kritik som Rami Abdurrahmans for misforstået. Den danske formand for flygtningenævnet ved bedre.

Henrik Bloch Andersen tager et for en embedsmand usædvanligt skridt og blander sig her i weekenden personligt i udlændingebatten. Han forsvarer beslutningen om hjemsendelse af syriske flygtninge med henvisning til en anden rapport lavet af EU-organisationen EASO. Rapporten beretter om 1916 hjemsendte flygtninge, der efter deres ankomst til Syrien bliver arresterede. 685 af de fængslede forsvinder sporløst. Antallet af forsvundne ryster de øvrige lande i EU, som derfor ikke praktiserer hjemsendelse af flygtninge, men det ryster åbenbart ikke Henrik Bloch Andersen.

Henrik Bloch Andersen gjorde sig først bemærket under Tamil-sagen i 1990'erne, hvor der blev rejst rigsretssag mod justitsminister Erik Ninn-Hansen, der med sin mere end løse fortolkning af asyllovgivningen blev skyld i flere tamilske flygtninges død. Bloch Andersen var fuldmægtig under Ninn-Hansen og støttede ham loyalt under rigsretssagen, hvor han som svar på de fleste spørgsmål undskyldte sig med et så omfattende hukommelsestab, at det i de fleste andre brancher nok ville have sikret ham et liv som førtidspensionist. Men her var hukommelsestabet i stedet karrierefremmende. I en parodi på enhver retsbevidsthed blev den anløbne fuldmægtig senere udnævnt til midlertidig ombudsmand for Folketinget, og i dag sidder Henrik Bloch Andersen som formand

for Flygtningenævnet med en almægtig ret til at dømme unge syrere til at forsvinde i diktaturets fængsler.

Allerede tidligt i Bloch Andersens formandskab blev Flygtningenævnet kritiseret af FN for ikke at begrunde afslag på asyl tilstrækkeligt udførligt og ignorere påstande om tortur, en kritik, der blev understøttet af et tidligere medlem af nævnet, juraprofessor Jens Vedsted-Hansen.

Jeg modtager en mail fra en embedsmand med over 30 års erfaring i arbejdet med flygtninge og migration, der i 1990'erne arbejdede som migrationseksperter i juridisk afdeling i indenrigsministeriet. Vedkommende skriver: "Allerede den gang arbejdede embedsmænd og politikere udelukkende ud fra paragraffer og lovgivning. Ingen forskningsbaseret viden, intet tværfagligt samarbejde og ingen faglige diskussioner mellem embedsværket, forskere, praktikere og politikere. Det var en chokerende erfaring. Og det er kun blevet værre." Embedsmanden, der ønsker at være anonym, kalder direkte de embedsmænd, der beskæftiger sig med flygtninge for "inkompetente og styret af angst."

Men det har aldrig været kvalifikationer, heller ikke menneskelige og moralske, der styrer ansættelsesforholdene i udlændingeministeriet. Det er evnen til at sove godt om natten og ignorere samvittighedens larmen. Den syriske general Naji Numeir, der som den eneste af de tolv kilder til Udlændingestyrelsens vildledende rapport, ikke tager afstand fra den, ville formodentlig få en stor karriere i udlændingeministeriet og ende som Mattias Tesfayes højre hånd. Nej, menneskeforagt er ikke en mellemøstlig specialitet. Vi danskere kan sagtens være med, og vores statsminister Mette Frederiksen går i spidsen, når hun udtaler de nu berygtede ord, der i disse dage går verdenspressen rundt: "Nul flygtninge!"

Som den britiske forfatter Kenan Malik skriver i avisen The Guardian i en indsigtfuld analyse af dansk politik: "Den virkelige lære af Danmark er ikke, at venstrefløjen må opføre sig lige som det yderste højre for at vinde arbejderklasse-stemmer. Den virkelige lære er, at hvis du først kaster dig ud i et ræs mod bunden, så er der ikke nogen bund. Du fortsætter blot faldet, indtil der til sidst ikke er længere nogen moralske holdepunkter tilbage."

Skulptur af Sven Dalsgaard